

برای خواندن متن کامل گفت‌وگو با کورادو اسکری با په سایت همشهری آنلاین مراجعه کنید.

عباس سلیمی‌نمین، مدیر دفتر مطالعات و تدوین تاریخ معاصر ایران در گفت‌وگو با همشهری:

۹دی توقف تنش برای تعقل گرایی بود

■ تنش از بین رفت

ولی شکاف هنوز وجود دارد

■ دولت وقت

صفت‌بندی‌ها را تشدید می‌کرد

آنها این فرصت را ایجاد کردند و دشمن هم از بس مستاصل است به هر دستاویزی چنگ می‌زند؛ امروز بحران‌های جدی در کشورهای اسلامی؛ آفریقا و نقاط مختلف دنیا دارد و موج اسلام‌خواهی دارد او را کاملا شکننده می‌کند. دشمن می‌خواهد به سایر کشورها نشان دهد ایران که خودش ابتدا اسلام‌خواهی را مطرح کرد پیشمان شده است و دارد به شرایط دوره سلطه آمریکا برمی‌گردد و مردم طرفدار دوره سلطه شدند و بنابراین بگوید ملت‌ها چرا دارید از سلطه آمریکا می‌گریزید؟ آمریکا و اسرائیل در این زمینه تعجیل دارند چون با اسلام‌خواهی دچار بحران شده‌اند. دشمن می‌گوشد بلافاصله بعد از یک تنش خیابانی نمادهایی را به صحنه بیاورد که پیام خاصی را از تهران و سایر شهرها به جهان منعکس کند و همه‌چیز را تمام‌شده نشان دهد و بگوید علیه سلطه غرب نباشید.

آنها می‌گویند این تغییر بر شما در ایجاد فرصت برای دشمن در هر اعتراضی می‌تواند اتفاق بیفتد؛ پس حق اعتراض مدنی کجا حفظ می‌شود؟ اگر آنها تن به قانون می‌دادند هر گز مسائل به خیابان نمی‌کشید، چون برای هر عنصر سیاسی کاملاً روشن است که مسیر خیابان با مسیر صندوق فرق می‌کند. مسیر صندوق مسیر قانون‌مدنی است و مسیر خیابان آنارشیزم است؛ هر کسی می‌تواند هر کاری در خیابان انجام دهد. این را هر سیاستمداری می‌داند و اگر نداند خیلی محل تامل خواهد بود. متأسفانه آقایان با وجود اینکه می‌دانستند اگر خواسته‌های خودشان را از مسیر قانون دنبال نکنند، برای دشمن فرصت ایجاد می‌کند، چنین نکردند. اقدام آقایان برای احمدی‌نژاد هم فرصت ایجاد کرد. آقای احمدی‌نژاد دید فرصت بسیار خوبی است و نظام دارد به چالش کشیده می‌شود و الان فرصت خوبی است که زبانه‌خواهی خود را با انتخاب آقای مشایب بر کشور تحمیل کند و به‌صورت دائم در قدرت بمانم. آقای احمدی‌نژاد اینجا تصور کرد که الان بهترین فرصت است تا مادام‌العمر خودش را در قدرت حفظ کند.

یک‌سری آدم‌هایی که به‌نظر من فهم سیاسی‌شان بالا نیست، مرتب بر این طبل می‌کوبیدند که باید فلائی و فلائی محاکمه و اعدام شوند. اینها کسانی بودند که در ک درستی از صحنه نداشتند و الا چنین درخواستی را مطرح نمی‌کردند، یا برخی‌ها بودند که به‌گونه‌ای سعی می‌کردند صف‌آرایی‌های وقت را تشدید کنند

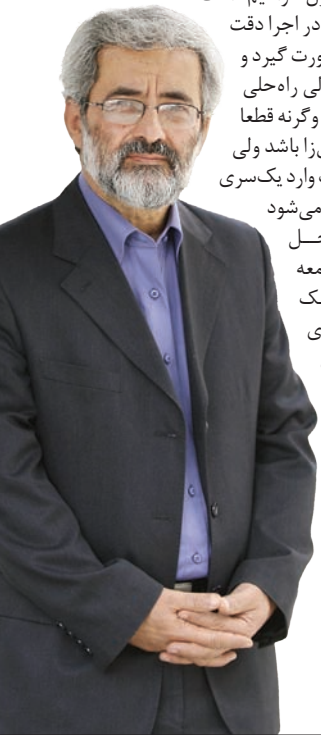
به‌نظر شما با همین تصور است که الان هم ریشخندانه طلبکار حوادث ۱۳۸۸ شده‌اند و می‌گویند چرا با مردم برخورد شد؟ الان دارند کارهایی که خودشان کرده‌اند را به نظام نسبت می‌دهند، گروه‌هایی که می‌فرستادند تا جلوی خانه نامزد‌های رقیب فحش بدهند را به نظام نسبت می‌دهند، در حالی‌که سیاست‌های نظام و رهبری این بود که نمایندہ پیش‌نامزها می‌فرستادند و تذکر می‌دادند مراقب باشید که فرصت دشمن ایجاد می‌شود. رهبری کاری می‌کردند که نامزد‌ها را متوجه‌اند، آقای احمدی‌نژاد کاری می‌کرد که آنها زخمی شوند و بر لجابت‌شان بیشتر اضافه شود.

این اعتقاد وجود دارد که برخی ناکارآمدی‌ها و التهابات مدیریتی و اداری کشور از سیاست در سال ۱۳۸۸ به اقتصاد و بنزین در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸ رسیده است و این تحولات به هم پیوسته هستند. شما هم قائل به این ارتباط خطی بین تحولات هستید؟ سمت و سوی آنها را کجایم‌دانید؟

خیر من اینها را پیوسته نمی‌دانم. اینها هر کدام باید به‌صورت مستقل مورد توجه قرار گیرند. این به‌نظر من نوعی پنهان کردن

■ **یوم‌الله نهم دی، برای همه مردم**

مراسم نهم دی اسمال در فضای باز و با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی شیوع بیماری کرونا در ۸۰۰ شهر کشور برگزار می‌شود. این مراسم ساعت ۱۴:۳۰ در میدان امام حسین(ع) تهران با سخنرانی جنت‌الله عبدالله حاجی صادقی، نماینده ولی فقیه در سیاه برگزار می‌شود. با ملاقات شیوع بیماری کرونا، شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی استان‌ها به‌صورت جداگانه از مردم برای شرکت در اجتماعات نهم دی ماه دعوت کردند. حجت‌الاسلام محمدحسین موسی‌پور، رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی درباره مراسم اسمال گفته است: «یوم‌الله نهم دی تجلی وحدت و رمز عبور از فتنه» شعاری است که برای سالگرد این مراسم در سال ۱۴۰۰ انتخاب شده است. نهم دی متعلق به هیچ حزب و گروهی نیست و مردم و ملی‌اصلی این روز هستند. «ما تصریح کرد: «نباید اجازه داد گذر زمان گرد مردمی بر این حوادث بنشاند. نهم دی، شناسه بصیرت و غیرت دینی و نمایانگر پیوند بین امامت و امت است. از سوی دیگر تعریف حقایق یکی از راهبردهای مهم جنگ رسانه‌ای دشمن است. راهکار مقابله با این حربه، جهاد تبیین و روشنگری است. ما هنوز از مغرب تحریم‌هایی را که در فتنه ۸۸ بر ما تحمیل شد، شاهد هستیم؛ لذا از همین روی نباید حماسه نهم دی را به فراموشی سپرد.»

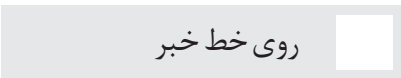
عباس سلیمی‌نمین

مدیر دفتر مطالعات و تدوین تاریخ معاصر ایران

مکرر او انجام شد که البته جنبه کاری هم نداشت و به‌عبارتی نوعی تجدید دیدار بود، اضافه کرد: بحث‌هایی هم که مطرح شده، بحث‌های روز نبودند و در مجموع می‌توان گفت دیداری معمولی بوده است.

■ **اولتیماتوم از‌های به داسداری کارکنان دولت**

رئیس قوه قضاییه صبح دیروز در جریان بازدیدپ سرزده میدانی از داسداری کارکنان دولت (ناحیه ۲۸ تهران) در واکنش به برخی آمارسازی‌ها و عدم توازن در ارجاع پرونده‌ها به شعب مختلف بازپرسی کارکنان دولت، ضمن تذکر به داستان تهران، دستور داد چنانچه رویه ارجاع پرونده‌ها در شعب بازپرسی داسداری کارکنان دولت تا یک‌ماه دیگر اصلاح نشود، نسبت به برخورد قانونی با مسئول مربوطه این بخش اقدام مقتضی به عمل آید، به‌گزارش میزان، حجت‌الاسلام غلامحسین محسنی‌از‌های همچنین در این بازدید به مسئولان داسداری کارکنان دولت و به‌ویژه داستان تهران تأکید کرد ز هر گونه اخلال در فرایند رسیدگی به پرونده‌های مجیم به واسطه جابه‌جایی پرونده‌ها، یک شعبه قضایی به شعبه دیگر جلودگی شود. وی همچنین هنگام گفت‌وگوی چهره به‌چهره با مراجعه‌کنندگان، به مسئول مربوط از جمله داستان تهران تأکید کرد نسبت به پیگیری دستورهای صادره در جریان ملاقات‌های مردمی مسئولان قضایی، اهتمام ویژه به‌عمل آید.

■ **ناگفته‌هایی از یک دیدار معمولی**

عضو دفتر حفظ و نشر آثار مقام معظم رهبری درباره دیدار اخیر رهبر معظم انقلاب با رئیس‌جمهوری سابق گفت: دیدار دولتمردان سابق با رهبر معظم انقلاب مسبقو به سابقه بوده و دیدار حسن روحانی با رهبر معظم انقلاب به درخواست رئیس‌جمهور سابق و با پیگیری‌های مکرر او انجام شده‌است. به گزارش مهر، مهدی فضائلی افزود: مقام معظم رهبری همواره دیدارهای متنوع و متعددی با افراد داشته و دارند. بعضی از این دیدارها، کاری و با دولتمردان و فرماندهان نظامی کشور است و بعضی از این دیدارها با افراد دیگر با دولتمردان سابق را به‌عنوان رهبر معظم‌انقلاب با افراد مختلف با شئون، سلاطین و جایگاه‌های مختلف همواره ادامه داشته‌است. بنابراین، دیدار دولتمردان سابق با مقام معظم رهبری بحث جدیدی نیست، فضائلی با این اینکه این دیدار به درخواست آقای روحانی و با پیگیری‌های

سیاست

همایش‌های

در نشست دیروز هیأت دولت انجام شد

قدردانی رئیس‌جمهور از شهرداری تهران

شاهد لایه‌های ظاهری و پنهان زندگی مردم هستیم، باید ظاهر و باطن شهر بر اساس سبک زندگی سالم باشد تا شهروندان نشاط اجتماعی داشته باشند.»

اکتون اما به‌نظر می‌رسد شهرداری تهران می‌کوشد با اتخاذ راهبردهای مناسب در مسیر ارتقای آرامش و امنیت خاطر شهروندان گام بردارد؛ موضوعی که می‌تواند در صورت استمرار، به کاهش تبعیض و ناعدالتی در این شهر، به‌عنوان مهم‌ترین دغدغه مسئولان ارشد کشور، بینجامد. بر همین اساس هم بود که رئیس‌ی در جلسه دیروز هیأت دولت از تلاش‌ها و اقدام‌های شهرداری تهران برای جمع‌آوری معتادان متجاهر، با کساری مناطق تجمع آنان و نیز ساماندهی وضعیت کودکان کار گفت‌رانی کرد. وی همچنین تصریح کرد: این اقدام‌ها در کنار رسیدگی به وضعیت معنadan و کودکان کار، زمینه‌ساز ارتقای امنیت خاطر شهروندان می‌شود و بسیار مناسب است که طرح جامعی در این راستا تهیه و در تمام شهرهای کشور اجرایی شود.

رئیس‌جمهور همچنین در این جلسه با تأکید بر اینکه دولت سیزدهم باید «صادق‌الوعد» باشد و وعده‌ای ندهیم که نتوانیم به آن عمل کنیم، گفت: بزرگ‌ترین سرمایه دولت، اعتماد مردم است و تاقتض و سخن و عمل، این اعتماد را مخدوش می‌کند. رئیس‌ی با تأکید بر لزوم شناسه‌سالاری در هر گونه تغییر و نصب در دولت، خطاب به همه مسئولان و مدیران دستگاه‌های اجرایی، عنوان کرد: اگر بنا بر ایقای مدیران زیر مجموعه خود دارید، این کار را انجام دهید و اگر جابه‌جایی مدیری را ضروری می‌دانید، در این کار تسریع کنید؛ چرا که بدنه اجرایی کشور باید در اجرای برنامه‌های تحولی مورد نظر دولت منسجم و دارای انگیزه و دغدغه‌باشد.

رئیس‌جمهور در جلسه دیروز هیأت دولت از تلاش‌ها و اقدام‌های شهرداری تهران در زمینه ارتقای امنیت خاطر شهروندان قدردانی کرد؛ موضوعی که نشان می‌دهد عملکرد این سازمان در زمینه جمع‌آوری معتادان متجاهر، با کساری مناطق تجمع آنان و نیز ساماندهی وضعیت کودکان کار در مسیر صحیحی قرار گرفته و این شهر قرار است جان تازه‌ای بگیرد.

تقدیر سیدابراهیم رئیسی از عملکرد شهرداری تهران در حالی است که رئیس‌جمهور همواره با حساسیت ویژه‌ای موضوع‌های مرتبط با توسعه شهری، به‌ویژه در تهران را پیگیری کرده که نمود عینی آن را می‌توان در حضور علیرضا زاکانی، شهردار تهران، در جلسات هیأت دولت دید. بر همین اساس هم بود که زاکانی، یک روز پس از امضای حکمش از سوی وزیر کشور به‌عنوان شهردار تهران، در جلسه هیأت دولت حضور یافت که نشان‌دهنده حساسیت دولت سیزدهم نسبت به گشودن گره‌های شهری در تهران است. این موضوع در حالی بود که از اواسط سال گذشته بنا به‌دلالی، حضور شهردار تهران در نشست‌های هیأت دولت قطع شده بود.

رئیس دولت سیزدهم همواره تأکید کرده‌است دولت از شهرداری‌ها برای رفع مشکلات مردم «حمایت حداکثری» به‌عمل می‌آورد و بازید سرزده اخیر رئیسی از محله هرندی تهران نمونه‌ای از توجه ویژه رئیس‌جمهوری به مسائل و مشکلات تهران به‌شمار می‌رود. رئیس‌جمهوری پیش‌از این در دیدار با شهردار و معاونان شهرداری تهران، ضمن قدردانی از عزمی که در این دوره شهرداری برای خدمت‌رسانی به مردم وجود دارد، با ابراز ناخرسندی از وجود فقر، تبعیض و ناعدالتی در تهران، بر نیاز شهر به «آرامش» و «نشاط اجتماعی» تأکید و اظهار کرده بود: «در شهری مانند تهران که

چشم‌انداز توافق در وین روشن‌تر شد

بررسی‌ها نشان می‌دهد با پافشاری هیأت ایرانی بر مواضع خود و همچنین همسویی روسیه و چین

تاکنیک «مذاکره در سایه تهدید» نا‌کام مانده‌است

نخواهند کرد. تروئیکای اروپایی همچنین در این بابینه به‌حصول «برخی پیشرفت‌های فنی» و «اجابت برخی درخواست‌های ایران» هم تأکید کردند؛ موضوعی که نشان می‌دهد «پافشاری هیأت ایرانی بر مواضع خود» و «همسویی روسیه و چین در مخالفت با فغانستانی غربی‌ها»، این کشور را به این نتیجه رسانده که تاکنیک «مذاکره در سایه تهدید»، دیگر مؤثر واقع نخواهد شد.

در چنین شرایطی بود که نماینده روسیه در وین نیز در گفت‌وگو با نشریه «فارین پالیسی» با رد تمر بخشی اعمال فشار به ایران، تصریح کرد: «شناس دستنبایی به توافق در وین بسیار بالاست». میخائیل اولیانوف در واکنش به موضوع «تعیین ضرب‌الاجل، این موضوع را «غراق آمیز» دانست و نسبت به سرانجام این مذاکرات اظهار خوش‌بینی کرد.

وی همچنین با تأکید بر اینکه همه طرف‌های حاضر در مذاکرات وین خواستار احیای توافق هسته‌ای هستند، در واکنش به برخی ادعاها پیرامون «وقت‌کشی ایران با هدف توسعه برنامه هسته‌ای» عنوان کرد: «اکنون زمان تهدید ایران به اعمال فشار بیشتر نیست. حتی اگر ایرانی‌ها حجم قابل توجهی مواد هسته‌ای تولید کنند، خب چه می‌شود؟ این مواد بدون کلاهک قابل استفاده نیست و ایران نیز چنین کلاهکی ندارد.»

چرا باید از آمریکا «تضمین مؤثر» گرفت؟ در شرایطی که گمانه‌زنی‌ها از روند مذاکرات برجامی در وین، نشان‌دهنده دستنبایی به پیشرفت‌های قابل توجه در جریان گفت‌وگوهاست و حتی برخی منابع خبری به‌نقل از دیپلمات‌های حاضر در وین ادعا کرده‌اند «تنها چند هفته با توافق در وین فاصله داریم و احتمالاً اوایل فوریه تاریخ واقعی پایان مذاکرات باشد»، اما به‌نظر می‌رسد در شرایط کنونی توب مذاکرات در زمین ایالات‌متحده است و واشگتن باید آماده اتخاذ تصمیم مناسب در این زمینه باشد. مقام‌های ایرانی بارها تأکید کرده‌اند احیای توافق هسته‌ای بدون دسترسی کامل ایران به منافع اقتصادی برجام ناممکن خواهد بود و موفقیت مذاکرات جاری در وین در گرو رفع واقعی، مؤثر و قابل راستی از مایمی تحریم‌هاست، چرا که ایالات‌متحده بارها ثابت کرده ناپایداری در سیاست‌خارجی این کشور زمینه‌ساز عدم‌تحقق تعهدات این کشور در قبال قراردادهای پیمان‌های بین‌المللی می‌شود. نکته اینجاست که با توجه

بخش نخست هشتمین دور از مذاکرات کمسیون مشترک برجام با حضور هیأت‌های ایران و انریکه مورا، معاون دبیر کل سرویس سیاست‌خارجی اتحادیه اروپا با تمرکز بر موضوع رفع مؤثر تحریم‌ها بر گزار شد و دوطرف دیدگاه‌های خود را در این زمینه مطرح کردند. همچنین با توجه به ریزی‌های انجام‌شده، قرار است هشتمین دور مذاکرات کمسیون مشترک برجام، پس از چند روز وقفه به‌دلیل تعطیلات ژانویه، از دوشنبه هفته آینده پیگیری شود.

با توجه به توافق همه طرف‌های حاضر در مذاکرات، طی آروز اخیر مذاکرات با محوریت «لغو تحریم‌ها»، «تضمین» و «راستی از مایمی» ادامه یافت و کار گروه‌های کارشناسی با تمرکز ویژه بر «رفع تحریم‌ها»، نشست‌های دو طرفه و مرتبط با موضوع‌های هسته‌ای تشکیل شد و طرفین در فضای سازنده و روبه‌جلو، مهم‌ترین موضوع‌های باقی‌مانده در متن مربوط به تعهدهای هسته‌ای را مورد بحث و بررسی قرار دادند.

پیشرفت‌های محسوس در مذاکرات

مذاکرات برجامی در حالی در هتل کوبورگ وین آم‌راس‌های‌ها و عدم توازن در ارجاع پرونده‌ها به شعب مختلف بازپرسی کارکنان دولت، ضمن تذکر به داستان تهران، دستور داد چنانچه رویه ارجاع پرونده‌ها در شعب بازپرسی داسداری کارکنان دولت تا یک‌ماه دیگر اصلاح نشود، نسبت به برخورد قانونی با مسئول مربوطه این بخش اقدام مقتضی به عمل آید، به‌گزارش میزان، حجت‌الاسلام غلامحسین محسنی‌از‌های همچنین در این بازدید به مسئولان داسداری کارکنان دولت و به‌ویژه داستان تهران تأکید کرد ز هر گونه اخلال در فرایند رسیدگی به پرونده‌های مجیم به واسطه جابه‌جایی پرونده‌ها، یک شعبه قضایی به شعبه دیگر جلودگی شود. وی همچنین هنگام گفت‌وگوی چهره به‌چهره با مراجعه‌کنندگان، به مسئول مربوط از جمله داستان تهران تأکید کرد نسبت به پیگیری دستورهای صادره در جریان ملاقات‌های مردمی مسئولان قضایی، اهتمام ویژه به‌عمل آید.

شهید سلیمانی معادلات نظام سلطه را بر هم زد

همایش علمی و پژوهشی مکتب حاج‌قاسم با موضوع دانشگاه و رسانه دیروز برگزار شد. شهردار تهران در این همایش از ویژگی‌های اخلاقی، مدیریتی و اثرگذاری سردار شهید قاسم سلیمانی سخن گفت. به گزارش همشهری، علیرضا زاکانی با برشمردن ویژگی‌های اخلاقی شهیدسلیمانی، گفت: «هنر حاج‌قاسم این بود که جهت‌گیری کلان نظام سلطه و معادلات آن را برهم زدو در یک وضعیت نابرابر شرایط به سمتی سوق پیدا کرد که ماحصل آن، امروز راهی به جز خروج آمریکاز منطقه نیست. حاج‌قاسم با وجود مبارک خود، تلاش‌ها و خستگی‌ناپذیری و شهادتش این شرایط را به‌وجود آورد.» او ادامه داد: «هر انقلاب در یکی از سخنرانی‌های ویژه خود برای آن روز، امروز و آینده خط و خطوطی را مطرح کردند و جامعه را به دو دسته حق و باطل تقسیم و حق و باطل را به دو گروه خواص و عوام تقسیم کردند. اساس حرف ایشان این بود که اثرگذار هر جامعه‌ای خواص آن هستند و یک گروه خواص اهل حق جان بر کف نام گرفتند و گروهی دیگر مهر باطل بر پیشانی‌شان خورد.» زاکانی تأکید کرد: «در فرمایشات رهبری بیان شد که آنانی که خواص حق جان بر کف نام گرفتند، ۳ ویژگی «فهم درست»، «بهره‌بردن بجایر موقعیت خود از این فهم درست» و «قدرت و شجاعت قیام» را داشتند.» او اضافه کرد: «فاصله بین شهدای کربلا و توأبیین بی‌نهایت است چرا که فهم‌بجابرای توأبیین صورت‌نگرفت.فاصله کسی که فهم‌بجادراد و قابلیت قدرت قیام دارد و کسی که با وجود برخورداری از فهم‌بجا قابلیت قدرت قیام ندارد هم فاصله بسیاری است.» شهردار تهران گفت: «حاج‌قاسم این سه ویژگی را در وجود خود جمع کرده‌بود و امروز از قابلیت یک الگو و راهبری نسل جوان بر‌خوردار است.

متن کامل در www.newspaper.hamshahri.org سایت روزنامه

عکس خبر

فرزند سردار شهید حاج قاسم سلیمانی با حضور در همشهری، از بخش‌های مختلف این مؤسسه بازدید کرد. درجنس سلیمانی، عضو شورای اسلامی شهر تهران، ضمن دیدار با مدیران روزنامه همشهری، با خبرنگاران و فعالان تحریریه همشهری نیز گفت‌وگو کرد و نظرات آنها را درباره اولویت‌های شهری جویا شد. عضو شورای شهر تهران همه‌بر برنامه‌های مدیریت شهری برای کاهش آلودگی هوا، پسماند و منبع به‌کارگیری کودکان کار زیاده، له، نگهداشت شهر و... پرداخت.

عکس: همشهری / امیر رستمی

در نشست مشترک فراکسیون مدیریت شهری مجلس و اعضای شورای اسلامی شهر تهران با موضوع سهم شهرداری‌ها از بودجه ۱۴۰۱ کشور مطرح شد

هشدار برای حال وخیم شهرها

در صورت تأمین نشدن هزینه‌های لازم، در سال آینده بخشی از حمل‌ونقل عمومی تهران به‌دلیل فرسودگی از کار خواهد افتاد

محمد سربای

خبرنگار

میان شورای شهر ششم و مجلس یازدهم عزمی برای همکاری صورت گرفته است تا راه‌حلی برای مشکلات مالی شهرداری تهران پیدا شود؛ بحرانی که بخش حمل‌ونقل عمومی و دیگر فعالیت‌های هزینه‌بر شهرداری را تهدید می‌کند با فرسودگی اتوبوس‌ها و مترو خود را نشان داده است و سهم شهرداری از بودجه سال ۱۴۰۱ کشور هم آنقدر کم است که عملاً نمی‌توان با آن کمکی به بهبود حمل‌ونقل عمومی کرد. هزینه‌های خرید و تعمیر اتوبوس‌ها و واگن‌های مترو هم به‌شدت افزایش یافته و تحریم‌های خارجی کار را سخت‌تر کرده است. در نشست مشترک فراکسیون مدیریت شهری مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای اسلامی شهر تهران برخی از مخاطرات شهر تهران مطرح و راه‌حلی برای رفع آنها پیشنهاد شد. در این جلسه که به میزبانی مجلس و پس از پایان ساعت کاری برگزار شد، آمارهایی ارائه شد که نشان می‌داد در صورت تأمین نشدن هزینه‌های لازم، در سال آینده بخشی از حمل‌ونقل عمومی تهران به‌دلیل فرسودگی از کار خواهد افتاد؛ درحالی‌که نیازهای شهر تهران که به‌عنوان پایتخت دچار هزینه‌های مضاعفی شده است، اغلب اوقات دیده نمی‌شود. بخشی از نظرات بیان شده در این جلسه را می‌خوانید:

جعفر تشکری‌هاشمی رئیس کمیسیون حمل‌ونقل و عمران شورای اسلامی شهر تهران

تهران خواسته یا ناخواسته وارد بحران جدی حمل‌ونقل شده است و ما در متن این بحران قرار داریم. ظرفیت شبکه حمل‌ونقل عمومی در سال‌های اخیر کاهش داشته‌و دچار گسست اساسی شده‌ایم. الان در یک وضعیت پرخطری از نظر جابه‌جایی درون‌شهری هستیم که ممکن است بخش بزرگی از حمل‌ونقل درون‌شهری را در سال ۱۴۰۱ به تعطیلی بکشاند. اگر فرسودگی ادامه پیدا کند، حوادث مترویی افزایش پیدا خواهد کرد.

روزانه **۱۸/۵ میلیون** سفر و **۲۲/۵ میلیون**

جابه‌جایی انجام می‌شود که قرار بوده طبق طرح جامع ۷۰درصد آن باشیکه حمل‌ونقل عمومی انجام شود اما حالا

اتوبوسرانی از **۴ میلیون نفر** به **۸۰۰ هزار نفر** رسیده است.

مترواز روزانه **۲ میلیون و ۸۰۰ هزار** نفر به **یک میلیون و ۲۰۰ هزار** نفر رسیده است.

شهر

اتوبوس‌های خواب‌برای بی‌خانمان‌ها

همشهری از روند جمع‌آوری کارتن‌خواب‌ها در شهر و انتقال آنها به گرماخانه‌ها یا اتوبوس‌های سیار توسط نیروهای شهرداری خبر می‌دهد

زهراکرمی

خبرنگار

عقر به‌های ساعت، ۱۰ شب را نشان می‌دهد. در سرمای استخوان‌سوز یک شب سرد زمستانی، افراد بی‌خانمان با رسیدن ون گشت مددکار شهر، بدون معطلی سوار می‌شوند تا از سوز سرما در امان باشند. استقبال آنها برای رفتن به گرماخانه‌ها آنقدر بالاست که ظرف چندثانیه کف ماشین کنار هم می‌نشینند و منتظر حرکت می‌شوند تا زودتر به شام و جای خواب گرم برسند. اینجا پایانه خاوران در شرق پایتخت است. قرار هر شب مددکاران با مددجویان برای انتقال آنها به گرماخانه‌های شهر رأس ساعت ۱۰ شب به بعد است. تعدادی از ون‌ها به‌دلیل تقاضا، مراجعه و قرارهای از پیش تعیین شده هر شب به پایانه خاوران و اطراف آن سر می‌زنند، چرا که بسیاری از این افراد بی‌خانمان خودشان را با اتوبوس‌های بی‌ارثی به آنجا می‌رسانند، اما در این میان عده‌ای هم هستند که تمایلی به گرماخانه رفتن ندارند و حاضرند شب را تا صبح در بی‌گوله‌هایی بگذرانند که برای خودشان زیر پل یا نقاط کور شهر درست کرده‌اند. «علی»، جوان ۲۷ساله، چند سالی است شب‌ها را در خیابان می‌خوابد و چندان به گرماخانه رفتن تمایلی ندارد. «سلمان» که کنار دستش مشغول شعله‌ور نگه داشتن آتش است هم با او هم‌عقیده است و خواسته‌ای بیشتر از کمپ رفتن دارد. او درحالی‌که پتویی روی دو نفرشان می‌کشد، می‌گوید: «به یکی بگویید بیاید مرا به کمپ ببرد، می‌خواهم سالم شوم. خسته شده‌ام، آوارام و دلم می‌خواهد درست زندگی کنم، اما فقط مرا به گرماخانه می‌برند و صبح دوباره بدون هیچ حامی و خانواده‌ای باید زندگی کنم.» او از مسئولان می‌خواهد برای افرادی مثل او فکری اساسی کنند تا بعد از ترک اعتیاد، شغل داشته باشند و روی پای خودشان بایستند.

گرماخانه‌ها خانه امید ما هستند

ساعت از ۱۰ گذشته و ون‌ها مینی‌بوس‌های سازمان

برنامه

صد خودر وهای گشت مددکار شهر

۲توبت گشت در پایتخت برای جمع‌آوری افراد بی‌خانمان

۸دستگاه ون و مینی‌بوس ساعت ۱۴ تا ۱۶

۱۰دستگاه ون و مینی‌بوس ساعت ۱۶ تا ۲۲

۱۲دستگاه ون و مینی‌بوس ساعت ۲۲ تا ۶صبح

۲۰گشت اتوبوس خواب در نقاط حادثه‌خیز شهر (میدان شوش، تجریش، خلازیر، باغ آذری، پایانه خاوران، پایانه آزادی، پایانه جنوب و...)

ساعت کار اتوبوس‌ها: ۱۰شب تا ۶صبح با حضور یک مددکار، خدمات مشاوره ارائه می‌دهد.

آنها را جلب کرده و آنها که سرپناهی در این کلاشهر ندارند، حالا بی‌سرانه منتظرند تا دوباره به گرماخانه‌ها بروند. «علی‌اصغر ذبیحی» یکی از مددکاران باسابقه سازمان با تجربه‌ای که از گشت‌های ویژه در شهر دارد، درباره سختی‌های این فعالیت در شهر می‌گوید: «سختی‌های کار اعتیاد بیریم؛ برای همین به شیوه‌های مختلف به حاضرم کف گرماخانه خاوران یا از گل‌بخوام تا اینکه روی‌زمین کثیف گوشه‌خیابان از سرما منجمد شوم. شب غربت بدی دارد و کمتر کسی در کم می‌کند که بی‌خانمانی چه درد بی‌درمانی است.» حسرت و خرید و لباس گرم بر دلش مانده: «نیاز به کاپشن و لباس‌های مرتب داریم بی‌توانیم مثل بقیه در شهر تردد کنیم اما...» مرد میانسالی حرف‌او را قطع می‌کند و می‌گوید: «تو جوانی، اگر اعتیاد نداری برو کار کن و از مسئولانی که جای گرم برای ما فراهم کردند انتظار لباس نداشت باش!»

مددچوها به ما اعتماد کرده‌اند

پیگیری شهرداری در ساماندهی معتادان و بی‌خانمان‌ها در سال‌های اخیر به‌تدریج اعتماد به‌تازگی آنچه در شهر جلب توجه می‌کند حضور اتوبوس‌های شرکت واحد در میدان مرگ‌زی و شلوغ‌های است که روی آنها پتوهایی نصب شده یا عنوان اتوبوس خواب، به‌گفته احمد احمدی‌صدر، مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی شهرداری تهران، این‌اتوبوس‌ها در شب‌های سرد سال برای حمایت از افراد بی‌خانمان به‌صورت موقت در ۲۰ نقطه از شهر جامایی شده‌اند.

احمدی‌صدر، با اشاره به فعالیت این اتوبوس‌ها به همشهری می‌گوید: «این سازمان برای کاهش آسیب‌های اجتماعی و ساماندهی افراد بی‌خانمان در شهر برنامه‌های جامعی را با دستور شهردار

محسن پیرهادی

رئیس فراکسیون مدیریت شهری مجلس

عمران شهرها، توسعه حمل‌ونقل عمومی و سلامت اجتماعی شهروندان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ به مقدار ۷۱/۵درصد کاهش یافته است و بخش قابل توجهی از سهم اعتبارات شهری با کاهش قابل توجه صرف هزینه‌های دیگر وزارتخانه‌ها شده است. لایحه بودجه سال آینده دولت نقاطی در برخی امور از

فیلم مرتبط با گزارش را با اسکن این‌کد ببینید

عکس: همشهری / احمد عیاد نازار

دارد که سرما جان و سلامت کارتن‌خواب یا معتاد متجاری را تهدید نکند.»

نیازی به ساخت گرماخانه در شهر نداریم

با توجه به استقبالی که افراد متجاهر و کارتن‌خواب از گرماخانه‌ها در شب‌های سرد سال دارند، مددکاران در ۲۰گرماخانه موجود در شهر بیش از ظرفیت موجود پذیرای این افراد هستند؛ به‌گونه‌ای که کف سالن‌ها از بی‌خانمان‌ها پر می‌شود. مدیرعامل سازمان رفاه، خدمات و مشارکت‌های اجتماعی در پاسخ به این سؤال که آیا نیاز به ساخت گرماخانه در شهر داریم، می‌گوید: «در واقع هدف ما کاهش تعداد گرماخانه در شهر است. برای رسیدن به این هدف، در تلاشمیم با برنامه جامع قرارگاه اجتماعی از تعداد افراد متجاهر و بی‌خانمان در شهر بکاهیم و به واسطه آن به مرور زمان در آینده دیگر نیازی به گرماخانه در شهر نخواهیم داشت. در برنامه‌اتی در نظر داریم بیشتر پذیرای مسافران در همراه‌سراها باشیم، بیمارانی که به تهران تشریف می‌آورند، خانواده‌هایشان دغدغه مکان مناسب برای استراحت دارند که سعی ما بر این است مشکلات آنها را تسهیل کنیم.» احمداحمدی‌صدربا اشاره به اجرای طرح‌های دیگر در راستای کاهش آسیب برای همه اقشار جامعه، در ادامه می‌گوید: «مستله دیگر در حوزه آسیب‌ها وجود کودکان کار در زمستان است که نیاز به ساماندهی دارند. کودکانی در چهارراه‌های شهر مشغول به کارند که به لحاظ اجتماعی باید حمایت شوند؛ بنابراین برای آنها بستری را ترتیب داده‌ایم تا جذب مراکز برتو شوند و بتوانند زیر نظر مددکاران سطح علم و دانش خود را افزایش دهند.»

جمله بودجه توسعه شهری نیازمند اصلاحات جدی است. اغماض دولت در قبال مباحث توسعه‌ای شهری و حقوق شهروندان در بودجه درحالی است که عمران شهری و روستایی یکی از مؤلفه‌های مهم و تأثیرگذار در توسعه ملی به شمار می‌رود و موضوعاتی مانند حمل‌ونقل عمومی، شبکه‌های آب و فاضلاب، سکونتگاه‌های غیررسمی، افزایش ایمنی و امداد و نجات و... در ارد برمی‌گیرد. در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱انسیبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۰اکل کشور، اعتبارات هزینه‌ای وزارت کشور به میزان ۴۳درصد کاهش یافته است. متأسفانه در بودجه سال آتی سهم اعتبارات عمران شهری قربانی برنامه‌های دیگر شده است و اعتباری که برای عمران شهرها منظور شده بسیار کمتر از شبکه آبیاری و زهکشی درنظر گرفته شده است و مسائل مهم دیگر، به‌ویژه حمل‌ونقل شهری را کمتر مورد توجه قرار داده است. بر همین اساس فراکسیون شوراها و مدیریت شهری پیشنهادهایی را به کمیسیون تلفیق ارائه داده است که در آن اعتبارات نادیده گرفته شده برای توسعه شهری احیا شود.

علی نیکزاد

نایب‌رئیس اول مجلس

بخش خصوصی می‌تواند ارز را در خارج از کشور دریافت کند و به‌ازای آن اتوبوس تحویل دهد. از طرف دیگر اینکه دولت گفته شهرداری‌ها خودشان اوراق بفروشند و خودشان ضمانت کنند به این معناست که انتشار چنین اوراقی ممکن نیست.

علیرضا جاوید

مشاور شهردار در امور مجلس

۵/۲هزار میلیارد تومان بدهی دولت به شهرداری است که می‌شود آن را با بدهی شهرداری به بانک‌های دولتی تسویه کرد.

جعفر قادری

عضو فراکسیون شهری مجلس

وقتی تهران را به‌عنوان پایتخت تصور می‌کنیم باید بدانیم که همه هزینه‌هایی که «پایتخت بودن» بر آن تحمیل می‌کند نباید از جیب مردم صرف شود.

■ **احمد دنیاوالی**

عضو کمیسیون عمران مجلس

شهرداری تهران یک وظیفه ملی هم دارد و هر ارتباط بین آن و مجلس به نفع شهرداری‌های کشور است.

■ **فریدون حسنوند**

رئیس کمیسیون انرژی مجلس

باید کار گروه انسجام شوراها و شهرداری‌ها را تشکیل دهیم که اگر در مجلس پیشنهادی به نفع شهرداری‌ها اعلام شد با رأی بالا تصویب شود.

■ **اقبال شاکری**

عضو کمیسیون مدیریت شهری و امور داخلی مجلس

اگر می‌خواهیم در سال آینده اتفاقی بیفتد باید روی اهداف بزرگ مانند تهااتر نفت با استفاده از اموالی که در خارج از کشور وجود دارد، تأکید و همچنین طرح‌ها را به‌عنوان احکام دائمی وارد برنامه هفتم توسعه کنیم.

با بودجه امسال یعنی ۴۷میلیارد ۵/۷میلیارد **تومان**

تعیین شده است که اگر هر کیلومتر تونل را ۱۲۰۰میلیارد محاسبه کنیم تنها **۴۷متر** تونل می‌توانیم بسازیم؛ درحالی‌که طبق برنامه باید سالی ۱۸کیلومتر بسازیم.

با بودجه امسال یعنی ۴۷میلیارد ۵/۷میلیارد

تومان تنها ۱۵واگن را می‌توان

اورهال کرد و با این روند، متروی تهران در سال ۱۴۰۱به مرز تعطیلی می‌رسد.

■ برای توسعه خطوط مترو

طبق برنامه ششم توسعه قرار بود **۲ هزار**

واگن برای کشور خریده شود، اما هیچ اتفاقی نیفتاد و فقط با چین مذاکره شد، ولی پیش‌پرداخت هم واریز نشد. در بودجه ۱۴۰۱هیچ پیش‌بینی نشده است. اگر بخواهیم

۱۵درصد پیش‌پرداخت بدهیم باید بیش از **۱۰۰میلیون دلار** برای **۶۳۰واگن** پرداخت کرد.

۷۰۰واگن متروی تهران به

مرحله اورهال (تعمیرات اساسی) رسیده‌اند. برای اورهال هرکدام ۳میلیارد تومان لازم است که باید **۲ هزار میلیارد تومان** برای این کار اختصاص پیدا کند.

در طرح جامع تهران پیش‌بینی شده بود که در سال ۱۴۰۰باید **۹ هزار** اتوبوس باشیم و در سال ۹۶بیش از **۶ هزار** اتوبوس درون‌شهری به مدیریت شهری جدید تحویل داده شد، اما اکنون **۲۲۰۰** اتوبوس فرسوده داریم.

در سال ۱۴۰۰دستگاه اتوبوس یک کابین **۴/۵میلیارد تومان** شده که هیچ درصدی از آن را دولت نمی‌دهد.

روابط دوستانه چه تأثیری
در سلامت روان ما دارند؟

صفحه ۶

یادی از قهرمان حماسه
دانشجویان ایرانی در هویزه

صفحه ۹

آشنایی با مغولستان؛ کشوری که
با چنگیزخان بر دنیا مسلط شد

صفحه ۱۰

محبیب مهرداد، شاعر افغان
و برنده جایزه شعر احمد شاملو

گاهی فاجعه
شاعر را لال می‌کند

مخاطب ایرانی برای ما بسیار اهمیت
دارد. فضای ادبی ایران غنی است و
به‌عنوان کشوری که سال‌های طولانی
ثبات را تجربه کرده، مردم پاساودو
عمیقی دارد

۰۷

روایت‌های مرضیه جعفری، سرمربی تیم فوتبال
خاتون‌بم از ساختن تیمی که به نماد امید
در این شهر بدل شده است

روی آوارهای زلزله بم
جشن قهرمانی
گرفتیم

۱۱

روز هفتم

پنجشنبه
۹ دی ۱۴۰۰
شماره ۱۲۷

پای صحبت‌های بابک کریمی
که این روزها فیلم‌های «جنایت بی‌دقت»
و «بی‌همه‌چیز» را روی پرده سینما دارد

سینمای ایران شاعرانه است

۱۰۸

عکس: محمد عباس نژاد

پارسا پیروزر در تیم مذاکره ایران در وین؟

یکی از خبرهای جالب و کمتر دیده شده هفته جاری، این بود که بله، سبیز مینی‌های ما از ترکمنستان برگشت خورده است. اینکه می‌گویند سبیز مینی بی‌رگ است، دلیل بر این نمی‌شود که چهار کشاورزی محصولات غیر استاندارد را راهی کشورهای دیگر کنند. مطالعه می‌کنند تا ببینند که وضعیت کود و سموم کشاورزی و آنها چطور است. حالا این به کنار، گروهی گفته‌اند این محصولات برگشتی، حالا می‌خواهند مثل سبیز مینی بدون رگ باشد یا مثل فلفل دلمه‌ای و چیزهای دیگر بارگ باشد، راهی بازارهای داخلی می‌شود و به اسم محصولات صادراتی، به مردم داده می‌شود. البته از پشت صحنه می‌گویند که ماجرا، عوض شدن استانداردهای کشورهای مقصد است؛ و گرنه ما که تازه کار نیستیم، آقا جان آن خاک سبیز مینی را کمتر کن؛ به استاندارد این و آن چه کار داری آخر؟

سبیز مینی
سلام

یک مصاحبه‌ای هم پروفسور فرهود، پدر علم ژنتیک ایران با ایسنا داشت که در نوع خودش جالب بود. نکته اولش اینکه فردی مثل فرهود، چقدر سختی کشیده تا به این جایگاه برسد؛ حالا ما تا سر کوجه هم حاضر نیستیم برویم و چیزی بخیریم و برگردیم. مسئله دوم هم که مطرح شده بود، مسئله مهاجرت ژن‌ها از ایران بود. البته ایشان که نابغه‌ای هستند، تواضع به خرج داده و گفته بودند که اگر مهاجرت کند مشکلی پیش نمی‌آید ولی جوان‌ترها اگر مهاجرت کنند و با شهروندان خارجی ازدواج کنند، عمل‌آزن اصیل ایرانی از میان خواهد رفت؛ فرهود خودش را یک میهن پرست واقعی هم می‌داند و معتقد است در دوران دفاع مقدس دیده که جوان‌های ایرانی روی مین رفته‌اند تا با جان‌شان، راه سربازان ایرانی را باز کنند، حالا چرا ما باید کوتاهی کنیم؟

میدان پرست

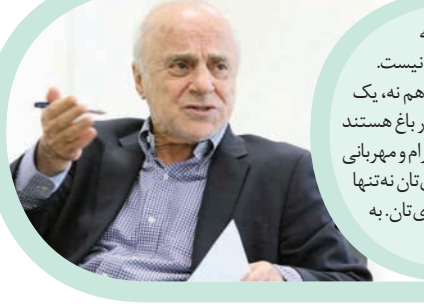
«وقتی که ما می‌بازیم؛ دریا به روی شن‌ها مرغابی‌های می‌شورن؛ پرهاشون توی دریا/ وقتی برای ساحل؛ دریا صدف میاره؛ شب‌ها به روی بندر؛ ایرون ماه می‌بارد؛ ایاد تو در دل من/ طوفان به با می‌کنه...» زیاد به ذهن تان فشار نیارید؛ اینها متعلق به نسل اول پاپ‌خوان‌های موسیقی ایران در روزگار بعد از انقلاب و دهه‌های ۷۰ و ۸۰ بوده. احتمالاً چون جزو اولین‌ها بوده غالباً یادمان مانده. حالا کلیبی پیش شده از بیژن خاوری؛ یکی از همان خواننده‌ها که توی اتاق عمل است و برای اینکه بهتر عملش بکنند، یک دهان برای جراحان و کادر اتاق عمل می‌خواند. جالب اینکه کادر اتاق عمل هم با او همراهی و همخوانی می‌کند. درست است گفتند پزشک محرم است، ولی نگفته‌اند که شنونده رایگان کنسرت هم هست که...

زیر آواز زدن
در اتاق عمل

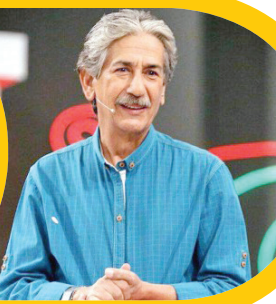

داربوش مصطفوی هم که معرف حضور هستند دیگر؟ الان رئیس کمیته استیناف صدور مجوز حرفه‌ای هم هستند که حالا ما نمی‌دانیم چی هست و چی نیست. داربوش خان اخیراً از رئیس جمهوری درخواست کرده‌اند که یک ۰۰ میلیون دلار هم نه، یک ۵۰۰ میلیون یورو در اختیار فدراسیون فوتبال بگذارند؛ برای جام جهانی، البته اینقدر در باغ هستند که لابد فرق یورو و دلار را بدانند. حالا چرا رئیس جمهوری باید این کار را بکند؟ چون دل آرام و مهربانی دارا والله به من ۵۰۰ میلیون یورو بدهند، بدون هیچ سابقه قبلی یک جام جهانی برای تان نه تنها بر گزار می‌کنم؛ که اصلاً درست می‌کنم؛ اصلاً یک جام جهانی جدید می‌سازم برای تان. به قول آن ورزشی نویس عزیز، پدر جان برو خانه با نومه‌ایت بازی کن خوب...

۵۰۰ میلیون یورویی
مجمعی
داربوش خان؛!

بهرام شاه‌محمدلو را که پادتان هست؟ پادتان نیست؟ بابا همان آقای حکایتی خودمان دیگر، شما که پادتان نمی‌آید؛ یک دوره‌ای بود که نه اینستاگرام بود، نه تلگرام، نه زانم لال از این ماهوارها و برنامه‌های خاک‌به‌سری آن و نه این همه شبکه اضافه تلویزیونی و رادیویی و چیزهای دیگر. می‌پرسید صد سال پیش؟ نه بابا، همین بیست و خرده‌ای سال پیش را می‌گوئیم و کمی عقب‌تر را. خلاصه در این دوره آقای حکایتی سوپر استار مانوجوان‌ها بود. آن موقع حتی آدم‌های سیبیلو هم می‌توانستند سوپر استار باشند. پادتان نمی‌آید؟ مهم نیست؛ به بزرگ‌ترهای تان بگوئید پادشان هست. آقای حکایتی گفته احتمال برگشت‌اش با ساخت یک برنامه به روزتر از آن آقای حکایتی معروف هست. خلاصه که دل تان بسوزد؛ ما چنین چهره‌هایی داشتیم و چنین نوستالژی‌هایی.

سوپر استار
سیبیلو
کدام شخصی ما

از این پیامک‌ها برای شما هم می‌آید؟ که آقا من یک چوپان هستم و با پسرعمویم یک خمره پیدا کرده‌ایم و چهارصد پانصد تا سکه دارد و بلد نیستیم و شما کمک‌مان کنید تا بفروشیم و نصف برای شما و... از خدا که پنهان نیست، از شما چه پنهان؛ یک باند خرید و فروش سکه در استان کرمانشاه شناسایی شده‌اند و از آنها ۲۹۰ قطعه سکه دوران ساسانی ضبط شده است! یعنی مأموران قانون در پوشش خریدار یا فروشنده‌ها قرار گذاشته‌اند و بعد، آنها را شناسایی و دستگیر کرده‌اند. ما که نمی‌دانیم، شاید هم از آن چوپان‌ها بوده‌اند. البته اولش فکر کردیم یکی از اعضای باند، صبح بلند شده و حواسش نبوده و رفته‌اند بخرد و یکی از سکه‌ها را داده و گیر افتاده. اما دیدیم که نه، قصه یک چیز دیگر است.

کدام چوپان؟
کدام سکه؟
کدام پسرعمو؟

یکی از این اهالی رسانه، تویییتی کرده بود که بله، اختلافات طبقاتی در تهران جوری است که برخی از بچه‌های شمال شهر تهران که وضع‌شان خوب است، اصلاً نمی‌دانند فلان محله جنوب شهر کجاست و فکر می‌کنند آنجا آدم‌ها هم دیگر را می‌خورند. حالا البته در حرف‌هایش اغراق هم کرده است. ولی حقیقت این است که اختلاف طبقاتی در تهران خیلی عجیب هم شده. الان خبر رسیده که یک خودروی لاکچری ۱۰ میلیارد تومانی در بازار خودروی ایران پیدا شده؛ از نوع بی‌امو البته قیمت دقیق را ۹۵۰ میلیارد دزد بودند. تازه گفته بودند در یک‌ماه اخیر نزدیک ۹۰۰ میلیون هم قیمت‌اش زیاد شده. حالا قیمت‌های شش هفت میلیارد تومان به بالا برای رهن خانه‌ها هم که در برخی نقاط تهران بماند. حالا شما می‌برو برای شام دنبال فلافل ده هزار تومانی بگرد!

تا فلافل ده هزاری
از یز میلیاردی

یک اتفاق بازم‌های هم بین طرفداران بعضی از سیاستمداران افتاده است که البته هنوز شیوع نیافته؛ ولی در نوع خودش جالب است. یکی از طرفداران تیم مذاکره‌کننده ایرانی، عکسی از باقری کنی را گذاشته است؛ با موهای حالت داده شده و کت و شلوار مرتب و... بعد گفته است که ببینید چقدر خوش تیپ است و چشم بد دور و چنین حرف‌هایی! حالا بگذاریم که بعضی‌ها هم امدانند و چیزهایی گفته‌اند و... حالا فردا باید منتظر باشیم تا مثلاً طرفداران آن یکی تیم سابق مذاکره‌کننده هم بیایند و به تیپ‌شناسی ظاهری و زبان بدن سیاستمداران بپردازند و برای‌شان اسپند دود کنند. کلاً بعضی‌ها یک جوری به وقایع نگاه می‌کنند که که انگار آنجا فرم قرمز هالیوود یا جشنواره کن را پهن کرده‌اند؛ دوست دارید اصلاً پارسا پیروزر را بفرستیم مذاکره؟

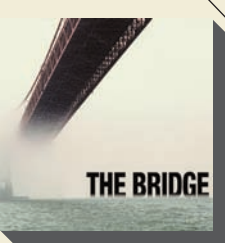
پارسا پیروزر
در وین

زندگی انیمیشنی

این مستند به کارگردانی راجر آس و ویلامز در سال ۲۰۱۶منتشر شد. این مستند داستان کودکی به‌نام اون ساسکیند است که از سه‌سالگی به اوتیسم مبتلا می‌شود. این کودک که قدرت تکلم خود را به‌خاطر این بیماری از دست داده بود نمی‌توانست با دیگران ارتباط چندانی برقرار کند، ولی ارتباط خوبی با انیمیشن‌ها دارد. مستند «زندگی انیمیشنی» نامزد دریافت جایزه اسکار بهترین فیلم مستند در هشتادونهمین دوره جشنواره جواز اسکار شد. این مستند با حضور بازیگرانی مانند گیلبرت گوفرنیدو ران ساسکیند به یکی از بهترین مستندهای روانشناسی تبدیل شده است. پس اگر دنبال مستندی در این زمینه هستید که هر گرم‌تان کند و هم اطلاعات به شما برساند، این گزینه را از دست ندهید.

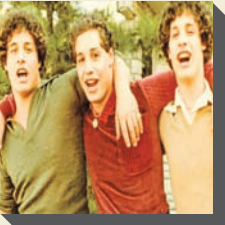
مستند

پل

این مستند داستان پل گلدن گیت در کالیفرنیاست که دو شهر سانفرانسیسکو و ماریین را به هم وصل می‌کند. مستند «پل» در سال ۲۰۰۶به کارگردانی و نویسندگی اریک استیل با الهام گرفتن از مقاله پرش‌کنندگان نوشته تاد فرنل ساخته شد. در این مستند به مصاحبه با خدکش‌ها، دوستان و خانواده کسانی که خود را از ارتفاع پل گلدن گیت پرتاب کردند و بررسی آنها می‌پردازد. برای ساخت این مستند ۱۰ هزار ساعت از پل فیلمبرداری شده است. این پل که طولانی‌ترین پل معلق دنیاست، ۶۷متر ارتفاع دارد و محبوب‌ترین مکان خودکشی در جهان است. برای درک آسیب‌های زندگی مدرن و تنهایی بشر و…، تماشاچی این مستند می‌تواند نکته‌های جالبی را به شما منتقل کند.

مستند

سه غریبه همسان

این مستند روایت ۳برادر است که در ۶ماهگی به خانواده‌های دیگر داده شده‌اند درحالی‌که خانواده‌ها از وجود برادران دیگر بی‌خبر هستند. این بی‌خبری بخشی از یک تحقیقات علمی برای این سقوله‌های همسان است که در شرایط ناهمسان بزرگ شده‌اند. این مستند با کارگردانی تیم واردل رودرویی دیوید کلمن، بابی شفران و ادی گالاند، این سه برادر همسان را بعد از ۱۹سال نشان می‌دهد. متأسفانه برخورد و آشنایی آنها با هم باعث افسردگی و درگیری‌های روانی شد. این مستند نامزد دریافت جوایز مختلفی از جمله جایزه بفتا و سلتایت شد. این مستند برای دانشجویان روانشناسی و علاقه‌مندان به پژوهش‌های عمیق در این زمینه، می‌تواند بسیار پربار باشد.

روابط دوستانه چه تأثیری در سلامت روان ما دارند؟

اوقات خوش آن بود که بادوست به‌سرشد

✓ **نیلوفرذوالفقاری** از همان روزهای کودکی که بازی با هم‌سن‌وسال‌ها برایمان شیرینی دیگری دارد تا سال‌های جوانی که پشت‌مان به رفاقت دوستان مورد اعتماد گرم است و

سال‌های موسیقی که ساعتی هم‌صحبتی با دوست را غنیمت می‌شماریم، داشتن روابط دوستانه نقش بی‌بدیلی در زندگی ما بازی می‌کند. خیلی از روانشناسان و جامعه‌شناسان از تنهایی به‌عنوان بزرگ‌ترین رنج روانی نسل‌های آینده حرف می‌زنند و این فقط دوستی و رفاقت است که می‌تواند آدم‌ها را از مواجهه با این رنج نجات دهد. روابط دوستانه بر حفظ سلامت روان ما تأثیرات زیادی می‌گذارند. محمدرضا دژکام، روانشناس و روان‌درمانگر درباره این تأثیرات توضیح می‌دهد. گفته‌ها بیش را در این باره با هم می‌خوانیم.

دوست کیست؟

دوستی ربط چندانی به سن و سال ندارد. انسان‌ها از دوران کودکی تلاش‌های خود را برای ارتباط برقرار کردن با افرادی خارج از دایره افراد خانواده شروع می‌کنند. ممکن است این تلاش‌ها به داشتن تعداد زیادی آشنا و حتی دوست منتهی شود. اما در واقع دوست صمیمی کسی است که شما را تباط عاطفی و فکری نزدیکی با او برقرار می‌کنید و از اعضای خانواده شما نیست. شاید نخستین دوستان ما همان همبازی‌های دوران کودکی باشند. هدف مشترکی به‌نام بازی، باعث نزدیک شدن ۲کودک به یکدیگر می‌شود. چند سال بعد در دوره دبستان دوستی‌ها بیشتر بر پایه روابط مدرسه و جریانات آن است. بچه‌ها در دسته‌ها و گروه‌های مختلف با یکدیگر دوست می‌شوند. هر چه به سمت سنین بلوغ پیش می‌رویم، شاهد دوستان بیشتر و عمیق‌تری هستیم. یعنی از سنین بلوغ، افراد تمایل دارند یک نفر را به شکل خاص دوست صمیمی خود بدانند. در سال‌های پانگی نوجوانی و آغاز جوانی، دوستی‌ها صمیمی‌تر می‌شود و افراد رازهای خود را با دوستان صمیمی در میان می‌گذارند. آنها دوست دارند وقت بیشتری با دوستانشان بگذرانند و حتی رفتار و عقایدشان را شبیه به دوستان خود کنند. نقش دوست در زندگی افراد از این سنین اهمیت بیشتری پیدا می‌کند.

پیوند دوستی و علم

یکی از مفیدترین محتوایی که درباره دوستی تولید شده سعی کرده به این پدیده، با دیدگاهی تازه مواجه شود. کتاب «حیرو پنهان دوستی و رفاقت» نوشته لیدیا دنورث است. در این محتوا اشاره می‌شود که رابطه دوستی، قدمتی به طول عمر بشر دارد. نقطه آغاز دوستی زمانی است که جوامع آن قدر رشد کردند و بزرگ شدند که افراد توانستند نیازهای خود را خارج از خانواده نزدیک خود تأمین کنند. تأثیر دوستی حتی از نظر علمی هم ثابت شده اما دوستی فقط به انسان‌ها محدود نمی‌شود. پیوند دوستی در برخی جانداران مانند بابلون‌ها نیز دیده می‌شود. در مقایسه با روابطی که در پیوند خونی یا عاطفی ریشه دارد، در طول تاریخ علم همواره توجه کمتری به پیوند دوستی نشان داده است. نویسنده در این کتاب در گفت‌وگو با دانشمندان به این نتیجه می‌رسد که دوستی در امواج مغز ما، در ژنوم‌های ما و در سیستم ایمنی و قلبی-عروقی ما اثرگذار است. ماجرا به همین جا هم ختم نمی‌شود. دنورث نشان می‌دهد که ارتباط اجتماعی برای سلامتی و طول عمر ما حیاتی است و تنهایی می‌تواند ما را بکشد. جمع‌آوری داده‌های ۱۴۸تحقیق درباره مرگومیر در سال ۲۰۱۰مشخص کرد که احتمال مرگ افرادی که از یک دایره اجتماعی قوی محروم هستند، برابر با کسانی است که در طول روز ۱۵سگاری می‌کنند.

تولد يك بسکتبالیست

شکیل راشائون اونیل متولد ۱۹۷۲است. او در شهر نیوارک، نیوجرسی در کشور آمریکا زاده شده است. اسم مستعار شکیل، شک است. البته با لقب‌هایی همچون دیزل، ارسطوی بزرگ، دکتر شک و سوپرمن او را صدا می‌زنند. مادر شکیل، بعد از تولد پسرش با یک گروهیان ارشش آمریکا ازدواج کرد. همین موضوع باعث شد تا شکیل ارتباط زیادی با پدرش نداشته باشد. پدرش بسکتبالیستی حرفه‌ای بود اما اعتیاد به مواد مخدر اجازه نداد همچون پسرش شهرت جهانی پیدا کند. او به‌دلیل خدمت ناپدری‌اش به‌عنوان گروهیان ارشش آمریکا در آلمان، در این کشور بزرگ شد و تحت‌تأثیر مسلمان بودن ناپدری‌اش، تمایل زیادی به دین اسلام نشان داد. شکیل بارها گفته است که فیلیپ به من عشق را آموخت. اونیل پس از گذراندن دوره دبیرستانش وارد دانشگاه لویزiana شد. او در رشته تجارت تحصیلات خود را ادامه داد. در همان زمان با سرمربی تیم ملی آمریکا آشنا شد و توانست به دنیای حرفه‌ای بسکتبال پیوندد. اونیل در طول ۱۹سال بازی در ۶تیم حضور پیدا کرد؛ اورلاندو میجیک، لس‌آنجلس لیکرز، میامی هیت، فینیکس، کلیولند و در آخر بوستون. او ۴بار به قهرمانی ان‌بی‌ای (NBA) رسید که ۴بار آن همراه با لیکرز بود و آخری با میامی به‌دست آمد. تخصص بازی اونیل باقد ۲.۱۶متر، شوت‌های کوتاه و اسلم‌دانک‌های قدرتی بود هر چند در پر تاب پناثلی ضعف داشت. شکیل اونیل در سال ۲۰۰۰به‌عنوان بهترین بازیکن ان‌بی‌ای معرفی شد و در ۳بازی فینال ان‌بی‌ای بهترین بازیکن زمین شد.

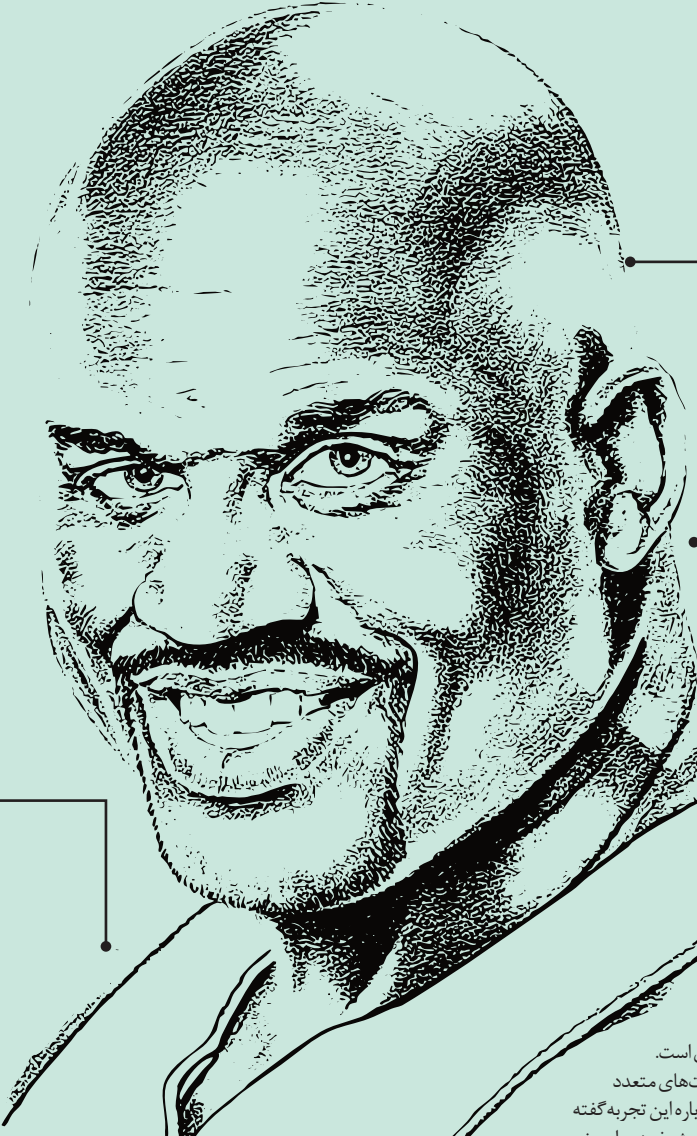
اونیل ودنیای فیلمسازی

شکیل اونیل افسانه بازنشسته بسکتبال هم بعد از تعدادی از همبازی‌های سابقش قصد کرد وارد دنیای فیلم‌های انیمیشن شود. اونیل نخستین حضور خود را با نویسندگی و تهیه‌کنندگی یک فیلم انیمیشن کوتاه به نام «صدای داخل سر» آغاز کرده و آن را از طریق شرکت خود یعنی «جرزی لجندز پروداکشنز» (Jersey Legends Productions) می‌سازد. این فیلم به بررسی فشارهای داخلی و خارجی برای موفقیت از زاویه ۳دوست به‌نام‌های راشان و دیمون می‌پردازد که دوستان دوران کودکی و بازیکنان بسکتبال اهل یک محله هستند. هر دو امیدوارند به لیگ حرفه‌ای بسکتبال آمریکا راه پیدا کنند، اما راشان شانس بیشتری میان استعدادیاب‌ها دارد. اما این در حالی است که راشان به بقیه نگفته علاقه اصلی او به مجسمه‌سازی است. با وجود اینکه سفر او برای دنبال کردن رؤیاهایش پر از مشکلات و محرومیت‌های متعدد است، او متعهد است نگذار صدای داخل سرش او را شکست دهد. اونیل درباره این تجربه گفته است: من خیلی به این فیلم افتخار می‌کنم. این نخستین باری است که پروژه خودم را می‌نویسم و تهیه می‌کنم. می‌خواستم به چیزی که خیلی‌ها با آن مواجه می‌شوند، مخصوصاً نوجوانان بزرگسالی که اضطراب و استرس را تجربه می‌کنند، اشاره کنم. یکی دیگر از جنبه‌های شهرت اونیل به رابطه بسیار قوی و هوشمندانه او با رسانه‌ها برمی‌گردد. خبرنگاران جهان به او لقب ارسطوی بزرگ را داده بودند چرا که او در مصاحبه‌هایش بسیار سنجیده و زیرکانه عمل می‌کرد.

با زندگی شکیل اونیل، ستاره سابق بسکتبال جهان آشنا شوید

ارسطوی غول‌پیکر زیر سبد

شکیل اونیل ملقب به «شک» یکی از بزرگ‌ترین ستاره‌های بسکتبال جهان به‌شمار می‌رود. او گذشته از فیزیک غول‌آسا و خشنی که دارد، به‌عنوان یکی از خوش‌اخلاق‌ترین بازیکنان لیگ بسکتبال آمریکا و معروف‌ترین بسکتبالیست‌های دنیا شناخته می‌شود. برای طرفداران این ورزش، شکیل اونیل یکی از محبوب‌ترین چهره‌های ورزشی محسوب می‌شود که آشنایی با زندگی و ویژگی‌های رفتاری او می‌تواند برایشان جالب باشد.

يك ستاره وده‌ها تجربه

هر چند رشته تحصیلی شکیل اونیل تجارت بوده، اما او شانس و استعداد خود را در رشته‌های مختلفی امتحان کرده است. او علاوه بر اینکه یکی بسکتبالیست حرفه‌ای است، در عرصه‌های خوانندگی و بازیگری هم فعالیت داشته است. سال‌ها قبل، ان‌بی‌ای (NBA) پر شده بود از بازیکنانی که سعی می‌کردند وارد دنیای موسیقی رپ شوند. در آن زمان شکیل اونیل شناخته شده‌ترین بسکتبالیست بود. او همچنین به پلیس بودن علاقه‌مند است. شکیل علاقه زیادی به کارهای پلیسی دارد و توانسته از آکادمی پلیس لس‌آنجلس عنوان افسر ذخیره را به‌دست آورد. اونیل همچنین در سال ۲۰۰۵توانست عنوان افتخاری معاون کلانتر آمریکا را از آن خود کند. اونیل از سال ۲۰۰۰تصمیم گرفت در مساپر رشته‌ها هم فعالیت داشته باشد. حضور در هنرهای رزمی تلفیقی (MMA)، بوکس، کیک‌بوکسینگ، جی‌جوستسو، موی‌تای و کشتی مسلماً به اندازه حضور او در بسکتبال موفقیت‌آمیز نبود، اما شهرت اونیل برای کاشاندن مردم به سالن‌ها کافی بود. شکیل به حد نهایت شهرتی که برای یک ورزشکار متصور است، رسیده و دنیای ویژه خود دارد و ماجراهایی جالب را آفریده است. او در چند فیلم سینمایی هم بازی کرده و یک شوی تلویزیونی مختص خودش دارد و در آن، هم قطعات نمایشی اجرا می‌کند و هم ادای کشف استعدادهای تازه را در عرصه هنر و ورزش درمی‌آورد. حتی با پلیس ایالات فلوریدا و کالیفرنیا هم ادعای همکاری داشته است و می‌گوید با کسب اجازه مخصوص از آنها حق بازداشت خلافکاران را دارد و نشریات آمریکا مدعی شده‌اند که او در هر منطقه‌ای در این ایالات که فعالیت مشکوکی ببیند بلافاصله آن را گزارش می‌کند تا مأموران بیابند و فرد متخلف را بگیرند و ببرند.

ثروتمند اما ولخرج

شکیل اونیل به‌عنوان ستاره بسکتبال و البته با توجه به فعالیت‌های دیگری که تجربه کرده، ثروت زیادی به‌دست آورده است. اما گویا استعداد چندانی در مدیریت در آمد و ثروتش ندارد. او در جوانی یک مشاور بانک برای خود استخدام کرد تا پول‌هایش را مدیریت کند و در صورتی که این اتفاق رخ ندهد بود، احتمالاً سرنوشت اونیل به شکل بدی رقم می‌خورد. بسکتبالیست سابق در مصاحبه با دیموند جان، یک تاجر و سرمایه‌گذار آمریکایی اعتراف کرد که در عرض یک ساعت بعد از بستن نخستین قرارداد حرفه‌ای، یک میلیون دلار اخرج کرده است. اونیل فاش کرد و توضیح داد: «چندین ماشین لوکس، جواهرات و سفر به لاس‌وگاس دلیل این خرج کردن‌ها بوده است. مواردی مانند مالیات بر در آمد و مواردی از این دست را حساب نکردم و اگر در آن سال مشاور بانک را استخدام نمی‌کردم ورشکست می‌شدم چون دیوانه‌وار پول خرج می‌کردم».

دوستی؛ دوی درد تنهایی

تنهایی می‌تواند رنج بزرگ زندگی انسان‌ها باشد، به‌خصوص اگر سن و سالی از آنها گذشته باشد و دیگر در معرض روابط اجتماعی پر تعداد نباشند. یکی از دلایل مراجعه افراد به درمان روانشناختی، احساس تنهایی است. آنها قادر به ایجاد پیوندهای اجتماعی محکم نیستند و کسی را ندارند که با آنها صحبت کنند، با آنها بخندند و اوقات خوششان را با آنها به اشتراک بگذارند. داشتن حداقل یک دوست می‌تواند ما در برابر انزوا و تنهایی محافظت کند. تعداد دوستان مهم نیست، بلکه کیفیت دوستی‌ها اهمیت دارد. داشتن یک دوستی باکیفیت می‌تواند در سلامت روان تأثیرگذار باشد، اما تنوع در داشتن انواع مختلف دوستان نیز می‌تواند مفید باشد. مزیت داشتن چندین دوست به‌جای یک دوست نزدیک این است که انتظارات ما از یک دوست را کاهش می‌دهد؛ چرا که یک نفر به‌ندرت می‌تواند تمام نیازهای ما را برآورده کند. بهترین دوست یک شخص نیست بلکه یک مجموعه دوستی است. اما خواه یک دوست داشته باشیم یا چندین دوست، این کیفیت دوستی است که بیشترین اهمیت را دارد. انسان‌ها به برقراری روابط دوستانه و صمیمانه نیاز دارند؛ افرادی که می‌توانند به آنها اعتماد کنند تا موقعیت‌هایی ایجاد کنند که در آن بتوانند خود را از نظر احساسی تخلیه کنند. حمایتی که دوستان از یک‌دیگر انجام می‌دهند، پشتوانه احساس اطمینان خاطر و آرامشی است که تجربه می‌کنیم.

راه‌لها

تکنیک‌هایی برای فرار از افراد منفی

برای فرار از منفی‌ها راه‌های مختلفی وجود دارد به‌شماره اینکه خود شما یکی از آنها نباشید:

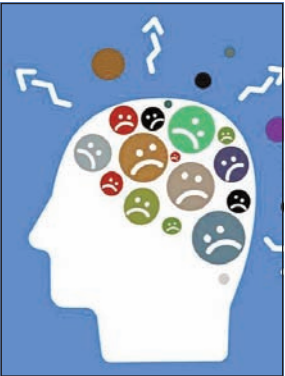
✎ تصور کنید منفی‌ها یک ویروس خطرناک دارند که ممکن است شما را بیمار کند! البته که منفی‌نگری یک بیماری است، پس تا جایی که می‌توانید از منفی‌ها فاصله بگیرید. وقتی شروع به منفی‌بافی و ذکر مصیبت می‌کنند، محسوط را ترک کنید؛ خیلی ساده و راحت.

✎ گاهی شخص منفی‌باف کسی است که به دلایلی نمی‌توان ترکش کرد؛ یا مثلاً در یک خودرو نشست‌ه‌اید و نمی‌توانید در را باز کنید به‌رد ی پایین‌ترین‌بار تغییر مسیر گفت‌وگوست. مثلاً می‌توانید اظهار گرسنگی کنید، از وضعیت آب و هوا بگویید یا مثلاً به جایی اشاره کنید و بگویید تا حالا اینجا را دیده بسودی؟ بحث تغییر می‌کند و راحت و بی‌دردسر.

✎ دامن زدن به بحث منفی‌ها و حتی مخالفت با آنها گاهی آغازگر یک بحث جدی و حتی گاهی دعوا و درگیری خواهد شد. پس بیایید سکوت را امتحان کنیم.

✎ مخالفت با منفی‌ها گاهی باعث شکل‌گیری موج بی‌وقفه منفی‌بافی از سوی آنها می‌شود. خودتان را به خواب بزنید، از پنجره بیرون را نگاه کنید، اصلاً باید یاد بگیرید هر گاه که می‌خواهید گوش‌تان را تعطیل کنید! به‌نظر خیلی عجیب و غیرممکن می‌آید اما حقیقت این است که با تمرین حتی می‌توان گوش را مطیع خودمان کنیم.

✎ کانال اطراف را تغییر بدهید یا ذهنتان سفر کنید به جایی که دوست دارید، کنار کسانی که دلننگ‌شان هستید و دوست دارید با آنها همکلام شوید.

وقتی حرف از دوستی می‌شود، از آنجا که تعریف‌ها با هم فرق دارد، ممکن

است تعابیر مختلفی در ذهن ما ساخته شود. دوستی چار چوب مشخصی ندارد و همین باعث می‌شود طیف گسترده‌ای از رویکردهای مختلف نسبت به آن وجود داشته باشد. برخی برای آن احترام ویژه‌ای قائل‌اند و عنوان دوست را تنها برای اشخاص بسیار معدودی به‌کار می‌برند. برخی هم در استفاده از این عنوان دست و دل بازترند و حتی از آن به‌عنوان لقبی کلی برای مخاطب قرار دادن اشخاص استفاده می‌کنند. مکاتب مهم روانشناسی مانند روانکاوی و رفتارگرایی تا مدت‌ها به دوستی بی‌توجه بودند. داشتن یک تعریف واضح از مفهوم دوستی، کمک می‌کند تا روابط مختلف را از هم تفکیک کنیم و تکلیف‌مان با دوست بودن یا نبودن با دیگری روشن شود. یک دوستی صمیمانه ویژگی‌هایی دارد که می‌توان براساس آن در مورد کیفیت رابطه تصمیم گرفت. وجود سخاوت و بخشندگی بین دوستان نشان‌دهنده این است که آنها ارزش دوستی را می‌دانند و برای حفظ این رابطه، توانایی بخشیدن دیگری را دارند. درک و همدلی در یک رابطه نشان‌دهنده عمیق بودن آن است. اگر شما حس می‌کنید دوست‌تان می‌تواند احساسات شما را درک کند و شما به‌راحتی می‌توانید آنها را با او در میان بگذارید، این نشان از کیفیت بالای رابطه است. دوستان خوب در جهت تغییر دادن همدیگر تلاش نمی‌کنند. آنها همدیگر را با همه عیوب می‌پذیرند و در عین حال می‌توانند انتقاد سازنده نسبت به یکدیگر داشته باشند. داشتن صداقت و ویژگی مهمی در یک دوستی صمیمانه است. اگر شما نمی‌توانید با یکدیگر صادق باشید و دائماً در حال مخفی‌کاری هستید، در مورد صمیمیت و عمق رابطه بیشتر فکر کنید. اگر در مقابل دوست‌تان مدام احساس تنش و اضطراب می‌کنید، نگران هستید و مجبور به خودسانسوری می‌شوید، بدانید این رابطه چندان مفید نیست.

محبیب مهرداد، شاعر افغان و برنده جایزه شعر احمد شاملو

گاهی فاجعه شاعر را لال می کند

نیلوفر ذوالفقاری

روایت بعضی سرزمین‌ها با رنج و سختی آمیخته است و رد پای این رنج‌ها را، می‌توان در جملات داستان‌ها و ابیات شعرهای نویسندگان و شاعران آن سرزمین به روشنی دید. بدون شک افغانستان با تاریخ پر فراز و نشیب و پرماجرایش، چنین سرزمینی است و شعر و ادبیات این منطقه، دور از این فضا نیست. محبیب مهرداد، شاعر، نویسنده و روزنامه‌نگار اهل افغانستان، زندگی در پرشورترین روزهای فرهنگ و ادب کابل را تجربه کرده است. پنجمین مجموعه شعر او با عنوان «کوچه دلفین» موفق شد جایزه شعر احمد شاملو را به نام این شاعر ثبت کند. محبیب مهرداد از اینکه آثار شاعران افغان در ایران جدی گرفته شده خوشحال است و امید دارد شاعران و نویسندگان سرزمینش، مجال روایت روزگار مردم خود را داشته باشند.

| راه شما چطور به شعر و ادبیات افتاد؟

از وقتی که در مکتب حبیبیه، یکی از مدرسه‌های معروف افغانستان دانش آموز بودم، به شعر علاقه داشتم. اواخر کلاس دوازدهم من مصادف شد با سقوط دولت اول طالبان و ایجاد تحولات در افغانستان. من در یک خانواده سیاسی و باسواد بزرگ شدم. خواندن ادبیات و تاریخ بخشی از فعالیت‌هایی بود که در خانه ما مانند یک فرهنگ وجود داشت. در خانواده ما، همه رمان و تاریخ می‌خواندند و بحث‌ها درباره تاریخ معاصر افغانستان، ادبیات و موضوعات هونی همیشه جاری بود. به این ترتیب من از کودکی با ادبیات آشنا شدم.

| بعد ادبیات را به‌طور حرفه‌ای دنبال کردید.

در دانشگاه زبان و ادبیات کابل، ادبیات فارسی خواندم. دوره دانشجویی من با دوران خوب کابل همزمان شد. شاعران از نقاط مختلف دنیا به کابل می‌آمدند، از اروپا و آسیای میانه شاعرانی به افغانستان آمدند که شعرهایشان را اقلا به‌عنوان آثار برتر معاصر خوانده بودیم. آن سال‌ها کابل از نظر حضور شاعران و نویسندگان و برنامه‌های فرهنگی تلویزیون، پرچوش و خوش بود. در آن سال‌ها ادبیات برای من جدی و جدی‌تر شد و بعد به‌صورت تخصصی‌تر به این رشته پرداختم. تمام کتاب‌هایی را که با موضوع ادبیات و نقد و نظریه ادبی نوشته شده بود، از دوره نیما تا شعر آوانگار دمی خواندم و شعرهای زیادی را مرور می‌کردم. وبلاگ‌ها، معنای فضایی مجازی جدید تازه رواج یافته بودند و از این راه با شاعران ایرانی دوستی‌هایی شکل گرفت که البته آن موقع هنوز معروف نشده بودند.

| مشوق شما که بود؟ از طرف اطرافیان برای انتخاب ادبیات و شاعری منع نمی‌شدید؟

فکر می‌کنم در ایران هم همین‌گونه باشد که تمام خانواده‌ها آرزو دارند فرزندان‌شان دکتر یا مهندس شوند. من هم در امتحان ورودی دانشگاه، طب را به‌عنوان رشته اول انتخاب کرده بودم

و ادبیات، انتخاب سوم من بود. در نهایت هم در انتخاب سوم کامیاب شدم. هر چند کمی ناراحت بودم که چرا در رشته‌ای مانند حقوق پذیرفته شدم. اما خانواده تشویق کردند و گفتند حالا که به ادبیات علاقه داری، شعر می‌خوانی و رمان می‌نویسی، قرار نیست حتما در دانشگاه حقوق بخوانی؛ در واقع ادبیات کشف شخصی من بود و حاصل بزرگ شدن در خانواده‌ای باسواد و اهل فرهنگ و ادبیات.

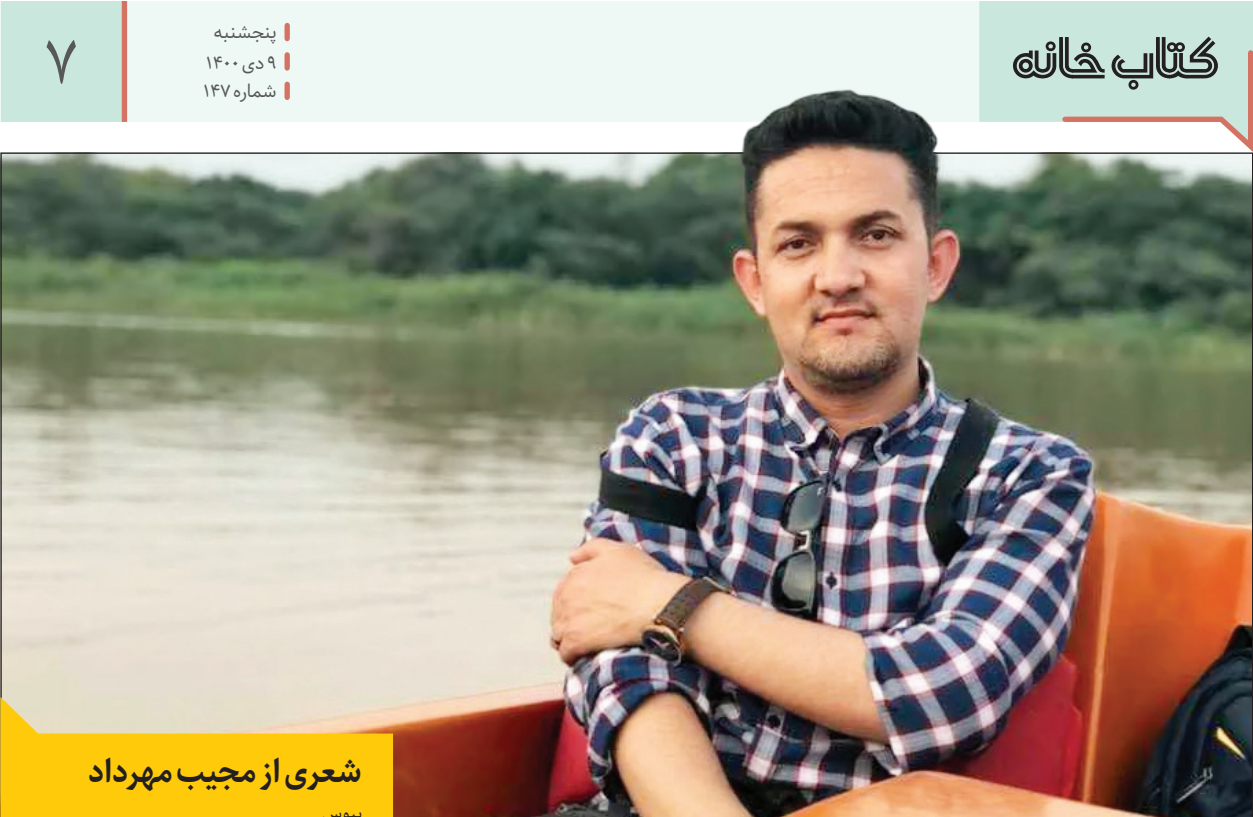
| اولین شعرهایی که نوشتید چه تجربه‌ای برای شما ساخت؟

اولین تجربه‌هایم در شعر گفتن در دوره دبیرستان و با شعرهای نیمایی به‌دست آمد. در دانشگاه کم‌کم شروع به غزل نوشتن کردم. در غزل هم بی‌استعداد نبودم و شاید اگر ادامه می‌دادم، غزلسرای خوبی می‌شدم. در زمان دانشجویی، کتابی به دستم رسید که تأثیری جادویی بر من گذاشت. این کتاب، گزیده‌ای از اشعار گارسیا لورکا بود و بیژن الهی آن را ترجمه کرده بود. آنقدر شیفته لورکا شدم که تمام آثار ترجمه شده از او را به فارسی خواندم. کتاب دیگری هم که بر من اثر گذاشت، گزیده‌ای از اشعار احمد رضا احمدی بود. بعد از سقوط دوره اول طالبان، کتاب‌های زیادی به افغانستان می‌رسید و ما با آثار شاعران ایرانی آشنا بودیم.

| شما از کشور جنگ‌زده‌ای آمده بودید. شاعری که با حجمی از اندوه و سختی مواجه است، توانایی شعر گفتن دارد یا این فشارها مانع او می‌شود؟

سؤال جالبی است. حدود ۱۵سال پیش، اوضاع کابل چنان خراب بود که هفته‌ای سه‌چهار حمله انتحاری رخ می‌داد و امان ما را برده بود. وقتی سر کار می‌رفتم، امیدي نداشتم که زنده به خانه برگردیم. در انفجارها و دوستان و آشنایان کشته می‌شدند. گاهی فکر می‌کردم اصلا امکان ندارد که آدم درباره این فاجعه

کتاب خانه

چیزی بنویسد. گاهی فاجعه چنان سنگین بود که ما را لال می‌کرد. هر چه می‌نوشتی در برابر عمق و قدرت فاجعه، ناچیز و کم‌اهمیت به‌نظر می‌رسید. اما نمی‌شد که ننویسی. نمی‌توان گفت آنچه نوشته‌ایم، فاجعه را به ادبیات تبدیل کرده اما به هر حال درباره آن نوشتیم. شعر «کوچه دلفین‌ها» در مجموعه‌ای به همین نام، بسیار مورد توجه قرار گرفت. در این شعر من آرزو کردم کابل، شهری زیر آب در اقیانوس هند بود. آن وقت چنین تاریخ خونینی نداشت و به قتلگاه آدم‌ها تبدیل نشده بود. شعر گاهی بیان بی‌زاری از موقعیتی است که دیگر توان کنار آمدن با آن را ندارِی، این بی‌زاری روحت را مانند خوره می‌خورد و مرگ پشت مرگ و فاجعه پشت فاجعه، تحملت را تمام می‌کند؛ آوارگی مردم کشورت را می‌بینی و کشته شدن بی گناهان و زنان و کودکان را. خانواده‌ای در همسایگی ما بود که ۱۵عضو آن در دریا غرق شدند و من هر شب از پنجره گورستانی را که پیکر آنها در آن دفن شده بود می‌دیدم. همه اینها بخشی از جانیامه شعر مرا می‌سازند.

| حالا و بعد از قدرت گرفتن دوباره طالبان، چه بر سر شعر در افغانستان می‌آید؟

کابل پیش از این، به شهر عجیبی تبدیل شده بود، شهری که درون مرگ زنده بود و تسلیم نمی‌شد. هر چه که انفجار در روز اتفاق می‌افتاد، زندگی با تمام شور و نشاط در شب‌های کابل ادامه داشت. آخر هفته‌ها انجمن قلم برپا بود و در دانشگاه‌ها، رونمایی کتاب و نقد ادبی و شعر خوانی برگزار می‌شد. با همه ترس‌ها، کابل به محیط زنده‌ای برای نوشتن تبدیل شده بود. شاعران زیادی در این دوره درخشیدند و به چهره‌های مطرح شعر معاصر افغانستان تبدیل شدند. کابل در مسیر خوبی قرار گرفته بود و ما با همه سختی‌ها، امیدوار بودیم. من مدیر مسئول یکی از مهم‌ترین روزنامه‌های افغانستان هستم و فکر می‌کردیم با وجود همه مشکلات، چنین سقوط غیر قابل تصویری اتفاق

| پنجشنبه
 | ۹ دی ۱۴۰۰
 | شماره ۱۴۷

شعری از محبیب مهرداد

ببوس لب‌هایی را
که در طلوع کابل به مرجان مبدل شده‌اند
حباب‌های هوای تازه شناورند
و درختان عکسی
چون مادیان‌های دشت سر می‌چینانند
پیش از آنکه نامت را
به پاره سنگی بچسبانند
پیش از آنکه نامت را
زنان و مردان در ناله هم بشنوند
لب‌های زندگان را ببوس
روزها
در فراق کودکانمان بپیر می‌شویم
و هر شام
همین که دروازه خانه را باز می‌کنیم
زنانمان جیغ می‌زنند
و ما را در اغوش می‌کشند

کمک کرد که من با انتشارات مهر و دل از تباط برقرار کنم و کتابم در تهران چاپ شود. شعرهایم مورد توجه قرار گرفت و کاندیدای جایزه شعر احمد شاملو شد. وقتی در مرحله اول کتابم جزو ۱۲مجموعه برگزیده قرار گرفت، تصورم این بود همین قدر کم که شعر ما در ایران جدی گرفته می‌شود، جای خوشی دارد. هر چند می‌دانستم شعرهای قابل دفاعی در این مجموعه هست اما انتظار نداشتم که مجموعه‌ام اول شود و این جایزه بسیار مرا خوشحال کرد. این خبر را وقتی شنیدم که در تلخ‌ترین روزهای خروج از کشور بودیم و میان آن همه خبر بد، این خبر مثل مدینان روحی تازه در تنم بود. خوشحال شدم که شعر افغانستان در ایران جدی گرفته شده است.

شعر با تار و بود ما عجین است و شاید دلیل علاقه بی حد و اندازه ما به زبان شیرین فارسی و لذت بردن از آن، داشتن مجموعه‌ای غنی از شعرهای فارسی است که هر ذوق و سلیقه‌ای را جذب خود می‌کند. در این میان خواندن اشعار فارسی که شاعرانشان اهل کشور همزبان و همسا به، افغانستان هستند، می‌تواند در پیچ‌های تازه و تجربه‌ای جذاب از خواندن شعر فارسی باشد. اینجا برخی مجموعه‌ها و آثار مرتبط با شعر افغانستان را معرفی کرده‌ایم.

سیدضیاء قاسمی

باغ‌های محلق انکور

«باغ‌های محلق انکور» دومین مجموعه شعر سیدضیاء قاسمی، شاعر افغان است. کتاب گزیده‌ای از چندین سال شاعری او را در قالب‌های غزل، سپید، رباعی و شعرنیمایی در برمی‌گیرد؛ اگرچه قالب‌های غزل و سپید حجم بیشتری از شعرها را به‌خود اختصاص داده‌اند. شعرها دارای مضامین عاشقانه، اجتماعی و مذهبی هستند و در بسیاری از آنها، می‌توان تلفیقی از این مضامین را مشاهده کرد. کتاب دارای ۳۹قطعه شعر است که «هوای خراسان»، «سرگردان»، «دریا»، «درخت»، «خون گل سرخ»، «سمت عاشقی» و «سفرنامه مسافر ماه» بخشی از عناوین شعرهای موجود در کتاب هستند. از این میان شعرهای «فرشته»، «عاشقانه» و «مجنون» در زمره شعرهای عاشقانه کتاب قرار می‌گیرند، «شیشه‌ها»، «افغانی» و «بعد از جنگ» اجتماعی و «سمت عاشقی» «باران» و «قیام» نیز دارای مضمون مذهبی هستند. مسائل و مشکلات زندگی امروز مردم افغانستان از جمله موضوعاتی است که می‌توان ردپای آن را در اغلب شعرهای این مجموعه دنبال کرد. ویژگی‌های اصلی آن به‌شمار می‌رود.

چنگیز پهلوان

نمونه‌های شعر امروز افغانستان

شعر معاصر فارسی در افغانستان دستخوش دگرگونی‌هایی بوده است که بیشتر سخن‌سرایان ما از کم و کیف آن بی‌اطلاع بوده‌اند. این شعر گرچه همپای شعر معاصر در ایران تحول نیافت، اما از تحول درونی و از تأثیرپذیری شاعران ایران دور نماند. با این حال باید گفت که نه از نظر شتاب با ایران همانندی داشت و نه از نظر شروع و شکل تحول این نگاه به شعر معاصر است؛ پیوند دین و شعر، بازتاب صدای نیما در شعر مهاجرت افغانستان، بازشناسی جلوه‌های روشنفکری در شعر مهاجرت افغانستان، نگاهی به شعر مقاومت افغانستان، چشم‌انداز اشعار عاشقانه مهاجرت. برای آشنایی مخاطبان با مضامین و قالب‌های شعری شاعران معاصر افغانستان برخی از سروده‌های آنها در بخش پایانی کتاب آورده شده است. شاعران مطرود افلاطون، پیوند شعر و دین، بازتاب صدای نیما در شعر مهاجرت افغانستان، چشم‌انداز اشعار عاشقانه مهاجرت، بازشناسی جلوه‌های روشنفکری در شعر مهاجرت افغانستان، نگاهی به شعر مقاومت افغانستان، چشم‌انداز اشعار عاشقانه مهاجرت، در پیچ کوچه‌ها به لیلام می‌رود، زیر چتر آب و رنگ، جرئت یک پلک نو شدن و درنگی در باغ‌های ازلی، برخی از سرفصل‌هایی است که در فهرست این کتاب آمده است.

قنبرعلی تابش

چشم‌انداز شعر افغانستان

کتاب مجموعه مقاله‌ها و یادداشت‌هایی است که به‌تدریج درباره شعر امروز افغانستان نگاشته شده و در نشریات مختلف به چاپ رسیده است. مطالعه این مطالب می‌تواند تصویری کلی و نسبتاً روشن درباره شعر و ادبیات افغانستان به مخاطب ارائه کند. عنوان برخی مقاله‌ها و یادداشت‌های کتاب چنین است: پیوند دین و شعر، بازتاب صدای نیما در شعر مهاجرت افغانستان، بازشناسی جلوه‌های روشنفکری در شعر مهاجرت افغانستان، نگاهی به شعر مقاومت افغانستان، چشم‌انداز اشعار عاشقانه مهاجرت. برای آشنایی مخاطبان با مضامین و قالب‌های شعری شاعران معاصر افغانستان برخی از سروده‌های آنها در بخش پایانی کتاب آورده شده است. شاعران مطرود افلاطون، پیوند شعر و دین، بازتاب صدای نیما در شعر مهاجرت افغانستان، چشم‌انداز اشعار عاشقانه مهاجرت، بازشناسی جلوه‌های روشنفکری در شعر مهاجرت افغانستان، نگاهی به شعر مقاومت افغانستان، چشم‌انداز اشعار عاشقانه مهاجرت، در پیچ کوچه‌ها به لیلام می‌رود، زیر چتر آب و رنگ، جرئت یک پلک نو شدن و درنگی در باغ‌های ازلی، برخی از سرفصل‌هایی است که در فهرست این کتاب آمده است.

محمد سرور مولایی، عبدالغفور آرزو

چهار شاعر چهار برادر

یکی از راه‌های مطالعه اشعار شاعران فارسی‌زبان افغانستان، رجوع به کتاب‌هایی است که مجموعه‌ای از آثار شاعران این سرزمین را در خود جا داده‌اند. «چهار شاعر چهار برادر» کتاب ویژه‌ای در این حوزه است چرا که ویژگی منحصر به‌فردی دارد. شعرهای این مجموعه از تخیل ۴برادر روی کاغذ آمده‌اند و از این نظر می‌تواند جالب و خواندنی باشد. کتاب، منتخبی است از اشعار ۴شاعر افغانی که عبارتند از: دکتر عبدالسول آرزو، عبدالغفور آرزو، عبدالله آرزو و پرویز آرزو. ابتدای کتاب شرحی است از زندگی و اشعار این چهار برادر شاعر. بر این نمونه، شعر جنگل سبز خدا (سروده عبدالغفور) که با این بیت آغاز می‌شود: «از دل کوچه شب مهم‌های می‌آید/ آوا ی‌سر باور ما، باز کردن این پیوندها و اشارات و روشن کردن انگیزه با بستر محتوایی سرایش این شعرها ضروری دیده است تا برای رفع ابهام از بعضی سروده‌ها، مؤخره‌ای را نیز در پایان کتاب اضافه کند.

محمد کاظم کاظمی

شمشیر و جغرافیا

«شمشیر و جغرافیا» شامل ۵۱قطعه ادبی در قالب‌های غزل، مثنوی، رباعی، قطعه و غزل مثنوی است که این خود نمایانگر این مطلب است که شاعر در گزینش آثار این مجموعه خود را در یک قالب خاص محدود نساخته و تقریباً از تمامی وزن‌های شعری و قالب‌های ادبی بهره‌برده است. «گزیده ادبیات معاصر ۴۹»، «قصه سنگ و خشت» و «کفران»، عنوان ۳دفتر گزیده شعرهای این شاعر است که در فاصله انتشار کتاب «پیاده آمده بودم...» و کتاب شمشیر و جغرافیا منتشر شده بود. بسیاری از سروده‌های این دفتر، با مسائل ۱۵دهه اخیر کشور افغانستان گنجه‌های حکمت و معرفت انسان خاکی در جست‌وجوی افلاک است و دیگر آنکه این زبان به‌عنوان میراث گرانقدر نیکان و نیاکان پارسی‌گو نقش بسیار پراهمیتی را در اتحاد ملت‌های فارسی‌زبان در روزگار پرتنش امروز بازی می‌کند. از این رهیافت هرگونه کمک به گسترش این زبان شیرین نه تنها خدمتی به اعتلای تفکر بشری و اخلاق انسانی است بلکه می‌تواند به نوعی سبب تعمیق برادری بین ملت‌های همزبان همسایه محسوب شود.»

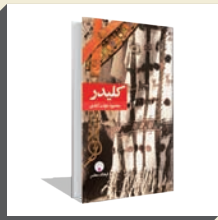
محمد صادق دهقانی

طعم کوچکی از باران

این کتاب منتخبی از اشعار شاعران برگزیده کشور افغانستان در ششمین جشنواره قند پارسی است. سیدمخدوم رهین، وزیر اطلاعات و فرهنگ جمهوری اسلامی افغانستان در مقدمه این کتاب آورده است: «اهمیت زبان و ادبیات فارسی در میان ملت‌های فارسی‌زبان و دیگر ملت‌های جهان از چند جهت در طول تاریخ مورد توجه بسیار قرار گرفته است. نخست آنکه به واسطه ظهور بزرگانی چون حکیم ابوالقاسم فرزدی، شیخ‌مصلح الدین سعدی شیرازی، حضرت لسان‌الغیب حافظ، مولانای بزرگ ...، خاستگاه حکمت مشرق اسلامی است و پناهگاه یکی از بزرگ‌ترین گنجینه‌های حکمت و معرفت انسان خاکی در جست‌وجوی افلاک است و دیگر آنکه این زبان به‌عنوان میراث گرانقدر نیکان و نیاکان پارسی‌گو نقش بسیار پراهمیتی را در اتحاد ملت‌های فارسی‌زبان در روزگار پرتنش امروز بازی می‌کند. از این رهیافت هرگونه کمک به گسترش این زبان شیرین نه تنها خدمتی به اعتلای تفکر بشری و اخلاق انسانی است بلکه می‌تواند به نوعی سبب تعمیق برادری بین ملت‌های همزبان همسایه محسوب شود.»

پسته پیش نهادی

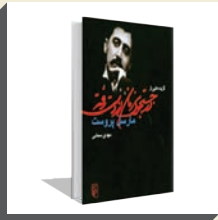
کلیدر

محمود دولت‌آبادی

حدود ۴۰سال پیش، یکی از معروف‌ترین رمان‌های فارسی به چاپ رسید. «کلیدر» یکی از معروف‌ترین آثار ادبیات ایران در جهان. داستان یک خانواده کرد در سبزوار خراسان را روایت می‌کند. این کتاب ۹۵۰هزار کلمه‌ای اتفاقاتی را شرح می‌دهد که پس از جنگ جهانی دوم برای این خانواده رخ داده است. شخصیت‌های اصلی داستان درگیر دشمنی و خصومت میان طایفه‌ها و اطرافیان‌شان شده‌اند و دوران مهمی در تلاطم‌های سیاسی ایران به‌حساب می‌آید. کلیدر که سرنوشت ترازیک رغبت‌های ایرانی و قبایل چادرنشین را در دوره‌ای که سیاست زور حاکم است به تصویر می‌کشد، بر اساس حوادث واقعی نوشته شده است. نه تنها این رمان طولانی است و در چندین جلد منتشر شده، بلکه نوشتن آن هم مدت طولانی زمان برده است. محمود دولت‌آبادی ۱۵سال زمان برای نوشتن این کتاب صرف کرد.

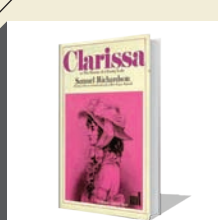
زمان از دست‌رفته

مارسل پروست

این کتاب در فهرست رکوردهای جهانی گینس به‌عنوان طولانی‌ترین رمان به ثبت رسیده است. «در جست‌وجوی زمان از دست‌رفته» شاهکار مارسل پروست، ۱میلیون و ۳۰۰هزار کلمه است که در ۱۳جلد چاپ شده است. نسخه فارسی آن در ۷جلد ترجمه شده است. گذشته از خطوط کلی داستانی که این کتاب‌ها را به هم می‌پیوندد، هر کدام از ۷جلد از بسیاری دیدگاه‌ها کامل و مستقل‌اند. موضوع آن بارها حین شرح زندگی نویسنده از کودکی تا بزرگسالی‌اش تکرار می‌شود. این کتاب بین سال‌های ۱۹۱۳ تا ۱۹۲۷منتشر شد و برای بسیاری از آثار بعد از خودش در قرن بیستم الهام‌بخش بود. بسیاری از محققان برجسته، در جست‌وجوی زمان از دست‌رفته را یکی از تعاریف رمان نویسی مدرن می‌دانند. خلاصه کلام، کتابی بسیار طولانی اما شاهکار.

کلاریسا

ساموئل ریچار دسون

این کتاب ۹۷۰هزار کلمه‌ای طولانی‌ترین رمان موجود در ادبیات انگلیس است. اگرچه که می‌توان به رمان‌های معاصر اشاره کرد که از نظر طولانی بودن شاید با کلاریسا برابری کنند— به‌عنوان مثال رمان «یک پسر مناسب» اثر ویکرم ست و رمان «حماقت بی پایان» اثر دیوید فاستر والس—ولی رمان کلاریسا با عنوان کامل «کلاریسا: تاریخچه یک خانم جوان» یکی از معدود آثاری است که با وجود طولانی بودن به یکی از جذاب‌ترین و موفق‌ترین رمان‌های ادبیات انگلیسی تبدیل شده است. به عقیده ساموئل جانسون، نویسنده و منتقد مشهور سده هجده، این رمان نخستین کتاب در دنیا بود که توانسته بود اطلاعات بی‌ظیری در مورد روح آدم به خوانندگان منتقل کند.

کتاب

مأموریت آقای شادی

حتی شنیدن نامش هم خنده را مهمان لب‌هایم می‌کند؛ بازیگری که بیش از ۴ دهه کارش خنداندن مردم بوده و هست؛ هنرمندی که لبخند را در مان دردها می‌داند و این دسته کم‌دین‌هایی که برای همه نسل‌ها خاطره‌ساز بوده است. علیرضا خمسه، بازیگر باسابقه تئاتر، سینما و تلویزیون این روزها در حوزه کتاب هم خبر ساز شده و به تازگی کتابی با عنوان «مأموریت آقای شادی؛ آنچه همیشه می‌خواستید درباره علیرضا خمسه بدانید» به قلم علی‌رستمکار درباره خمسه وارد بازار شده است. در این کتاب که به همت انتشارات افراز به چاپ رسیده یادداشت‌هایی از گلاب آدینه، امین تارخ، حمید جبلی و رضا کاینسان در ۴۰۱ صفحه به رشته تحریر در آمده است که شما را با زاویه‌های مختلف زندگی این کم‌دین معروف آشنا می‌کند.

تئاتر

روغن کنجد

اگر شما هم بعد از ۲سال دوری از تماشای تئاتر دلشان لک زده برای رفتن به سالن‌های نمایش، برای این شما پیشنهاد جالبی داریم. یکی از نمایش‌های تماشایی «روغن کنجد» به کارگردانی آرمان شهبازی و تهیه‌کنندگی سعید چنگیزیان است که در زمستان ۱۴۰۰ در تماشاخانه سیند روی صحنه می‌رود. مهدی صنعتی، سعید چنگیزیان، صبا گرگین‌پور، دلسا کریم‌زاده، امیر شاه‌علی، ابوالفضل وزیری، سیدعامد حسینی، پر سا مقدس و دیبا دهقانی ازجمله بازیگران این نمایش ۶۵دقیقه‌ا هستند. خلاصه این نمایش که به قلم ایمان صدیق نوشته شده، بدین‌گونه است که یک زوج فرهنگی بسا پدر پیر خود زندگی می‌کنند و با توجه به فشارهای صاحبخانه جملهای برای تخلیه خانه دارند.

پادکست

ابدیت و یک روز

اگر شما از طرفداران سینما هستید و می‌خواهید اطلاعات بیشتری درباره سینما و فیلم‌هایی که می‌بینید داشته باشید اما وقت چندانی برای خواندن مقالات سینمایی ندارید، راهکار مسئله شما گوش کردن به پادکست‌هایی است که از سینما می‌گویند و خوشبختانه تعدادشان کم هم نیست. پادکست «ابدیت و یک روز» از پادکست‌های قدیمی این حوزه است که حامد صراف‌زاده می‌سازد. ابدیت و یک روز پادکست فعالی است و مختص سینمای جهان یا ایران نیست؛ گاهی فیلم‌های روز دنیا را نقد و بررسی می‌کند، گاهی هم با یک تدوینگر برجسته ایرانی گفت‌وگو می‌کند. چیزی که مشخص است صراف‌زاده ارتباطات خوبی دارد و در پادکستش بسا چهره‌های بسیار مهم ایرانی گفت‌وگو کرده است.

پای صحبت‌های بابک کریمی که این روزها فیلم‌های «جنایت بی‌دقت» و «بی‌همه‌چیز» را روی پرده سینما دارد

سینمای ایران شاعرانه‌است

بابک کریمی

از یازده سالگی در ایتالیا زندگی کرده، درس خوانده، کار حرفه‌ای تدوین و فیلمبرداری در سینمای ایتالیا را به دوش کشیده و حتی تا تدریس در بهترین دانشگاه این کشور پیش رفته است. به گفته خودش، ۴۰سال در اروپا به همه‌چیز رسیده بود اما یک حس و کمبودی همیشه در وجودش داشت؛ عشق به وطن و خانواده. بالاخره پسر نصرت کریمی، سینماگر نام‌آشنای ایرانی، در میانسالی از ایتالیا برگشت و با فیلم‌های اصغر فرهادی به شهرت رسید. بابک کریمی حتی برای بازی در فیلم «جدایی نادر از سیمین» به همراه گروه بازیگران، موفق به کسب جایزه خرس نقره‌ای جشنواره برلین شده و در جشنواره «مدفیلم» ایتالیا جایزه یک عمر دستاورد سینمایی را دریافت کرد. همچنین برای بازی در «سینما شهر قصه» نامزد بازیگر نقش مکمل مرد از جشنواره فجر شد. این سینماگر این روزها ۲۲فیلم سینمایی بر پرده سینما دارد؛ یکی «جنایت بی‌دقت» و دیگری «بی‌همه‌چیز». البته پیش‌تر هم با سریال «می‌خواهم زنده بمانم» در شبکه‌های خانگی حضور پیدا کرده بود. همه اینها بهانه‌ای به‌دست ما داد تا سراغش برویم و از دغدغه‌های امروز و ماجراهای دیروزش بپرسیم.

از اجازه دهید از نقش آفرینی متفاوت‌تان در جنایت بی‌دقت بپرسیم. با توجه به اینکه بسیار گزیده‌کار هستید چه چیزی در این نقش، شما را مجاب به پذیرش آن کرد؟

آن چنان فضای ذهنی شهرام مگری، کارگردان این فیلم را دوست دارم که نقشی که به من پیشنهاد می‌دهد خیلی برایم مهم نیست. مهم شرکت کردن در این پروژه است. هر باری که با هم همکاری کردیم، برای من فضای مفرح و متفاوتی ایجاد شده که شباهتی به فضاهای دیگر نقش‌هایم نداشت. و این از جذابیت کارهای شهرام است. البته روی نقش هم کار می‌کنم اما دغدغه اولم خود همکاری با این کارگردان کاربلد است.

این فیلم در جشنواره‌های بین‌المللی بازتاب‌های خوبی داشت و جوایز زیادی کسب کرد. کمی از این‌ بازتاب‌های جهانی فیلم می‌گویید.

هم‌اکنون دقیق در خاطرم نیست. با تعدادی از منتقدان ایرانی و خارجی که صحبت می‌کردم فیلم را خیلی پسندیده بودند و به‌عنوان یکی از شاهکارهای سینمایی درباره آن صحبت می‌کردند.

فیلم به تازگی در ایران اکران عمومی شده، در کشور خودمان بازتاب‌ها چطور بود؟

بازتاب‌ها در همین چند هفته اخیر اکران داخلی، خیلی جالب بود؛ آنهایی که وارد فضای ذهنی شهرام مگری می‌شوند، بدجور

تماشاخانه

را بیان کند. برای اینکه از یک فرهنگ شاعرانه می‌آید، درحالی‌که فرهنگ غربی از یک پشتوانه تصویری می‌آید که ما آن را نداریم. همین موضوع باعث شده فرهنگ ایران یک خاصیت و هویت منحصر به فرد خودش را پیدا کرده و با سینمای جهان رقابت مستقیم انجام دهد. نتایج آن هم مقابل روی همه ماست؛ هم در جشنواره‌ها و هم در گیشه‌های کشورهای مختلف جایگاه خودش را کسب کرده است.

عکس: محمدعباس نژاد

از جمله بازیگرانی هستید که تقریباً بیشترین همکاری را با آقای اصغر فرهادی داشتید، از جدایی نادر از سیمین گرفته تا گذشته و «فروشنده» که از پرافتخارترین فیلم‌های سینمای ایران هستند. از این همکاری بر ایمان بگویند. راستی فیلم «قهرمان» را چطور دیدید؟

همکاری با آقای فرهادی یکی از درخشان‌ترین لحظات زندگی من است و از این جهت باید بگویم که خوش‌شانس هستم که با پدرم شروع کردم و بعد رفته پشت دوربین و سال‌ها آنجا کار کردم. بعد از طریق زنده‌یاد کیارستمی با فیلم «بلیت‌ها» مجدداً مقابل دوربین آمدم. آقای فرهادی فیلم‌بلیت‌ها را دید و مرا دعوت کرد. بعد از آن هم با شهرام مگری کار را دنبال کردم. می‌توانم بگویم آدم بسیار خوش‌شانسی هستم که دارم با بهترین‌های سینمای ایران کار می‌کنم. همکاری با آقای فرهادی به‌ویژه در فیلم جدایی نادر از سیمین که نخستین تجربه من با ایشان بوده، مرا به یک آگاهی نسبت به توانایی‌ها و ناتوانایی‌هایم رساند. نه به‌خاطر موفقیت‌هایی که این فیلم داشت که بعدها اتفاق افتاد بلکه منظورم آگاهی‌ای بود که در آن لحظه کار در این فیلم به‌دست آوردم. همچنین فیلم قهرمان به‌نظر من یکی از ظریف‌ترین کارهای آقای فرهادی است، در حدی که این ظرافت دیده نمی‌شود و به‌نظر می‌آید که کاری در آن صورت نگرفته. ولی بسیار دراماتولوژی ظریف و دقیقی انجام داده و خوب هم پوشانده و به رخ نمی‌کشد؛ به‌عبارتی فیلمی است که در پشت ظاهر آن، خیلی فکر و کار شده است.

شما متولد اروپای غربی هستید و سال‌ها در ایتالیا زندگی کردید؛ الان هم دائم در سفر هستید. چه چیزی باعث شده که به ایران و سینمای ایران بازگردید؟

چیزی که باعث شد برگردم کمبود ایران، ریشه‌ها و خانواده بود. من ۴۰سال آنجا زندگی کردم، درس خواندم، استاد دانشگاه بودم، جزو یکی از تدوینگرهای سینمای ایتالیا و عضو هیأت مدیره انجمن تدوینگرها بودم. در دانشگاه عالی درس می‌دادم و هیچ‌کم و کسری‌ای نبود. فقط حس کردم که کافی نیست. من نیاز به یک چیز دیگری دارم که هر چه هم آنجا تلاش می‌کنم این کمبودها بر نمی‌شود. این کمبودها ریشه‌های خودم بود. به همین خاطر نیاز داشتم دوباره به ریشه‌های خودم بازگردم.

ا جادارد یادی هم از پدر بزرگوارتان زنده یاد نصرت کریمی کنیم. اینکه فرزند یکی از معروف‌ترین کارگردانان و بازیگران ایرانی هستید، چقدر در زندگی هنری‌تان مؤثر بوده‌است؟

مسلماً پدرم نقش بسیار مهمی در زندگی من داشته و عشق سینما را از او دارم. از کودکی مرا مقابل دوربین برد و من مجبور شدم که این هنر را از همان کودکی یاد بگیرم. ولی از ۱۱سالگی که به ایتالیا رفتم، دیگر کارهای روزمره و زندگی حرفه‌ای ما از هم جدا شد. البته تابستان

من ترانه ۱۵ سال دارم

در سال ۱۳۸۰ ترانه علیدوستی با فیلم «من ترانه ۱۵ سال دارم» به دنیای سینمای ایران و البته جهان معرفی شد. این فیلم علاوه بر موفقیت در جشنواره بین‌المللی فیلم فجر توانست چند جایزه بین‌المللی ازجمله جوایز پلنگ برنزی بهترین بازیگر زن، جایزه ویژه هیأت‌داوران برای کارگردان تهیه‌کننده، جایزه جوانان هیأت داوران و جایزه یوز پلنگ طلایی از جشنواره لوکارنو، جایزه فیپرسی از جشنواره فیلم تسالونیکي و جایزه ادیان از جشنواره فیلم بریزن را از آن خود کند. دیگر بازیگران این فیلم مهتاب نصیرپور و حسین محبوب هستند. این فیلم روایتگر زندگی دختر نوجوانی است که پس از ادواج با پسر ی پولدار، مشکلاتی برایش به‌وجود می‌آید.

بچه‌های آسمان

مجید مجیدی را در دهه ۷۰ با فیلم تحسین شده «بچه‌های آسمان» به‌خاطر داریم. این فیلم نخستین فیلم ایرانی است که به‌عنوان نامزد جایزه اسکار بهترین فیلم غیرانگلیسی زبان انتخاب شده است. در این فیلم که محصول سال ۱۳۷۵ است رضا ناجی، میر فرخ‌هاشمیان و بهاره صدیقی نقش آفرینی کرده‌اند. ماجرای بچه‌های آسمان همانطور که از اسمش پیداست به زندگی کودکان معصومی اشاره دارد که فقر و تنگدستی خانواده توانسته درآی از محبت و دلسوزی آنها کم کند. از جوایز این فیلم می‌توان به جایزه هیأت‌داوران، جایزه تماشاگران، جایزه دس آمریکوس و جایزه فیپرسی از جشنواره فیلم مونترال اشاره کرد.

طعم گیلان

حیف است به بهترین فیلم‌های ایرانی در جشنواره‌های خارجی اشاره کنیم و یادی از «طعم گیلان» ساخته عباس کیارستمی نکنیم. این فیلم که محصول سال ۱۳۷۶ است درباره مردی است که با خودروی خود در جست‌وجوی شخصی است که با دریافت ۲۰۰ هزار تومان، خواسته او را انجام دهد. این فیلم برنده نخل طلایی جشنواره کن در سال ۱۹۹۷ میلادی، جایزه بهترین فیلم خارجی زبان انجمن منتقدان فیلم بوستون در سال ۱۹۹۷، جایزه بهترین فیلم خارجی زبان انجمن ملی منتقدان فیلم در سال ۱۹۹۸ و جایزه ویژه فیلم استانبول در سال ۱۹۹۹ است. همایون ارشادی در این فیلم نقش آفرینی کرده است.

بادکنک سفید

«بادکنک سفید» با نویسندگی عباس کیارستمی توسط جعفر پناهی در سال ۱۳۷۳ ساخته شد؛ فیلمی که داستان دختر بچهای را روایت می‌کرد که سعی در ترغیب پدر و مادرش برای خرید یک ماهی قرمز قبل از تحویل سال نو داشت اما در این راه اتفاقات مختلفی رخ داد که قصه اصلی فیلم را تشکیل می‌دهد. بازیگران این فیلم فرشته صدرعرفایی، آیدا محمدخانی و محسن قفیلی هستند. این فیلم برنده جوایز بین‌المللی دوربین طلایی، فدراسیون هنر و تجربه و جایزه انجمن منتقدان بین‌المللی فیلم از جشنواره کن در سال ۱۹۹۵، جایزه بزرگ توکیو در سال ۱۹۹۵ و جایزه اول جشنواره فیلم سان‌پائولو در سال ۱۹۹۵ شده‌است.

گاو

البته فیلم‌های ایرانی که جایزه‌های جهانی گرفته‌اند کم نیستند و نمی‌توان همه را در یک فهرست جاداد اما حیف است که در این فهرست از فیلم «گاو»، شاهکار داریوش مهرجویی هم یادی نکنیم؛ یکی از فیلم‌های که سینمای جدی ایران را بعد از خود، به‌شدت مرهون خودش کرد. این فیلم در سال ۱۳۴۸ ساخته شد و جزو نخستین فیلم‌های ایرانی بود که در مجامع سینمایی جهان مورد توجه قرار گرفت و خبر از تولد یک سنت سینمایی مستقل در جهان داد. بازیگران شاخصی چون نصیریان، انتظامی، مشایخی و… در آن ایفای نقش کردند. این فیلم در جشنواره‌های لاژول، برلین، شیکاگو، ونیز و… تقدیر شد.

به پیدارش می‌آمدم. کاملاً در جهان دیگری داشتم! استخوان می‌ترکاندم و راه خودم را می‌رفتم و پدرم هم در کشوری دیگر به کار خودش ادامه می‌داد. در ایتالیا هم کسی نصرت کریمی را نمی‌شناخت که مثلاً بخواهد پارتنی و رابطه من باشد. من آنجا یک مهاجر شرقی بودم که اجازه کار نداشتم. خیلی طول کشید بعد از تحصیلاتم بتوانم کار کرده و رشد کنم. سال‌ها این زجر را می‌کشیدم و با خود می‌گفتم که من پدری دارم با این کارنامه کاری، اگر ایران بودم می‌توانست درهای زیادی را برای من باز کند. اما حالا خوشحالم که اینگونه نشد و من تک و تنها با مقوله سینما روبه‌رو شده و توانستم اندازه و توانایی خودم را بفهمم. هر چه دیدم، نتیجه کار خودم است، هیچ چیز دیگری دخیل نشده است. زمانی که به ایران باز گشته و کار بازیگری را دنبال کردم، پدر باز نشسته بود و من خودم را ساخته بودم. البته همیشه یک تماشاجی بسیار منتقد من بود اما دخالتی نداشت. تأیید او برای من خیلی مهم بود.

هم‌اکنون مشغول چه کاری هستید؟ برنامه‌ای جز بازیگری برای سال‌های آتی دارید؟ از فیلمسازی گرفته تا تدریس و تدوین و…

هم‌اکنون که سر فیلم آقای مهدویان هستم، می‌خواهم یک دوره خلبانی ببینم چون همیشه عاشق خلبانی بودم. یک پروژه تئاتر دارم که هنوز دارم می‌نویسم. زندگی انقدر برای من غیرمنتظره بوده که ممکن است بعدا کاری انجام دهم که الان به ذهنم نمی‌رسد.

با توجه به اینکه از بازی در نقش‌های کلیشه‌ای بیزارید، منتظر پیشنهاد چه نقش‌هایی هستید؟ پیش‌فرضی ندارم. من همیشه می‌ترسیدم از یک جای دیگر فقط به من نقش پدر پیشنهاد شود که خوشبختانه اینگونه نشده؛ پیشنهادهای زیاد و متنوعی به من می‌شود و نقش‌های کلیشه‌ای را رد می‌کنم.

همیشه تلاش کردید پسل ارتباطی میان فرهنگ‌ها به‌ویژه فرهنگ مدیترانه‌ای باشید. کمی در این باره و نقش هنر و به‌ویژه سینما در آشتی میان فرهنگ‌ها بر ایمان بگویند…

بدون اینکه برنامه‌ای در این زمینه داشته باشم در یک مقطع تاریخی و جغرافیایی به‌علت دو زبانه و سینماگر بودنم این ماجرا شروع شد. وقتی پای سینمای ایران به ایتالیا باز شد خیلی طبیعی بود که من سینماگران مطرح ایرانی را در جشنواره‌ها با سیمینارهای ایتالیا همراهی کنم. این ماجرا از آن سال‌ها شروع شده و تا الان هم در گیر این موضوع هستم. اغلب دیالوگ‌های فیلم‌های ایرانی را (برای زیرنویس یا دوبله) من می‌نویسم. آخرین کارم هم فیلم قهرمان بود که ترجمه کردم.

بارکد را اسکن کنید

ویدیوی این گفت‌وگو را ببینید

یادی از قهرمان حماسه دانشجویان ایرانی در هویزه

يك اهواز بودو يك سيد حسين

✓ **النازعیاسیان** سن و سال زیادی نداشت اما شهامتش مثال زدنی بود. باورش سخت است که تنها ۲۲سال عمر کرده و این همه فعالیت اثر گذار در کارنامه زندگی اش ثبت شده باشند. هدایت تظاهرات‌ها در اهواز و دستگیری توسط ساواک و زندانی شدن به‌عنوان کم‌سن و سال ترين زندانی سیاسی آن سال ها، از جمله فعالیت‌های سیاسی قبل از انقلاب اوست. او نقشی فعال در هماهنگی تظاهرات و اعتصابات دانشگاه داشت و تکثیر، پخش اعلامیه‌های حضرت امام (ره) در تظاهرات خیابانی و درگیری‌های دانشجویان با گارد دانشگاه از فعالیت‌های انقلابی این دانشجوی شجاع بود. بعد از پیروزی انقلاب، انجام فعالیت فرهنگی و برپایی کلاس‌های متعدد او را میان نوجوانان و جوانان محبوب کرده بود. با آغاز جنگ تحمیلی، برگ دیگری از زندگی او ورق خورد. سیدحسین علم‌الهدی با درایت خود در همان روزهای نخستست جنگ توانست عشار بر عرب خوزستان را متحد کرده و با تشکیل گروهی از آنان، جبهه‌ای جدید در مقاومت مردم ایران باز کند و در نهایت به‌عنوان فرمانده سپاه هویزه در ۱۶دی ۱۳۵۹ در عملیات نصر به شهادت رسید. به همین مناسبت است که ۱۶دی‌ماه را روز «شهدای دانشجو» نام نهاده‌اند. فرار سیدن این مناسبت، پهنه‌ای به دست‌مان داد تا پای صحبت اعضای خانواده او بنشینیم و بیشتر دربار‌هاش بشنویم.

کاریزماتیک بود

یک شهر اهواز بود و یک سیدحسین که اهالی سرش قسم می‌خورند؛ نه اینکه چون پسر آیت‌الله سیدمر تقی علم‌الهدی اهوازی، یکی از علمای مبارز خوزستان و نوه دختری آیت‌الله سیدمحمدجواد جزایری معروف بوده که این محبوبیت حسین به شخصیت خودش باز می‌گشت، شخصیت کاریزمایی داشت و با حرف و رفتارش روی بسیاری تأثیر می‌گذاشت. صدقه علم‌الهدی، خواهر شهید با اشاره به این موضوع از خاطرات کودکی برادرش چنین می‌گوید: «همه ما خواهرها و برادرها از کودکی به مکتب می‌رفتیم و سواد قرآنی داشتیم، اما از همان اول حسین با همه ما فرق داشت. فعال بود و برنامه‌های بزرگ در ذهنش داشت. تا جایی که وقتی فقط ۱۱ سال داشت در محله کتابخانه درست کرد و جلسات آموزش قرآن و سخنرانی مذهبی راه‌انداخته بود. جاذبه عجیبی داشت و بسیاری را در مدرسه‌هور خودش جمع کرده بود. تعصب و غیرت حسین به گونه‌ای بود که با رفتارهای غیر اسلامی حتی با وجود فشارهای رژیم شاه، علنا مبارزه می‌کرد. دانشگاه که رفت فعالیتش بیشتر و مؤثر تر شد تا جایی که اقدام به نصب اعلامیه‌ها و رهبری تظاهرات در دانشگاه فردوسی مشهد کرد.»

نوجوانی که سر تترسی داشت

سیدحمید علم‌الهدی، برادر شهید که استاد دانشگاه تهران هم هست به‌دلیل هم‌سن و سال بودن با برادرش، خاطرات بیشتری از سیدحسین دارد: «در دبیرستان انجمن اسلامی را تشکیل داده بودو علاوه بر مجهز کردن کتابخانه‌های مدرسه، در کارهایی مثل تئاتر، نمایشنامه‌خوانی و روزنامه دیواری و... فعال بود. می‌توان گفت پایه‌گذار فعالیت انجمن اسلامی دانش آموزی در مدارس اهواز بود. خاطرم هست عاشرای سال ۱۳۵۲ حسین توانست یک راهپیمایی را با حضور ۲۰۰ تا ۳۰۰ دانش آموز در مرکز شهر ساماندهی کند. مردم باید برای سینه‌زنی در فلکه‌ای که آن موقع مجسمه محمدرضا شاه نصب بود جمع شده و دور می‌زدند. به‌عبارتی طواف می‌کردند اما حسین که جلوی دسته عزاداری بود، مسیر حرکت دسته را تغییر داد و دسته عزاداری ما دور مجسمه شاه حرکت نکرد. وقتی رسیدیم از کنار مسجد آیت‌الله شیععی می‌خواستیم حرکت کنیم که متوجه حرکت نیروهای ساواک شدیم. برای همین بین جمعیت رفتیم تا ما را دستگیر نکنند. بعد از این راهپیمایی بود که حسین را به‌عنوان یکی از طراحان تظاهرات دستگیر کردند»

۱۸ماه گمنام بود

شرایط جنگ در هویزه خیلی سخت بود. حسین در روز اول در هویزه با پاراناش و با دستن خالی در برابر لشکرهای مجهز عراقی ایستادند. روز اول بیش از ۸۰۰عراقی را اسیر کردند و به نیروهای خودی تحویل دادند اما در روز دوم محاصره عراقی‌ها با شدت تمام حمله کردند و حسین و پاراناش را به شهادت رساندند. سید محمد علم‌الهدی، برادر شهید به این خاطره اشاره می‌کند و می‌گوید: «ان شیی که خبر شهادت حسین به ما رسید، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، همراه چند نفر به خانه‌مان آمدند. بعد از شهادت او منطقه هویزه سقوط کرد. تا ۱۸ ماه از شهدا خبر نداشتیم و بعد از اینکه منطقه آزاد شد به هویزه رفتند اما خوب جنازه‌ها معلوم نبودند. پیکر حسین را از قرآنی که به همراه داشت، شناسایی کردیم. مراسم تشییع جنازه او با وجود مشکب‌باران عراقی‌ها با شکوه تمام بر گزار شد و در همان هویزه آرام گرفت.»

پا به پای انقلابیون

شهید علم‌الهدی با رهبر انقلاب هم ارتباطی صمیمی داشت. این نکته‌ای است که مرصیه علم‌الهدی، خواهر دیگر شهید به آن اشاره می‌کند و می‌گوید: «در آن دوران آیت‌الله خامنه‌ای در مسجد کرامت مشهد، جلسات تفسیر قرآن داشتند. این جلسات بسیار جوان‌پسند بود و از پایگاه‌ها و محل تجمع نیروهای مذهبی بود. حسین هم در این جلسات حضور فعال داشت و جلسات تفسیر قرآن را یادداشت و تکثیر می‌کرد. می‌توان گفت که حسین از دوران دانشجویی با رهبر انقلاب ارتباط داشت و بعد از جنگ هم مقام معظم رهبری دوباره در اهواز با او ارتباط داشتند. او چون قبل از انقلاب دوره‌های حفاظتی را دیده بود در ۱۲ بهمن ۵۷ که امام خمینی (ره) وارد کشور شدند، جزو حلقه اصلی محافظان امام(ره) بوده و در آن مدت در تهران خدمت امام بود.»

نگاه استراتژیک داشت

حسین حتی در زمان جنگ هم دست از کارهای فرهنگی نمی‌کشید و برنامه‌ای زنده به نام «جهاد در قرآن» را در رادیو اجرا می‌کرد و در آن پیوسته در رابطه با موضوعات جنگ و جهاد صحبت می‌کرد. در این ایام مسئول ساماندهی امور رزمندگان بود. وقتی در هویزه مستقر شد، بسیاری از مشکلات مردم این شهرستان را از نزدیک دید و به‌ویژه در مسئله تأمین غذا به مردم محروم آنجا کمک می‌کرد که غذای آنها از دیگر شهرستان‌ها تأمین شود. رابطه نزدیک که بین حسین و عشاریان منطقه به‌وجود آمد، سبب شد حسین به فکر این باشد که مردم عرب خوزستان را به دیدار امام خمینی (ره) ببرد، چون معتقد بود این دیدار و ارتباط بین مردم و امام خمینی (ره) بسیار مؤثر و مفید برای حفظ انقلاب است. صدام آن موقع می‌گفت که من برای خدمت به مردم خوزستان به ایران حمله کردم و شهید علم‌الهدی می‌خواست این را به جهانیان ثابت کند که عشاری عرب خوزستان پایبند به امام خمینی(ره) و انقلاب اسلامی هستند. با سختی بسیار در آن مقطع وزیر مشک‌باران که سوخت هم پیدانمی‌شد حسین بیش از ۱۰۰۰ نفر از سران عرب را ساماندهی کرد و خدمت امام (ره) برد که به لحاظ استراتژیک کار بسیار ارزشمندی بود.

جای خالی مادر

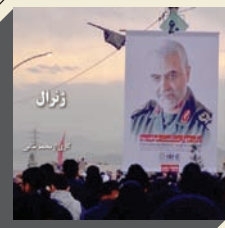
مگر می‌شود صحبت از خوبی و شجاعت فرزندی شود و مادر لب به تحسین فرزندش باز نکند. اما برای مرور خاطرات مادرانه حسین، جای او خالی است. عمق خلأ حضور مادر وقتی بیشتر احساس می‌شود که متوجه می‌شویم حسین شجاعت و دلآوری را از او به ارث برده بود. مادری که همیشه سنگ صبرش بوده و سال‌های آخر عمر هم برایش پدری کرده است. از حاجیه خانم بتول جزایری هر چه بگویم کم گفته‌ایم. بانویی که وقتی آتش جنگ دامن خوزستان را گرفت، خامناش را پایگاه و عقبه جنگ کرد. زنان اهواز سسته‌سسته می‌آمدند و هر کدام یک گوشه کار را می‌گرفتند. زنانی که از تهران برای سر کشی جبهه می‌آمدند، باتوق‌شان همین خانه بود. مادر شهید علم‌الهدی در مهمان‌نوازی نمی‌کم می‌گذاشت و کار می‌کرد که همه دوباره به اهواز برگردند بلکه جنگ سر و سامان بگیرد. سید زهره علم‌الهدی، دختر این مادر فقید می‌گوید: «مادرم بعد از مراسم اربعین شهدای هویزه، علّم کاروان حضرت زینب(س) را در اهواز برافراشت و در روزهای سخت جنگ، مادران شهدا در خانه ما جمع می‌شدند و کار می‌کردند. انبار بزرگی در کنار رودخانه در سمت غربی اهواز باتوق این کاروان بود. پتو و لباس و هر چه مرتبط به رزمندگان بود را بازسازی می‌کردند و به جبهه می‌فرستادند. مادر برای بالا بردن روحیه مادران شهدا، برای‌شان برنامه دیدار و دلجویی خانواده‌های شهدا و همچنین ملاقات مجروحین در بیمارستان‌ها می‌گذاشت. گاه برای پزشکان و پرستاران سخنرانی و از زحمات‌شان تقدیر می‌کرد. او برای کاروان حضرت زینب(س) و همین پزشکان و کارکنان بیمارستان‌ها برنامه دیدار با امام (ره) را اجرا کرد. رزمندگان که به اهواز برمی‌گشتند، به خانه ما می‌آمدند و مادر برای آنها سخنرانی می‌کرد».

است. عمق خلأ حضور مادر وقتی بیشتر احساس می‌شود که متوجه می‌شویم حسین شجاعت و دلآوری را از او به ارث برده بود. مادری که همیشه سنگ صبرش بوده و سال‌های آخر عمر هم برایش پدری کرده است. از حاجیه خانم بتول جزایری هر چه بگویم کم گفته‌ایم. بانویی که وقتی آتش جنگ دامن خوزستان را گرفت، خامناش را پایگاه و عقبه جنگ کرد. زنان اهواز سسته‌سسته می‌آمدند و هر کدام یک گوشه کار را می‌گرفتند. زنانی که از تهران برای سر کشی جبهه می‌آمدند، باتوق‌شان همین خانه بود. مادر شهید علم‌الهدی در مهمان‌نوازی نمی‌کم می‌گذاشت و کار می‌کرد که همه دوباره به اهواز برگردند بلکه جنگ سر و سامان بگیرد. سید زهره علم‌الهدی، دختر این مادر فقید می‌گوید: «مادرم بعد از مراسم اربعین شهدای هویزه، علّم کاروان حضرت زینب(س) را در اهواز برافراشت و در روزهای سخت جنگ، مادران شهدا در خانه ما جمع می‌شدند و کار می‌کردند. انبار بزرگی در کنار رودخانه در سمت غربی اهواز باتوق این کاروان بود. پتو و لباس و هر چه مرتبط به رزمندگان بود را بازسازی می‌کردند و به جبهه می‌فرستادند. مادر برای بالا بردن روحیه مادران شهدا، برای‌شان برنامه دیدار و دلجویی خانواده‌های شهدا و همچنین ملاقات مجروحین در بیمارستان‌ها می‌گذاشت. گاه برای پزشکان و پرستاران سخنرانی و از زحمات‌شان تقدیر می‌کرد. او برای کاروان حضرت زینب(س) و همین پزشکان و کارکنان بیمارستان‌ها برنامه دیدار با امام (ره) را اجرا کرد. رزمندگان که به اهواز برمی‌گشتند، به خانه ما می‌آمدند و مادر برای آنها سخنرانی می‌کرد».

پس‌تپه پیشنهادی

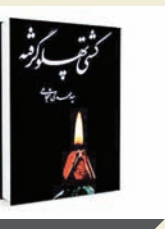
فیلم

شب واقعه

اگر علاقه‌مند به تماشای فیلمی هستید که قهرمان آن واقعی و هم‌چوره شما باشد، پیشنهاد تماشای «شب واقعه» را داریم؛ فیلمی به کارگردانی شهرام اسدی که روایت زندگی شهید «در یاقلی سورانی» مردی خوش گدران و بلوف‌زن در حاشیه شهر آبادان را به تصویر کشیده است. در روزهای نخست جنگ، متوجه می‌شود عراقی‌ها تصمیم دارند به آبادان حمله کنند. او مسافت زیادی را پیاده و با سرعت می‌دود تا به مقر سربازان ایرانی می‌رسد و خبر را برساند اما کسی حرف او را به‌توجه اما سابقه بلوف‌زنی‌اش، باور نمی‌کند. عاقبت یکی از فرماندهان به او اعتماد می‌کند و سربازان ایرانی با پاتک‌زدن به عراقی‌ها نمی‌گذارند آبادان را به تصرف در آورند. انتخاب بجای حمید فرخ‌زاد که خودش آبادانی و با پیرویم‌های فرهنگی منطقه جنوب آشناست، به این امر کمک کرده است.

کتاب

کشتی پهلو گرفته

وقتی قرار باشد در ایام فاطمیه در حوزه کتب و کتابخوانی اثری به خوندگان معرفی شود، بی‌شک یکی از گزینه‌های اول، «کشتی پهلو گرفته» نوشته سیدمهدی شجاعی است. این کتاب از معدود آثار داستانی است که در این حوزه منتشر شده و تسلط خوب نویسنده بر منابع و کتب تاریخی مربوط به زندگی حضرت زهرا(س) آن را بی‌رقیب کرده است. در این کتاب سوگنامه اهل بیت و به‌ویژه وجود مقدس حضرت فاطمه زهرا(س) با زبانی روان و نثری شیوا از زبان خود اهل‌بیت و حضرت زهرا(س) نقل شده و از همین مسیر رفتنی نیز به دل تاریخ زده شده است. این کتاب ابتدا به همت انتشارات مدرسه و بعد انتشارات نیستان بارها تجدید چاپ شده است.

کتاب

فاطمه فاطمه است

هنوز هم که هنوز است، یکی از شاخص‌ترین کتاب‌ها درباره حضرت زهرا(س) را باید همین کتاب از دکتر علی شریعتی بدانیم: «ما مجموعه گفته‌ها و اندیشه‌ها و کوشش‌ها و هنر مندّی‌های همه در طول این قرن‌های بسیار، به اندازه این یک کلمه نتوانسته‌اند عظمت‌های مریم را باز گویند که «مریم مادر عیسی است.» و من خواستم با چنین شیوه‌ای از فاطمه بگویم، باز دراندم خواستم بگویم: فاطمه دختر خدیجه بزرگ است دیدم که فاطمه نیست، خواستم بگویم که فاطمه دختر محمد است دیدم که فاطمه نیست، خواستم بگویم که فاطمه همسر علی است دیدم که فاطمه نیست، خواستم بگویم که فاطمه مادر حسنین است، دیدم که فاطمه نیست، خواستم بگویم که فاطمه مادر زینب است، باز دیدم که فاطمه نیست، نه، اینجا همه هست و این همه فاطمه نیست. فاطمه فاطمه است...».

فیلم

پیانیتست

رومن پولاتسکی، کارگردان سرشناس لهستانی، روزهای تلخ جنگ جهانی دوم را در قالب فیلم سینمایی «پیانیتست» روایت کرده است. این فیلم جذاب که تا سکانس‌های آخر تماشاگر را با خودش همراه می‌کند، داستان واقعی زندگی یک پیانیتست یهودی به نام ولادیسلاو ایشیلیمان با بازی درخشان «آدرین برودی» است که برای زنده ماندن در ویرانه‌های ورشو به سختی تلاش می‌کند. او به عنوان انسانی که خانواده، شغل و آزادی‌اش را در حملات نازی‌ها از دست داده برای حفظ زندگی می‌جنگد. آدرین برودی که قبل از این فیلم کمتر شناخته می‌شد به واسطه ایفای نقش درخشان در این فیلم، جایزه اسکار بهترین بازیگر نقش اصلی مرد را دریافت کرد.

کتاب

یادبادک‌ها

این کتاب اثر رومن گاری، نویسنده و دیپلمات سرشناس فرانسوی است. رومن گاری پس از اشغال فرانسه توسط ارتش آلمان نازی به بریتانیا می‌رود و آنجا به ارتش فرانسه به رهبری ژنرال دوگل می‌پیوندد. او در سال ۱۹۸۰ به زندگی خود پایان داد و دست بر قضا کتاب یادبادک‌ها در واپسین روزهای عمرش به چاپ رسیده است. رومن گاری در این کتاب پر سر و صدا به حوادث و تاریخ کشور فرانسه هم به‌طور مختصر اشاره می‌کند و در قالب استعاره و تمثیل به بیان وقایع تاریخ معاصر و کهن فرانسه مثل ماجرای دریغوس و قیام ژاندارک می‌پردازد. بیشتر وقایع این داستان در یکی از روستاهای جنوب فرانسه رخ می‌دهد و شخصیت اصلی این رمان پسری روسستانی است که دل‌باخته دختری لهستانی‌ال‌اصل می‌شود.

مستند

آخرالزمان

اگر می‌خواهید یک فیلم مستند با روایت‌هایی ناب و کمتر دیده‌شده درباره جنگ جهانی دوم را ببینید پیشنهاد ما به شما تماشای مستند آخرالزمان است. این مستند شامل صحنه‌هایی از جنگ جهانی دوم است که سال‌ها توسط هیچ مؤسسه یا ارگانی توزیع و پخش نشد و پس از سال‌ها بالاخره شورای امنیت جهانی مجوزی برای انتشار این مستند صادر کرد. مستند آخرالزمان یک مجموعه ۴٫۵پرویی است که عموضوع مختلف را در برمی‌گیرد. جنگ جهانی دوم نبردی ویرانگر با بیش از ۵۰ میلیون کشته بود و بزرگ‌ترین نبرد انسانی در طول تاریخ به شمار می‌رود. این مستند تنها گوشه‌ای از این جنگ خامان‌سوز را روایت می‌کند و برای علاقه‌مندان به تاریخ و جنگ جهانی دوم می‌تواند منبع خوبی باشد.

- پنجشنبه
- ۹ دی ۱۴۰۰
- شماره ۱۴۷

آشنایی با مغولستان؛ کشوری که با چنگیزخان بر دنیا مسلط شد

سرزمین کشتی‌گیرهای بد بدن

حمیدرضا رسولی

همه ایرانی‌ها برای یک‌بار هم که شده نام مغولستان به گوش‌شان خورده است؛ چرا که نام این کشور با تاریخ سرزمین ما گره خورده و بلاد رنگ نام چنگیزخان را در اذهان زنده می‌کند. چنگیزخان یزرگ‌ترین و نام‌آورترین سردار تاریخ قوم مغول است که امپراتوری مغول را تشکیل داد و بعد از حمله به ایران و فتح آسیای میانه، بر دنیا مسلط شد. از آن امپراتوری حالا کشوری باقی مانده که ۳میلیون نفر جمعیت دارد و روزگار آرامی را سپری می‌کند. مغولستان برای بسیاری از گردشگران خارجی و تاریخ‌نویس‌ها هنوز هم یک کشور خاص به شمار می‌رود و مطالعات زیادی درباره قبیله‌های مغول که بازمانده‌های عصر امپراتوری چنگیزخان به شمار می‌روند، انجام می‌شود. مغولستان با اینکه دومین کشور محصور در خشکی جهان به شمار می‌رود، یکی از مقاصد اصلی گردشگران هم به حساب می‌آید و خیلی از مردم جهان برای تماشای زیست قبیله‌های مغول در دل طبیعت و بازدید از مناطق بکری که قدمت آنها به صدها سال قبل برمی‌گردد به این کشور سفر می‌کنند. از این‌رو آشنایی با کشوری که روزی روزگاری بر دنیا مسلط شد اما مردم آن با گذشت زمان سلاح را زمین گذاشتند و حالا با پرورش بز و گوسفند زندگی‌شان را سپری می‌کنند خالی از لطف نخواهد بود.

مصایب همسایگی با چین

کمتر کشوری را می‌توان سراغ داشت که مثل مغولستان چنین تاریخ پر فراز و نشیبی داشته باشد. این کشور تا سال ۱۲۰۶ میلادی با نظام پادشاهی اداره می‌شد تا اینکه چنگیزخان از راه رسید و امپراتوری مغول را بنا کرد. مغولستان کشوری است که فقط با ۲کشور روسیه و چین مرز مشترک دارد و به همین دلیل زندگی مردم آن مدام تحت تأثیر این همسایگی بوده است. قبل از به قدرت رسیدن چنگیز، قوم بوآن که به‌شدت تحت تأثیر فرهنگ چینی‌ها بود بر این کشور غالب بود اما بعد از کشور گشایی چنگیز و درگیری‌های قبیله‌ای به دامن چین پناه بردند. مغولستان تا یک‌قرن پیش، تحت سلطه دودمان چینگ بود و تا پایان سده هفدهم مغولستان به بخشی از قلمرو دودمان چینگ بدل شد. با فروپاشی سلسله چینگ در سال ۱۹۱۱، مغولستان اعلام استقلال کرد اما تا سال ۱۹۲۱ برای دستیابی به استقلال کامل با جمهوری چین در ستیز بود. این فصل آخر کتاب تاریخ پرفراز و نشیب مغولستان نیست؛ چرا که بعد از دستیابی به استقلال، تحت‌نفوذ روس‌ها قرار گرفتند و سیاستمداران این کشور دنباله‌رو سیاست‌های شوروی بودند. فروپاشی نظام کمونیستی شوروی در سال ۱۹۸۹ بهترین اتفاق ممکن برای مغول بود و یک‌سال بعد یک انقلاب دمکراتیک در این کشور به وقوع پیوست که در نهایت به تشکیل یک نظام چندحزبی و تنظیم قانون اساسی در سال ۱۹۹۲ منجر شد که درهای اقتصاد دنیا را به روی این کشور گشود. بخش دیگری از تاریخ این کشور به جنگ‌های گاه و بی‌گاه مغول‌ها با چین اختصاص دارد و آنطور که تاریخ‌نویس‌ها روایت می‌کنند، پادشاهان چین برای جلوگیری از حملات قوم مغول، دیوار چین را ساختند.

سردترین پایتخت جهان

مغولستان کشوری است که در محاصره خشکی قرار دارد. این کشور به‌خاطر دوری از دریا، آب و هوای سرد و خشک دارد. مردم مغولستان تابستان‌های گرم و خشک و زمستان‌های بسیار سرد و پربرفی را تجربه می‌کنند و جالب است بدانید که اولان باتور، پایتخت این کشور که بارها میزبان مهم‌ترین مسابقات کشتی در جهان بوده به لحاظ میانگین سالانه دما، سردترین پایتخت جهان به شمار می‌رود. در چنین شرایطی کشاورزی در این کشور رونق چندانی ندارد و بیشتر مغول‌ها با دامداری زندگی‌را می‌گذرانند. البته دامداری در یکی از سردترین نقاط جهان هم آسان نیست. چنان‌که در سرمای وحشتناک سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۰ این کشور چیزی حدود ۱۰میلیون رأس دام در این کشور تلف شد، با این حال مغولستان بزرگ‌ترین صادرکننده گوشت قرمز در جهان به شمار می‌رود و صنعت این کشور به صنایع غذایی و پوست و پشم وابسته است. طبق آخرین برآوردها در سال ۲۰۱۸ حدود ۲۱میلیون رأس این کشور به وقوع پیوست که در نهایت به تشکیل یک ۲۷میلیون رأس بز در این کشور پرورش یافته که عده‌ها و رقم‌های عجیبی است.

سفارت خانه

مهد کشتی‌گیرهای چغر

فرهنگ مردم این کشور تا حد بسیار زیادی تحت تأثیر فرهنگ روس‌ها قرار گرفته و شاید به همین دلیل است که کشتی به ورزش اول این کشور بدل شده. کشتی‌گیرهای مغولی خیلی سخت مدال‌های جهانی و المپیک را صید می‌کنند، اما هرگز حریف آسانی برای کشتنی‌گیران ایرانی و روسی نیستند و جزو پرقدرت‌ترین کشتنی‌گیرهای دنیا به شمار می‌روند. دلیل آن هم علاقه مردم این کشور به نوعی کشتی سنتی است که در مراسم ملی آنها انجام می‌شود و چیزی شبیه کشتنی پهلوانی ایرانی‌هاست. از طرفی فرهنگ عمومی و معماری بناهای تاریخی این کشور شباهت زیادی به فرهنگ اقوام چینی دارد. به‌طوری‌که سبک معماری مغولستان تا حد قابل‌اعتنایی تحت تأثیر معماری چینی است و به سبک تبتی گرایش دارد. موسیقی بومی مغولستان نیز شباهت زیادی با اقوام آسیای میانه دارد. سازها عمدتاً سیمی هستند و موسیقی سنتی این کشور به‌طور معمول دونفره اجرا می‌شود.

زندگی قبیله‌ای در طبیعت

از تاریخ پر از جنگ و خونریزی مغول‌ها که بگذریم باید درباره جاذبه‌های گردشگری این کشور صحبت کنیم. یکی از جاذبه‌های این کشور طبیعت بکر و زیبایی است که هر سال میلیون‌ها گردشگر را جذب می‌کند. بخش وسیعی از طبیعت مغولستان شامل مناطق حفاظت شده است و به‌طور کلی ۹۹منطقه حفاظت شده در این کشور ثبت شده که در آسیای میانه یک رکورد است. یکی از ویژگی‌های منحصر به‌فرد مناطق حفاظت شده مغولستان با نمونه‌های خارجی، پیوند عمیق بومیان مغولستان با این مناطق است. بومیان زیادی در پارک‌های ملی و مناطق حفاظت شده زندگی می‌کنند که اهمیت زیادی به پایداری و حفاظت آن می‌دهند. آنها تنها بازمانده‌های قبایل کوچ نشین و نیمه‌کوچ‌نشین این کشور به شمار می‌روند که هنوز سبک زندگی سنتی‌شان را حفظ کرده‌اند. شترسواری در صحرای «گی» یکی دیگر از جاذبه‌های گردشگری مغولستان است که طرفداران بسیاری دارد.

شاید اگر بگوئیم انتخاب بزرگ‌ترین امپراتوری‌های تاریخ یکی از چالش‌برانگیزترین موضوع‌های تاریخ بشر بوده اغراق نکرده باشیم. اینکه کدام امپراتوری بر کل جهان مسلط شد همیشه محل بحث تاریخ‌نویس‌ها و حتی مردم عادی بوده؛ چرا که هر کدام متر و معیارهای متفاوتی برای این انتخاب دارند؛ مثلاً برخی تسلط بر مساحت مناطق تحت‌سلطه را ملاک قرار می‌دهند و برخی دیگر پیوستگی

معرفی امپراتوری‌های بزرگ تاریخ

یک قدم تا فتح دنیا

امپراتوری هخامنشی

بدون هیچ گونه تعصبی امپراتوری هخامنشی را باید به عنوان تنها امپراتوری تاریخ که در یک قدمی سلطه بر جهان قرار داشت معرفی کنیم. آنطور که تاریخ‌نویس‌ها روایت کرده‌اند تنها ۶۰درصد مانده بود تا هخامنشیان بر نیمی از جمعیت جهان غالب شوند. امپراتوری هخامنشی در دوره اقتدارش بر ۴۴درصد از ساکنان کره زمین سلطه داشت. به‌عبارت دیگر در سال ۴۸۰پیش از میلاد مسیح از هر دو نفر یک نفر تحت حاکمیت ایرانیان قرار داشته است. امپراتوری این شانس را داشت که بر کل دنیا سلطه پیدا کند اما به واسطه شکست در برابر دولت‌های یونانی اقتدارش را از دست داد. پس از سرنگونی امپراتوری هخامنشی به‌دست اسکندر مقدونی، هیچ امپراتوری دیگری نتوانست به سلطه بر حداکثر جمعیت دنیا نزدیک شود.

امپراتوری مغول

نمی‌شود انکار کرد که مغول‌ها بیش از همه به سلطه بر جهان نزدیک تر شده بودند. در زمان شکوه این امپراتوری هیچ قدرتی در جهان نمی‌توانست تا کاتیک‌های نظامی آنها مقابله کند. مغول‌ها اگر اراده‌ای برای فتح اروپا داشتند به احتمال زیاد از پس آن برمی‌آمدند و پیش از سال ۱۳۰۰میلادی بر این قاره مسلط می‌شدند اما امپراتوری مغول پس از فتوحات اولیه چنگیز خیلی زودتر از حد تصور از هم گسست. مغول‌ها چنگیزچواین یا همتایی بودند اما به لحاظ لجستیک توان بالایی نداشتند و به همین دلیل نتوانستند بر کل دنیا مسلط شوند. قلمرو مغول‌ها در سال ۱۲۷۹ میلادی به ۲۳میلیون مترمربع می‌رسید و آنها بر ۱۲درصد جمعیت جهان تسلط داشتند. برخی نیز مغول‌ها را دومین امپراتوری به هم پیوسته جهان در طول تاریخ می‌دانند که این رتبه را بعد از بریتانیا داشتند.

امپراتوری روم

این امپراتوری در اوج خود بسیار مقتدر بود و حدود ۳۰درصد از جمعیت جهان را کنترل می‌کرد. رومی‌ها در دوران اوج‌شان به سراسر اروپا تسلط داشتند و مصر و شمال آفریقا و تمامی آسیای صغیر و بین‌النهرین را هم فتح کردند که اصلاً کار آسانی نبود. این همه کشورگشایی بی‌دلیل هم نبود؛ چرا که روم باستان یکی از منظم‌ترین و مجهزترین ارتش‌های جهان را داشت و به واسطه رویارویی و جنگ‌های مکرر با سایر ارتش‌های دنیا به پختگی رسیده بود. ایرانی‌ها را باید بزرگ‌ترین مانع تسلط امپراتوری رم در دنیا دانست؛ چرا که امپراتوری اشکانیان که در فلات ایران شکل گرفته بود قدرت زیادی داشت. رومی‌ها چندصد سال در حال جنگ و نزاع با ایرانی‌ها بودند و در بیش از ۸۵درصد از آن جنگ‌ها شکست خوردند و گرنه بر دنیا مسلط می‌شدند.

امپراتوری اسپانیا

اسپانیایی‌ها هم سابقه‌ای طولانی در استعمار جزایر و کشورهای کوچک حوزه کارائیب دارند. امپراتوری اسپانیا در دوران حکمرانی چارلز پنجم و فیلیپ دوم، بر باقی‌مانده امپراتوری پرتغال یعنی هند، آفریقا، روم و مستعمره‌هایش تسلط داشت. ارتش‌های هلند، آلمان، ایتالیا و پرتغال توانستند برای نخستین بار در تاریخ با هم متحد شدند تا بر کل اروپا مسلط شوند و اگر اسپانیا از آنها شکست نمی‌خورد قدرت مضاعفی پیدا می‌کرد و بر دنیا مسلط می‌شد. امپراتوری اسپانیا در یک دوره‌ای بیشترین حجم طلا به‌ترین کشتی‌ها و بهترین ارتش دنیا را در داشت و بیش از ۲۷درصد از خاک دنیا را تصاحب کرده بود. قدرت این امپراتوری بعد از چند شکست نظامی و تورم ناشی از طلای انباشته شده از مستعمره‌هایش افول کرد. بی‌جهت نیست که امروزه زبان اسپانیایی جزو زنده‌ترین و رایج‌ترین زبان‌های دنیاست.

امپراتوری بریتانیا

بریتانیا که سابقه‌ای طولانی در استعمار کشورهای کوچک و صاحب نفت دنیا دارد یک زمانی بزرگ‌ترین امپراتوری دنیا را تشکیل داده بود. آنها در سال ۱۹۲۲میلادی حدود ۲۲درصد از خاک جهان را فتح کردند و بر ۲۳درصد از جمعیت جهان مسلط شدند. وجه تمایز امپراتوری بریتانیا با سایر امپراتوری‌ها موقعیت غیرقابل نفوذش بود؛ چرا که تقریباً همه مسیرهای بازرگانی جهان را کنترل می‌کرد و از طرفی بزرگ‌ترین نیروی دریایی جهان را داشت. اینکه بریتانیا تا چه حد می‌توانست بر کل جمعیت دنیا مسلط شود همیشه محل بحث تاریخ‌نویس‌ها بوده است. برخی از آنها دنیا را باورند که در سال ۱۹۲۲میلادی امپراتوری بریتانیا بعد از شکست در جنگ جهانی اول چنان ارتش خود را قوی کرد که می‌توانست بر سلطه به کل دنیا نزدیک شود.

نازی‌های آلمان

برخی از تاریخ‌نویس‌ها معتقدند اگر هیتلر در برخی تصمیماتش تجدیدنظر می‌کرد برنده بزرگ جنگ جهانی دوم لقب می‌گرفت و آلمان امکان سلطه بر جهان را پیدا می‌کرد. شاید اگر هیتلر به جای حمله شتاب‌ده به روسیه، مناطق آفریقایی را تصرف می‌کرد و در شرق، بریتانیا را شکست می‌داد، نازی‌های آلمان به قدرت بلامنازع دنیا بدل می‌شدند. اگر تاریخ کمی تغییر می‌کرد هیتلر می‌توانست بر نیمی از جهان مسلط شود و دیگر هیچ قدرتی نمی‌توانست با شبکه ارتباطی وسیع ناوگان و جت‌های نازی‌ها مقابله کند. جنگ جهانی دوم آخرین فرصت در تاریخ بود که امپراتوری‌های بزرگ می‌توانستند بر جهان سلطه پیدا کنند و آلمان نازی که بر ۲۲درصد جمعیت جهان تسلط داشت این شانس را داشت اما بی‌تدبیری هیتلر بر باد رفت و به نوعی آخرین رؤیای تسلط فیزیکی بر قسمت بیشتری از دنیا به باد برد.

بزرگ‌ترین مجسمه سواره دنیا

آیین یا سبک زندگی بوداییسم ۲هزار سال پیش از هند وارد مغولستان شد و از آن موقع تاکنون به مذهب اصلی مردم این کشور بدل شده است. طبق آخرین آمار و ارقام، نیمی از مردم مغولستان بودایی هستند و جای تعجب ندارد که بیشترین و بزرگ‌ترین صومعه‌ها و معابد و مجسمه‌های مرتبط با بودا در این کشور قابل مشاهده باشد، مثل معبد «خامرلین خبید» که مرکز انرژي معنوی بوداییان جهان به شمار می‌رود یا مجسمه غول‌پیکر و طلایی بودا در اولان باتور که برای بودایی‌ها یک مکان مقدس به حساب می‌آید. گردشگران حرفه‌ای همیشه توصیه می‌کنند که در سفر به مغولستان حتماً به ششپر اولان باتور، پایتخت این کشور هم سری زنید؛ چرا که یکی از تاریخی‌ترین شهرهای جهان به شمار می‌رود. خرابه‌های شهر قدیمی «قراوورم» پایتخت چنگیزخان مغول در نزدیکی همین شهر واقع شده است. فاصله این مکان تاریخی با مجسمه چنگیز خیلی زیاد نیست. به جرأت می‌توان گفت هیچ شخصیتی به اندازه چنگیز در مغولستان احترام ندارد و به همین دلیل مغول‌ها ۴میلیون دلاری برای ساختن تندیس بزرگ چنگیز هزینه کرده‌اند. این مجسمه ۴۰متری که به‌عنوان بزرگ‌ترین مجسمه سواره دنیا شناخته می‌شود از فولاد ساخته شده و چنگیز را سوار بر اسب نشان می‌دهد. زیر پای اسب چنگیز هم موزای ساخته شده که گردشگران زیادی را جذب می‌کند. هر گردشگری می‌تواند از این اسب برنزی بالا برود و بعد از رسیدن به سر اسب، نمای زیبایی از شهر اولان باتور را تماشا کند.

روایت‌های مرضیه جعفری، سرمربی تیم فوتبال خاتون بم از ساختن تیمی که به نماد امید در این شهر بدل شده است

روی آوارهای زلزله بم

جشن قهرمانی گرفتیم

مهرداد رسولی

داد: تیمی که از بازماندگان آن زلزله تر سناک تشکیل شد و ۷بار عنوان قهرمان لیگ فوتبال بانوان ایران را تصاحب کرد. روایت‌های مرضیه جعفری از روزهای قبل و بعد از زلزله بم خواندنی است؛ آن هم در سالگرد یکی از مهیب‌ترین زلزله‌های تاریخ ایران.

نام شما به‌عنوان نخستین مربی تیم فوتسال بانوان کرمان در تاریخ ورزش این شهر به ثبت رسیده. تیم فوتسال شهرداری بم از چه موقعی و چگونه سر و شکل گرفت؟

سال ۱۳۷۷ بود که فوتسال زنان در ایران راه افتاد. من آن موقع ۱۶ سالم بود و به‌خاطر اینکه پدرم در کرمان مربی فوتبال بود، تیم فوتسال شهرداری بم را تشکیل دادم و به‌عنوان مربی - بازیکن در این تیم کارم را شروع کردم. من از بچگی با برادرم به زمین فوتبال پدرم می‌رفتم و آنجا فوتبال بازی می‌کردیم و گاهی در حیاط خانه‌مان یا به توپ می‌شدم. یک روز در یکی از روزنامه‌های محلی خواندم که فوتسال بانوان در ایران راه افتاده. همان موقع به تربیت‌بدنی هم رفتم و مسئولان تربیت‌بدنی را در جریان قرار دادم. آنها هم گفتند مربی نداریم اما از آنجا که روی من شناخت داشتند گفتند اگ می‌توانی تیم فوتسال را راه بینداز و به‌عنوان مربی - بازیکن با این تیم کار کن. کارم را شروع کردم اما چندان مورد استقبال قرار نگرفت. تا ۶ماه فقط با یک بازیکن کار می‌کردم اما بعد از مدتی تعداد بازیکن‌ها به ۱۰ نفر رسید و تیم فوتسال شهرداری بم سر و شکل گرفت.

همان موقع بود که زلزله بم به وقوع پیوست؟
در سال ۱۳۸۲ ما در همه رده‌های سنی، تیم فوتسال داشتیم تا اینکه زلزله بم هم‌چیز را تحت تأثیر قرار داد. آن موقع همسر من برای ادامه تحصیل به اصفهان رفته بود و مدام در

مسیر بم به اصفهان رفت و آمد می‌کردم. وقتی هم که زلزله آمد من در اصفهان بودم و ساعت ۸ صبح پنجم دی‌ماه که بیدار شدم خبر وقوع زلزله بم را شنیدم.

چطور از مرگ بازیکنان و متلاشی‌شدن تیمتان با خبر شدید؟
وقتی خبر زلزله را شنیدم به بم آمدم تا ابتدا از پدر و مادرم و خانواده و اقوام‌ا خبر بگیرم. بعد هم دنبال این بودم که ببینم چه سرنوشتی برای شاگردانم رقم خورده است؛ آن هم در شرایطی که تقریباً چیزی از بم باقی نمانده بود. حدود یک‌ماه طول کشید تا فهمیدم همه بازیکنان در زلزله بم جانشان را از دست داده‌اند.

چطور از تک‌تک بازیکنان خبر می‌گرفتید؟
بم شهر بزرگی نیست و خانواده و اقوام بازیکنانم را می‌شناختم. شهر ما با خاک یکسان شده بود و تقریباً آدرسی وجود نداشت. هر چند روز یکبار اقوام و بازماندگان بازیکنانم را می‌دیدم و سراسنشان را می‌گرفتم اما هر بار می‌شنیدم که در زلزله جانشان را از دست داده‌اند. الان که ۱۸ سال از آن روزها گذشته هنوز با بغض و اندوه درباره جان‌باختن بازیکنانم صحبت می‌کنم.

در کرمان شما را به‌عنوان مربی‌ای که رابطه عاطفی عمیقی بسا بازیکنانش برقرار می‌کند، می‌شناسند. چطور خبر مرگ تک‌تک شاگردانتان را هضم می‌کردید؟

اهالی فوتبال خوب می‌دانند که در دهه ۶۰ه سر و کله مدارس فوتبال در گوشه و کنار تهران پیدا نشده بود و زمین‌های خاکی هنوز نفس می‌کشیدند. جام باشگاه‌های تهران، معتبرترین تورنمنت فوتبال به شمار می‌رفت و جایی برای معرفی فوتبالیست‌های بااستعداد بود. در این مسابقات تیم‌هایی حضور داشتند که حالا هیچ اثری از آنها باقی نمانده و سال‌هاست به خاطره‌ای در ذهن طرفداران فوتبال در پایتخت بدل شده‌اند؛ مثل تیم فوتبال شاهین که زمانی با امیر قلعه‌نویی، محمد حسین ضیایی و مر تضی یکه قهرمان جام باشگاه‌های تهران شد یا تیم دارایی که با مربیگری جلال طالبی که‌تاز همه مسابقات داخلی بود و صداالبته بانک ملی که عنوان کارخانه بازیکن‌سازی را در فوتبال ایران یدک می‌کشید. این تیم‌ها به گذشت زمان به خاطره‌ای بدل شده‌اند و گویی در دهه ۶۰ زلزله‌ای در فوتبال پایتخت رخ داده است.

دارایی | وقتی خورشید غروب کرد

در سال ۱۳۱۵ باشگاهی به نام خورشید در پایتخت تأسیس شد اما بعدها به دارایی تغییر نام داد. دارایی از نخستین تیم‌های تهران به شمار می‌رود که طرفداران خودش را داشت به‌طوری‌که دبدار این تیم باطوفان در سال ۱۳۲۴ نخستین مسابقه مهم و تاریخ‌ساز باشگاهی در ایران قلمداد می‌شود که ۱۵هزار تماشاگر داشت. دارایی در دهه‌های ۱۳۱۰ و ۱۳۲۰ از تیم‌های قدرتمند و پرطرفدار فوتبال تهران بود اما از اواسط دهه ۱۳۲۰ و باظهور رقبایی همچون شاهین و تاج از قدرتش کاسته شد. از سال ۱۳۷۰ لیگ فوتبال ایران با نام جام آزادگان شروع به کار کرد اما دارایی در این لیگ حاضر نبود و بعد از آن آرام‌آرام از صحنه فوتبال ایران محو شد. آخرین خبر در مورد دارایی این است که گفته می‌شود اسمال در لیگ دسته سوم فوتبال ایران به میدان رفته است.

شاهین | اخلاق، درس، ورزش

شاهین را می‌توان نخستین باشگاه ایرانی دانست که پسوند فرهنگی، ورزشی را یدک می‌کشید. این باشگاه در اواخر فروردین ۱۳۲۲ راه‌اندازی شد و تا هنگام فروپاشی در سال ۱۳۴۶ یکی از قوی‌ترین و مهم‌ترین باشگاه‌های فوتبال ایران بود. گفته می‌شود عباس اکرامی، بنیانگذار باشگاه شاهین در سال ۱۳۲۱ دیوان حافظ را باز کرد و این بیت را دید: در هوا چند معلق زنی و جلوه کنی ای کبوتر نگران باش که شاهین آمد. اینگونه بود که نام شاهین را برای باشگاهش انتخاب کرد. او یک آموزگار بود و باشگاه را با شعار اول اخلاق، دوم درس، سوم ورزش تأسیس کرد. باشگاه شاهین بازیکنان بزرگی مثل پرویز همداری، امیرمسعود برومند، همایون بهزادی، جعفر کاشانی، حمید شیرزادگان و حسین کلاتی را به فوتبال ایران معرفی کرد اما حالا فقط یک نام از آن باقی مانده است.

هما | تیمی که قربانی شد

حیف است که درباره تیم‌های خاطره‌ساز فوتبال ایران صحبت کنیم و از تیم فوتبال هما که مهد پرورش بازیکنان بااخلاق و تحصیل کرده بود، نام نبریم. هما یکی از باشگاه‌های فوتبال ایران است که زمانی به هواییمایی ملی ایران تعلق داشت. این باشگاه در سال ۱۳۴۱ تأسیس شد و پایه اصلی این تیم را پرویز دهداری با تشکیل تیم فوتبال «گارد» بنا کرد. هما، نخستین قهرمان فوتبال تهران بعد از پیروزی انقلاب اسلامی بود و بازیکنان شاخصی مثل احمد سنجری، حمید علی‌دوستی و هدایت شعارغاری را به فوتبال ایران معرفی کرد. این تیم در سال ۱۳۵۶ به فینال جام حذفی کشور هم راه یافت و در سال ۱۳۶۱ قهرمان باشگاه‌های تهران شد اما در سال ۱۳۸۸ به استان کرمانشاه منتقل شد و یکی از بزرگ‌ترین قربانیان طرح تمرکززایی فوتبال از پایتخت لقب گرفت.

با شاگردانم که بعضا سن‌شان از من بیشتر بود رابطه صمیمانه‌ای داشتم و خیلی برایم در دناک بود که پیگیر مرده یا زنده‌بودشان باشم. موقع تمرین و مسابقه خیلی جدی بودم اما خارج از زمین فوتبال به‌معنای واقعی رفیق بودیم. روزهای بسیار سختی را سپری کردیم. بم مثل شهر ارواح شده بود و برایم خیلی سخت بود که ببینم دختران بم هر کدام گوشه‌ای نشسته‌اند و دیگر انگیزه‌ای برای ادامه زندگی ندارند. در خلوت خودم به این شرایط خیلی فکر می‌کردم. به‌خودم می‌گفتم حالا که زنده مانده‌ای، باید برای شهرت کاری انجام بدهی. تنها کاری که می‌توانستم انجام بدهم این بود که تیمم را از نو بسازم.

چندماه بعد از وقوع زلزله تصمیم گرفتید که تیم را از نو بسازید؟

حدود ۸ماه بعد این تصمیم را گرفتم. دختر بچه‌هایی که خانواده‌هایشان را از دست داده بودند و احساس می‌کردم از نظر روحی و روانی شرایط خوبی ندارند، دور هم جمع کردم و گاهی خودم می‌رفتم دنبالشان و آنها را سر تمرین می‌آوردم. به هر حال شرایط طوری بود که کسی حوصله فوتبال را نداشت چون همه آنها پدر و مادر یا خواهر و برادرشان را از دست داده بودند. بنابراین مجبور بودم بالای سر این بچه‌ها بروم و دستشان را بگیرم تا بلند شوند.

خیلی سخت است که یک مربی کارش را از صفر شروع کند. چقدر طول کشید تا تیم

جدید ساخته شود؟
اواسط سال ۱۳۸۳ بود که تیم فوتسال بانوان بم را راه انداختم و یک سال بعد در مسابقات استانی قهرمان شدم. بعد به مسابقات دسته سوم لیگ کشور راه پیدا کردیم و همان سال صعود به لیگ دسته دوم را جشن گرفتیم. سال ۱۳۸۷ تیم فوتبال شهرداری بم را تشکیل دادیم و با همان بچه‌های بومی مقام سوم لیگ برتر را کسب کردیم. فکر می‌کنم خدا به‌خاطر دل این مردم خیلی به ما کمک کرد.

نکته عجیب این است که اعضای تیم شما را بازیکنانی تشکیل می‌دادند که خانواده‌هایشان را از دست داده بودند و با همین شرایط قهرمانی در لیگ برتر بانوان را جشن گرفتید. در تیمتان چند بازیکن با چنین مختصاتی داشتید؟

ما بازیکنی داشتمیم به نام گیتهی بهزادپور که تمام اعضای خانواده‌اش را از دست داده بود اما به یکی از ستاره‌های تیم ما بدل شد. بازیکنان دیگر هم کم و بیش اعضای خانواده‌شان را در زلزله بم از دست داده بودند. این بازیکنان با فوتبال به زندگی برگشتند. این معجزه فوتبال یا بهتر بگوییم معجزه ورزش است.

شما ۲۳سال روی نیمکت مربیگری تیم‌های فوتسال و فوتبال بم دوام آورده‌اید و حالا به‌عنوان نماد امید در این شهر شناخته

عکس: نیربسا پورطاهریان

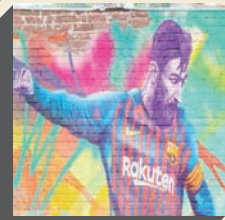
می‌شوید. بعد از گذشت این سال‌ها مردم بم هنوز درباره آن تیمی که همه بازیکنانش جان باختند با شما صحبت می‌کنند؟

ما از سال ۱۳۸۸ با تیم شهرداری بم در لیگ برتر حضور پیدا کردیم و در این ۱۱ دوره ۷بار قهرمان ایران شدیم و در بقیه سال‌ها مقام دوم یا سوم را کسب کردیم. الان وقتی مردم مرا می‌بینند احترام می‌گذارند و این خیلی برایم ارزشمند است. یک‌بار بانوی سالخورده‌ای مرادید و گفت هر شبیه برای دیدن بازی تیم شما پای تلویزیون می‌نشینم. یک نفر دیگر می‌گفت دختر بزرگم در زلزله بم جانش را از دست داد اما دختر کوچک‌ترم در تیم شما بازی کرد. اینکه مردم با لیخند از این حرف‌ها به من می‌زنند برایم لذتبخش است. الان همه ایران تیم فوتبال شهرداری بم را که الان به تیم خاتون بم تغییر نام داده می‌شناسند. مردم بم حالا با غرور درباره تیم شهرشان صحبت می‌کنند و تیمشان را ابرقدرت فوتبال بانوان می‌دانند.

شهر بم مثل تیم فوتبالش از نو ساخته شد یا آثار آن زلزله مهیب به‌طور کامل از بین نرفته؟
ما در بم مسئولان دلسوزی داریم و تا جایی که در توانشان بوده، کار کرده‌اند اما به‌نظرم هنوز خیلی جای کار دارد و مردم بم هنوز به حقشان نرسیده‌اند. هنوز خیلی از خیابان‌های ما آسفالت ندارد. درخواست من از دولت این است که بیشتر کمک کند تا بم به همان شهر سابق بدل شود.

پسند پیشنه‌های

مستند

این فوتبال است

این مستند فوتبالی درباره جادوی توپ گرد صحبت می‌کند که میلیون‌ها و شاید میلیاردها انسان را در سراسر جهان جذب کرده است؛ مستندی قسمتی که در قسمت‌های نخست به ما نشان می‌دهد که چگونه فوتبال هزاران انسان را در روان‌اند نجات می‌دهد و چگونه بعد از سونامی بزرگ سال ۱۹۹۹ الهام‌بخش میلیون‌ها زاپشی می‌شود. این مستند با حضور بازیکنانی مثل لیونل مسسی، ريو فردیناند، اولیور کان و پیرلو بیچی کولینا شما را میخکوب می‌کند و روایت‌های نابي از دنیای فوتبال و توپ گرد است. مستند این فوتبال است، در سال ۲۰۱۹کران شد و تحسین بسیاری از منتقدان را برانگیخت. این مستند در سایت‌های نظرخواهی هم امتیاز بالای ۸،۴ را کسب کرده و در ردیف مستندهای پر تماشاگر فوتبالی دسته‌بندی می‌شود.

اپلیکیشن

فوت مپ

پیشنهاد ما به همه کسانی که اپلیکیشن‌های فوتبالی را جست‌وجو می‌کنند، نصب اپلیکیشن فوت مپ است که تاکنون بیش از ۱۰ میلیون بار از پلی استور دانلود شده که عدد قابل توجهی است. تمرکز اصلی این اپلیکیشن روی توپ‌مپ و ساعت مسابقات ونمرده‌هی بازیکنان است. با نصب این اپلیکیشن کاربردی، به راحتی خبرهای دنیای فوتبال را رصد خواهید کرد اما انتظار نداشته باشید که همه خبرها به‌طور آنلاین و زنده به اطلاع شما برسد. این اپلیکیشن تمام فوتبالی به‌رغم اطلاعات جامع و کاملی که درباره اتفاقات فوتبالی به شما می‌دهد ممکن است برخی خبرهای داغ را با تأخیر به اطلاع شما برساند. از دیگر امکانات فوت مپم می‌توان به گزارش متنی لحظه‌ای بازی‌ها و اطلاع از نقل و انتقالات تیم‌های مختلف اشاره کرد.

کتاب

پیراهن‌های همیشه

این کتاب را حمیدرضا صدر، نویسنده فقید ایرانی نوشته و نشر چشمه آن را منتشر کرده است. کتاب «پیراهن‌های همیشه»، زندگی سستارهای قدیم و جدید فوتبال ایران و جهان را روایت می‌کند. در فهرست این کتاب خواندنی دو ستاره فوتبال ایران در سال‌های گذشته یعنی ناصر حجازی و همایون بهزادی ملقب به همایون سرتلایی معرفی شده‌اند و خواندن زندگینامه آنها برای آنها که فراز و فرودهای فوتبال ایران در سال‌های دور را دنبال می‌کنند خالی از لطف نخواهد بود. کتاب‌های «در آمدی بر تاریخ سینمای ایران»، «پسری روی سکوها»، «تیمک‌داغ»، «تو در قاهره خواهی مرد»، «سبمد و بیست‌وپنج» و «روزی روزگاری فوتبال» از دیگر آثار مرحوم حمیدرضا صدر است.

اکباتان | تیم محبوب کارگرها

تیمی که در اواسط دهه ۶۰ر فوتبال ایران قد علم کرد و خیلی زود به تیم محبوب قشر کارگر بدل شد اکباتان بود. این تیم در سال ۵۷ و با حمایت شرکت عمران و نوسازی اکباتان فعالیتش را در فوتبال ایران شروع کرد و سال‌ها به‌عنوان یکی از تیم‌های مطرح تهران در برابر تیم‌های بزرگ و اسم و رسم‌دار به میدان رفت. اکباتان هم مثل بیشتر تیم‌های دهه‌شمصتی تاریخچه پر فراز و نشیبی را تجربه کرده‌ا حضور سرپرستان مختلف گرفته تا تعویض‌های مکرر محل تمرین که گاهی به سوژه معدود مجله‌های ورزشی آن سال‌ها بدل می‌شد. این تیم گاهی در زمین خاکی بین فاز یک و دو شهرک اکباتان که بعدها به ایستگاه مترو تبدیل شد تمرین می‌کرد. عمر تیم فوتبال اکباتان کوتاه بود اما پیشکسوتان این تیم هنوز دور هم جمع می‌شوند و دست‌کم نام اکباتان را زنده نگه داشته‌اند.

پورا | تیمی با سرپرست قصاب

در دهه ۶۰ نظام باشگاه‌داری در فوتبال ایران به تیم‌جاری تغییر رویه داد و اینگونه بود که تیم‌های نوظهور یکی پس از دیگری و صرفاً با خرید امتیاز تیم‌های ورشکسته در مسابقات جام باشگاه‌های تهران قد علم کردند. پورا یکی از همین تیم‌هایی بود که در اواخر سال ۱۳۶۶ و با خرید امتیاز باشگاه فوتبال کیان به‌طور رسمی اعلام حضور کرد اما فقط ۷ سال در فوتبال تهران دوام آورد. این تیم در سال ۱۳۷۲ و به‌خاطر عدم‌صعود به لیگ دسته اول فوتبال ایران منحل شد. ماجرای انتخاب نام برای این تیم هم در نوع خودش جالب بود. پورا، توسط عبدالله صوفیانی که مالک یک شرکت پوست و روده‌بود تأسیس شد و نام پورا که مخفف پوست و روده ایران بود انتخاب شد. در یک مقطع محمد باباجان که از قصاب‌های معروف چهارراه وثوق تهران بود، به‌عنوان سرپرست در این تیم فعالیت کرد.

بانک ملی | کارخانه بازیکن‌سازی

در دهه ۶۰ اوایل دهه ۷۰ هر نوجوانی که می‌خواست به فوتبالیست معروفی بدل شود مسیر رسیدن به باشگاه بانک ملی را در پیش می‌گرفت. بانک ملی، یک باشگاه به تمام معنا بود و امکانات مناسبی برای رشد فوتبالیست‌های مستعد داشت. این باشگاه همانطور که از نامش پیداست نماینده بانک ملی بود و در لیگ آزادگان هم به میدان رفت اما آرام‌آرام زیر سایه تیم‌های بزرگ و پرطرفدار قرار گرفت و از صحنه فوتبال ایران محو شد. اگر بخواهیم از فوتبالیست‌هایی که بانک ملی به فوتبال ایران معرفی کرد نام ببریم به یک فهرست بلند بالا می‌رسیم؛ فهرستی که نام مهدی مهدوی کیا در صدر آن قرار دارد. در واقع این تیم را باید جزو باشگاه‌هایی بدانیم که ساختار کشف استعداد و پرورش بازیکن را در پیش گرفت و به خوبی در این مسیر پیش رفت.

وحدت | گربه سیاه سرخابی‌ها

اواخر دهه ۶۰ و اواسط دهه ۷۰ فقط یک تیم وجود داشت که می‌توانست غول‌های پایتخت یعنی استقلال و پرسپولیوس را شکست بدهد آن هم تیم فوتبال وحدت بود. این تیم با مربیگری مجید جلالی یا با این دو تیم مساوی می‌کرد یا در برابر آنها به پیروزی می‌رسید و لقب گربه سیاه استقلال و پرسپولیوس از همان موقع به این تیم داده شد. وحدت، تیم سختکوش و دوست‌داشتنی فوتبال ایران بود که بازیکن با اخلاقی مثل سیدمهدی ابیطی را به فوتبال ایران معرفی کرد اما خیلی زود به سرنوشت شاهین، دارایی، بانک ملی و همه تیم‌های با اصالت تهرانی دچار شد و خبر انحلالش اهالی فوتبال را متاثر کرد. با این همه میانسال‌ها و پیرسال ترها، هنوز این تیم و شگفتی افرینی‌هایش را در خوبی به یاد دارند و به نیکی از آن یاد می‌کنند.

سفر به کویر لوت

طبیعت گردی و کوهنوردی همیشه جذاب است و زوایای پنهان زیادی دارد که تنها برای گردشگران و علاقه‌مندان به این سفرها قابل درک است. اما سفر به دل کویر علاوه بر جذابیت، جسارت هم می‌خواهد که شاید مقصد هر گردشگری نباشد. اما گردشگرانی که سفر به کویر را انتخاب می‌کنند اعتقاد دارند که این تجربه کم‌نظیر است. مستند ۴۵ دقیقه‌ای که از شبکه استانی هامون پخش شد، به همین موضوع‌ها اشاره دارد و به‌وسیله یک گروه ۲۰ نفره و به‌مدت ۲۰روز تهیه شده است. این مستند با نام سفر به کویر لوت در استان خراسان جنوبی و حنا فاضل گسل‌های نهبندان و نایبند تهیه شده و سعی دارد تا زوایای پنهانی از این منطقه را به تصویر بکشد.

کتاب

ایبایان گردی در ایران

این کتاب با زبانی ساده دنیای پر رمز و راز بیابان‌ها را به رشته تحریر درآورده است. در کتاب بیابان‌گردی در ایران از اقلیم‌ها، سنت‌ها، جانوران و فرهنگ‌های مردم این مناطق گفته شده و نویسنده سعی بر آن داشته تا با مفاهیم کلی بیابان و کویر بیشتر آشنا شوییم. کتاب بیابان‌گردی در ایران در ۵ فصل طراحی شده که در فصل دوم رستنی‌های بیابان‌های ایران معرفی شده‌اند و در فصل سوم جانوران بیابان‌زی مورد بررسی قرار گرفته و در فصل‌های چهارم و پنجم، هفت وادی از بیابان‌های ایران به همراه راهنماهای محلی معرفی شده‌اند. این کتاب ۲۲۲صفحه‌ای به قلم ساسان سلوتی و مصعومه بابائیانوری دو مرتبه تجدید چاپ شده و در بین دوستداران این حوزه به‌عنوان یک اثر ارزشمند شناخته می‌شود.

تهرانگردی

سامانه گردشگری تهران

از این شماره سعی داریم تا هر هفته یک مکان گردشگری در تهران را که یک ویژگی متفاوت داشته باشد را معرفی کنیم. در نخستین قدم سراغ یک مرجع کامل در این زمینه رفته‌ایم که در زمینه تهران‌گردی و تهران‌شناسی چیزی کم ندارد. سامانه جامع گردشگری تهران به ادس: visit.tehran.ir یک مرجع کامل در رابطه با تهران‌گردی است که در آن همه‌چیز در رابطه با گردشگری در این شهر به چشم می‌خورد. آشنایی با خانه‌های تاریخی، موزه‌ها، بوستان‌ها و پارک‌ها، راهنمای گشت‌وگذار در محله‌ها و حتی پیشنهاد گشتن در تهران با توجه به زمان و فصل را هم در این سامانه جامع می‌توان پیدا کرد. در سایت گردشگری تهران می‌توانید بلیت مکان‌هایی که بازدید از آنها رایگان نیست را هم تهیه کنید.

تفریحات کویری

بسیاری از گردشگرانی که به این منطقه سفر می‌کنند، علاقه زیادی به تفریحات کویری دارند و با زیاد شدن تعداد گردشگران این تفریحات هم به مرور پررونق شده و به یکی از ویژگی‌های حلوان تبدیل شده است. یکی از جذاب‌ترین تفریحاتی که پیشتر گردشگران سعی در تجربه آن دارند شترسواری است. شترسواری از آنجا که تداعی گر خاطرات مردم قدیم و کاروان‌هایی که در گذشته از مناطق کویری عبور یادر آنجا زندگی می‌کرده‌اند، است، در بین گردشگران اهمیت بالایی دارد و بسیاری از بومیان با شبیه‌سازی دوران قدیم در زنده نگه‌داشتن آن روزگاران نقش زیادی را ایفا می‌کنند.

بهشت آفرودبازان

یکی دیگر از تفریحات هیجان‌انگیز و البته مدرن که عمر بالایی بین دوستداران کویری ندارد، آفرود یا خودروهای مخصوص کویر است. هیجان در بالا و پایین رفتن از پستی‌وبلندی‌های شنی همراه با موجی از شن‌های خروشان که گاه در میان آنها غرق می‌شویم برای خیلی‌ها از لذت بالایی برخوردار است و تجربه‌ای است که وصف آن برای بی‌بردن به هیجانش امکان‌پذیر نیست. در کنار خودروهای آفرودی، استفاده از موتورهای چهارچرخ و اسکی روی شن‌های روان هم از دیگر هیجان‌های سفر به کویر حلوان است. برخی از گردشگران که کویر حلوان را به‌عنوان مقصد سفر انتخاب می‌کنند هدف دیگری جز هیجان‌های مرسوم سفر به این مناطق دارند و آن هم چیزی جز ستاره‌شناسی نیست. گروه‌های علاقه‌مند به نجوم و ستاره‌شناسی همیشه جزو افراد ثابت سفر به مناطق کویری هستند. کویر حلوان به‌دلیل موقعیتی که دارد و قرارگیری در کویر مرکزی ایران برای این دسته از افراد از اهمیت بالایی برخوردار است. آسمانی که در کویر وجود دارد، در مناطق شهری و پرجمعیت قابل مشاهده نیست. پر از ستاره و اشکال و اجرام متنوع که برای تماشای عادی نیاز به هیچ وسیله‌ای نیست و به‌راحتی می‌شود ساعت‌ها به آسمان خیره شد و حتی یک‌هم نزد. با همه این توصیف‌ها اگر برنامه سفر به کویر برای‌تان فراهم شد و پا به این منطقه گذاشتید، از لذت راه‌پیمایی روی تپه‌های شنی و حمام شن به هیچ عنوان غافل نشوید.

اگر در يك روز سرد زمستانی حال و هوای بهاری به سرتان زد، سری به کویر حلوان در خراسان جنوبی بزنید

آرامش از جنس شن‌های طلایی

در فصل‌های سرد سال برنامه‌ریزی برای سفر کمی متفاوت می‌شود و شاید به‌راحتی روزهای گرم سال نباشد که به‌راحتی بار و بینه سفر را جمع کنیم و بزینم به دل جاده. سفر در زمستان باید کاملاً با برنامه‌ریزی قبلی باشد و برای این مهم در نخستین قدم باید مقصد سفر را مشخص کنیم. اگر با هوای سرد و ورزش‌های زمستانی رابطه خوبی ندارید و سلیقه شما با هوای گرم همسوتر است، بهترین گزینه کویرگردی است. چند سالی است که سفر به مناطق کویری و گشت‌وگذار در میان شن‌های روان کویر و همچنین شب‌نشینی دور آتش بسیار رونق گرفته و در فصل زمستان و هوای سرد این فصل، علاقه‌مندان زیادی را به سمت خود جذب می‌کند. به لطف همین استقبال زیاد از این نوع سفرها، خانه‌ها و مکان‌های اقامتی زیادی هم در آن اطراف ساخته شده و امکانات نسبتاً مناسبی را برای مسافران فراهم کرده‌اند. در ادامه سراغ یکی از همین مقصدهای جذاب به‌نام کویر حلوان در خراسان جنوبی رفته‌ایم که در فصل زمستان مقصد سفر برای بسیاری از گردشگران و دوستداران هوای بهاری در این روزهای سال است.

مجتبی یارزمان

ماندن در کویر

لحظه لحظه حضور در کویر چیزی جز آرامش نیست و بر کسی پوشیده نیست که دوری از هیاهو و زندگی شهری برای بسیاری سرشار از آرامش است. هرچند که تمام دقایقی که در این مناطق حضور دارید از هیاهو به دور هستند و صدایی جز باد و شن‌های روان از میان گوش‌های شما عبور نمی‌کند، اما شب‌های کویری آرامشی دوجندان دارد. گاه نخستن در کنار آتش و گاه خیره شدن به آسمان و لخطه‌ای هم کتاب خواندن زیر سقف پهنار ستاره‌ای، تنها در کویر امکان‌پذیر است. اما اقامت در مناطق کویری و لذت بردن از آن شرایطی هم دارد که حتماً باید قبل از سفر آنها را در نظر بگیرید. اگر به‌صورت انفرادی به مناطق کویری سفر کرده‌اید، از کمپ‌زدن و خوابیدن در مکان‌هایی که هیچ امکاناتی در اطراف‌تان ندارد به‌شدت پرهیز کنید، اما اگر به‌صورت گروهی هستید و قصد ماندن در یک منطقه بکر و بدون هیاهو را دارید، با فراهم آوردن امکانات حداقلی مثل چادر و خوراکی و وسیله‌های روشنایی، می‌توانید یک شب ماندگار را برای خود و همراهان‌تان رقم بزنید. البته در بیشتر مناطق کویری و خصوصاً کویر حلوان اقامتگاه‌های سنتی و بوم‌گردی زیادی هم برای پذیرایی از مسافران وجود دارد که با رزرو و هماهنگی قبل از سفر، می‌توانید از امکانات آنها هم استفاده کنید.

جاذبه‌های کویر حلوان

جدای از تفریحات و جاذبه‌هایی که در منطقه کویری حلوان وجود دارد، در اطراف این منطقه مکان‌های بکر تاریخی و طبیعی‌ای هست که اگر فرصت داشتید دیدن آنها را از دست ندهید. مهم‌ترین و نزدیک‌ترین شهر به کویر حلوان، طبس است که یک شهر کاملاً زنده و سرسبز در یک منطقه خشک و بیابانی است. شهر طبس به‌دلیل داشتن چندین باغ و چشمه و دره یکی از مقصدهای پربازدید در مناطق کویری در خراسان جنوبی به‌حساب می‌آید که در همه روزهای سال گردشگران زیادی را به سمت خود جذب می‌کند. روستای حلوان که از نام آن برای این دشت کویری هم استفاده شده یکی از روستاهای تاریخی و کهن این منطقه است. روستای حلوان در گذشته قلعه‌ای مهم بوده و با ۱۳ برج دیدبانی از آن محافظتی می‌شده که هم‌کنون تنها بقایای برج آن موجود است و حکایت از یک قلعه باشکوه باستانی دارد. همچنین باغ‌های خرما و نخلستان‌های زیبای اطراف این دشت کویری از دیگر جاذبه‌ها و دیدنی‌های حلوان است که می‌توانید از آنها به‌راحتی بازدید کنید.

در این ستون قصد داریم هر هفته اطلاعات کوتاه و مختصری از برخی نکات کلیدی و کاربردی که ممکن است در سفرها کاربرد داشته باشد ارائه بدهیم؛ پس اگر اهل سفر هستید دیدن این ستون را دست ندهید.

مسیر یابی در طبیعت

همیشه و در همه شرایط نشانه‌های زیادی در طبیعت وجود دارد که به ساده‌ترین حالت ممکن جهت‌های جغرافیایی را نشان می‌دهد و فقط کافی است این نشانه‌ها را بدانید و از آنها در زمان نیاز استفاده کنید. پس با ما همراه باشید تا برخی از این روش‌ها را باهم مرور کنیم و برای مواقع ضروری به‌خاطر بسپاریم.

ستاره قطبی

این ستاره همانطور که از اسمش هم پیداست، در بالای قطب شمال قرار دارد و برای پیدا کردن آن کافی است ۱۰ ستاره دب‌اکبر و دب‌صغر را پیدا کنید. پر نورترین ستاره در دمانتهایی دب‌صغر ستاره قطبی است که دقیقاً در بالای قطب شمال قرار دارد.

استفاده از سایه

در این روش از یک چوب صاف و بلند استفاده می‌کنیم و آن را درون زمین به‌صورت عمودی ثابت می‌کنیم. نوک سایه چوب را علامت زده و کمی صبر می‌کنیم و بعد از گذشت چند دقیقه نوک سایه بعدی را علامت می‌زنیم. پای چپ را روی نقطه اول و پای راست را روی نقطه دوم می‌گذاریم؛ در این صورت روبه‌روی ما شمال و پشت سرمان جنوب است.

جهت خورشید

بر کسی پوشیده نیست که خورشید از سمت شرق طلوع می‌کند و در سمت غرب غروب خواهد کرد. پس اگر کمی حوصله کنید و جهت حرکت خورشید را علامت‌گذاری کنید، جهت‌ها را به‌راحتی شناسایی می‌کنید. فقط این نکته را در نظر بگیرید که خورشید در ابتدای فصل بهار و پاییز به‌صورت دقیق در این دو جهت حرکت می‌کند و در مابقی روزهای سال کمی انحراف دارد.

جهت ماه

در ابتدای هر ماه قمری ماه به‌طور طبیعی به‌صورت هلال باریک متولد می‌شود و تا نیمه‌ماه که کامل شود، هر شب بزرگ‌تر می‌شود و پس از آن دوباره تا انتهای‌ماه به سمت هلالی شدن حرکت می‌کند. در ابتدای هر ماه قسمت بیرونی هلال سمت غرب را نشان می‌دهد و در روزهای آخر ماه قمری، این قسمت بیرونی هلال ماه به سمت شرق است. این روش در زمانی که قرص ماه کامل است کاربرد ندارد.

قطب‌نمای دستی

در این روش از یک سنجناق طبیعی استفاده می‌کنیم. سنجناق را به‌وسیله یک لباس پشمی کمی مغناطیسی می‌کنیم و آن را روی سطح آب شناور قرار می‌دهیم. برای شناور شدن از چرب کردن سوزن یا یک تکه برگ یا پنبه استفاده کنیم. سنجناق بعد از چرخیدن جهت شمال و جنوب را برای ما نمایش می‌دهد.

سایر روش‌ها

روش‌های مختلف زیادی برای شناسایی جهت جغرافیایی وجود دارد که به مهم‌ترین آنها در بالا اشاره کردیم، اما اگر هیچ کدام از روش‌های عنوان شده کارایی مطلوب را نداشت می‌توانید از روش‌هایی مثل عقربه ساعت، خطوط تنه درختان، لانه مورچه‌ها، رشد خزها و گیاهان، جهت قیله و کچکشان راه شیری هم استفاده کنید.

یکی از مناطق کویری و معروف ایران که مورد توجه علاقه‌مندان به این نوع از سفرهاست، منطقه کویری کاراکال است.

برای رفتن به کاراکال باید به سمت بزد حرکت کنید و از آنجا به سمت بافق ادامه مسیر دهید تا به این دشت کویری برسید. کاراکال بر گرفته از نام گر به‌ای وحشی است که زیستگاه آن در این منطقه است و هم‌اکنون جزئی از حیات‌وحش این دشت کویری به‌حساب می‌آید. دشت کویری کاراکال برعکس ظاهر خشن‌اش، بسیار آرامش‌بخش و بکر است و کمتر گردشگری ممکن است به این نقطه سفر کند و مجذوب زیبایی آن نشود. حرکت آرام شن‌ها و تپه‌های یکدست طلایی در کنار سکوت بی‌همتا و همچنین شب‌های خیره‌کننده از ویژگی‌های مهم این منطقه است. هم‌کنون دشت کویری کاراکال به یکی از مقاصد مهم گردشگری تبدیل شده و همین موضوع باعث فراهم شدن امکانات اقامتی و تفریحی شده است. موتورسواری از مهم‌ترین تفریحات این منطقه است و در کنار همه اینها مکان‌های اقامتی متنوعی که با فراهم کردن همه نوع امکانات شرایط لذت بردن از شب‌های کویری را برای گردشگران فراهم کرده‌اند. همچنین آب‌انبار اکامیر و قلعه و نخلستان باقر آباد از جمله مکان‌های تاریخی و جذابی هستند که در نزدیکی کویر کاراکال قرار دارند.

کویر

کاراکال

سرسبز و زیبا

تصوری که از کویر در ذهن ما وجود دارد یک بیابان خشک و بی‌آب و علف است که تا چشم کار می‌کند شن‌های روان سطوح متفاوتی را به‌وجود آورده است. کویرها با توجه به موقعیت و جنس شن و خاکی که آن را تشکیل داده کاملاً بافت و ظاهر متفاوتی از یکدیگر دارند و پستی و بلندی‌های آن هم دست‌خوش همین عناصر کاملاً متفاوت است. اما در کویر زردگاه کمی داستان متفاوت‌تر از روال معمول در دشت‌های کویری است. به‌دلیل وجود نخلستان‌ها و باغ‌های فراوان در کویر زردگاه به این منطقه لقب سرسبزترین کویر ایران را داده‌اند و همین موضوع این منطقه را از سایر دشت‌های کویری متمایز کرده است. در این منطقه هم همانند دیگر مناطق کویری تفریحات متنوع زیادی وجود دارد و برای همه قابل استفاده است. اما یک وجه تمایز دیگر هم در کویر زردگاه وجود دارد و آن هم جنس شن‌های موجود در این منطقه است که باعث می‌شود در زمان راهپیمایی کویری انرژی کمتری از شما گرفته شود. از آن طرف بافت منطقه و شیب ملایم در پستی و بلندی‌ها باعث شباهت زیاد کل منطقه در تپه‌ها شده که خطر گم‌شدن در پیاده‌روی‌های طولانی را زیاد می‌کند و توصیه شده در راهپیمایی‌ها حتماً از افراد باتجربه و بومی استفاده کنید.

کویر

ابوزیدآباد

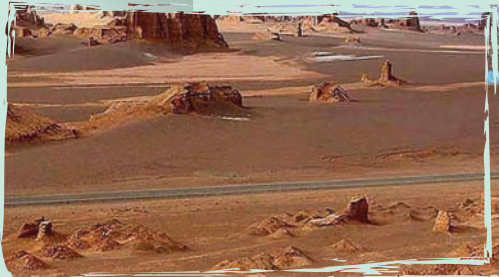

گرم چون آتشفشان

اگر از شما بپرسند که گرم‌ترین نقطه زمین کجاست، شاید بی‌اختیار ذهن‌تان به سمت صحراها و مناطق گرمسیری آفریقا برود و کمتر به این فکر کنید که شاید در دل کویر ایران دمای هوا در ظهر تابستان از تمام نقاط کره زمین هم گرم‌تر شود. کویر گندم بریان در یک قدمی و کمترین فاصله از گرم‌ترین نقطه کره زمین قرار دارد و به‌گفته کارشناسان دمای هوا در آن نقطه تا ۷۵ درجه هم می‌رسد، اما به اشتباه برخی منطقه گندم‌بریان را گرم‌ترین نقطه می‌نامند. در منطقه گندم‌بریان به‌دلیل وجود گدازه‌های آتشفشانی چهره‌ای متفاوت از کویر را نمایان کرده و روی شن‌های طلایی و خاکی رنگ، سنگ‌هایی سیاه با شکل و شمایل خاصی خودنمایی می‌کند. تصور کارشناسان از این گدازه‌ها این است که دهانه آتشفشان بر اثر فرسایش خاک از بین رفته و تنها همین سنگ‌های هندسی و سیاه رنگ از آن باقی‌مانده است. این منطقه در نزدیکی کویر شهداد و در فاصله حدودی ۱۰۰ کیلومتری از آن قرار دارد و گرمای بیش از حد آن هم متأثر از همین کویر شهداد است. از نکات جالب توجه در این منطقه رودی نمکی و شور است که از کوه‌های راور سرچشمه می‌گیرد و پس از طی کردن مسیری طولانی در کویر، نهایتاً در دشت مرکزی تنفشین می‌شود.

کویر گندم

بریان

صندوق توسعه استانی نسخه بومی بودجه

صندوق های توسعه استانی که در لایحه بودجه ۱۴۰۱ پیش بینی شده می تواند فرصتی برای افزایش اختیارات استانی، تمرکززایی از پایتخت و افزایش سرعت تصمیم گیری ها فراهم کند

سیده زهرا عباسی خبرنگار

متفاوتی منتشر می شود. طبق این لایحه از میان استان ها، خوزستان، سیستان و بلوچستان و فارس بیشترین سهم و در مقابل قم، سمنان و قزوین کمترین سهم را دارند. استان های مختلف علاوه بر منابع بودجه از اعتبار پروژه های ملی، صندوق ملی توسعه، اعتبار محرومیت ز دایی و... هم سهم در یافت می کنند و حالا طبق لایحه بودجه سال آینده با تشکیل صندوق توسعه استان ها سهمی هم از این بخش در یافت خواهند کرد. بنابر اعلام عضو هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی در کشور حدود ۷۰۰ هزار میلیارد تومان پروژه نیمه تمام وجود دارد که باید برای تکمیل این طرح ها برنامه ریزی شود. مجتبی یوسفی اعلام کرده بود راه اندازی این طرح ها در کشور به فعال شدن شرکت های پیمانکاری، شرکت های تولیدی و خدماتی در بخش های مختلف کمک می کند و زمینه ساز اشتغال جوانان در کشور خواهد شد.

صندوق توسعه استانی چیست؟

دولت برای نخستین بار قرار است صندوق های استانی پیشرفت و عدالت را بر اساس لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ تشکیل دهد تا به طرح های نیمه تمام عمرانی که در استان ها وجود دارد، منابع مالی لازم را تزریق کنند. نام این صندوق ها، صندوق پیشرفت و عدالت ایران است که جایگزین صندوق کار آفرینی امید خواهد شد و در ۳۱ استان شکل خواهد گرفت. هم اکنون، تسهیلات کار آفرینی امید تسهیلات قرض الحسنه، تسهیلات خرد به اشتغال و تکمیل و توسعه بنگاه های کوچک و متوسط پرداخت می کند، اما هدف از این صندوق کمک به توسعه استان ها برای هدف رشد ادرصدی اقتصاد کشور در سال آینده است.

در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ پیش بینی شده که منابع این صندوق از محل فروش اموال منقول و غیر منقول مازاد دولت در استان ها و سود و بهره مالکانه معادن و ۲۰ درصد از اعتبار قانون استفاده متوازن خواهد بود.

در قانون استفاده متوازن ۴ درصد از کل بودجه کسر و برای توسعه متوازن و عدالت بسه مناطق محروم و کمبرخوردار در نظر گرفته می شود.

منابع این صندوق ها کمک می کند تا طرح های عمرانی که در شهر ها و استان ها به صورت نیمه تمام باقی مانده است به اتمام برسد و دیگر نیاز نیست از خزانه بودجه لازم برای اتمام این طرح ها تخصیص پیدا کند. دولت بعد از برسی لایحه بودجه در مجلس لایحه تشکیل این صندوق ها را برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال خواهد کرد.

عملیاتی شدن سیاست های استانی

نماینده اردکان و عضو کمیسیون برنامه، بودجه و

خیابان

ایست

نه به دخانیات در ۳ شهر و روستا

برخی شهرها و روستاهای استان های همدان، زنجان و فارس به‌عنوان پایلوت اجرای طرح بدون دخانیات معرفی شده‌اند

شهر کیانوش‌راد خبرنگار

شهری

انتخاب شهر و روستای بدون دخانیات، طرح وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است که با همراهی سازمان بهداشت جهانی در ۶۴ دانشگاهی علوم پزشکی سراسر کشور و بر مبنای شاخص‌های اعلامی ایلاغ و در دستور کار قرار گرفته است. این طرح می تواند نوید بخش روزی باشد که شاهد کاهش مصرف دخانیات به‌ویژه در اماکن عمومی باشیم. هدف از اجرای این طرح، کاهش ۳۰ درصدی مصرف دخانیات در گروه سنی بالای ۱۵ سال است. در میان شهرهای مختلف، خرمدره در استان زنجان، فسا در استان شیراز و اسدآباد در استان همدان نامزد دریافت گواهی شهر بدون دخانیات در کشور شده‌اند که در صورت تأیید شاخص‌های اعلامی از سوی سازمان جهانی بهداشت به این عنوان دست خواهد یافت. در استان زنجان، خرمدره و روستای رحمت‌آباد این شهر به‌عنوان پایلوت شهر و روستای بدون دخانیات انتخاب شده‌اند. در این گزارش به اثرات مثبت اجرای این‌ طرح در استان زنجان پرداخته‌ایم. در طرح شهر و روستاهای بدون دخانیات، فروش، عرضه و استعمال محصولات دخانی ضابطه‌مند شده و مردم از مواجهه با دود دست دوم سیگار و قلیان محافظت خواهند شد. همچنین تبلیغ و ترویج مستقیم و غیر مستقیم دخانیات محدود و مصرف کنندگان به ترک دخانیات تشویق شده و تسهیلات لازم در اختیار آنان قرار خواهد گرفت. حالا مسئولان استان زنجان امیدوارند که در صورت صدور گواهینامه مربوطه از سوی نمایندگان سازمان جهانی بهداشت و وزارت بهداشت، شاهد آثار مثبتی در خرمدره و روستای رحمت‌آباد باشند. فهیمه حیدری، مسئول بهداشت محیط شبکه بهداشت و درمان خرمدره، یکی از معیارهای انتخاب شهرهای بدون دخانیات در استان زنجان را میزان سواد و همراهی مردم در برنامه‌های فرهنگی عنوان

ایرانشر

حادو

۷۰۰ هزار میلیارد تومان پروژه نیمه‌تمام وجود دارد.

عکس: همشهری اسپیدرآر دادشرفی

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

۷۰۰

روزهای تعطیل

چهره روز

حقابه «هامون» فراموش نشود

تا چهره روز زیست‌بوم همشهری نشود. وی می‌گوید: اجرای طرح انتقال آب نباید باعث چشم‌پوششی از حقابه سیستان شود که منشا آن افغانستان است. سیستان فاقد منابع آب زیرزمینی است و آب این منطقه به وسیله منابع آب روزمینی تامین می‌شود. کشور افغانستان نیز اخیرا به‌رغم اینکه وظیفه دارد بر اساس پروتکل‌ها ۸۶۰میلیون مترمکعب آب در سال به سمت کشور کند تا حقابه ۲ میلیون مترمکعبی هامون تامین نشود، تا این تاریخ نسبت به اجرای آن متعهد نبوده و این مقدار آب وارد کشور ما نشده است. باید دید پس از گذشت دوره بارش امسال، تفاوتی در وضعیت آب ورودی به کشور ایجاد خواهد شد یا نه؟ ظواهر امر نشان دهنده افزایش مصرف آب در بالادست رود هیرمند و سد کجکی است. حتی سدی با نام کمال خان نیز بیرون از مرزهای ایران برای استفاده از آب رود هیرمند احداث شده است. موسوی در پایان با اشاره به اثرات مثبت اجرای این طرح در صورت اجرای صحیح و اصولی آن گفت: با اجرای در ست این طرح می‌توان آب شرب مردم سیستان را تامین کرد و مشکلات این منطقه که به‌عنوان یکی از مناطق سوق‌الجیشی ما شناخته می‌شود را کاهش داد. ما در منطقه زابل به حق حقابه هیرمند و آب دریا، منبع آب دیگری نداریم و به آب‌های ژرف نیز نمی‌توان تکیه کرد چرا که آسیب زیادی برای محیط‌زیست به همراه خواهند داشت.

عدد خبر

۶۵هزارهکتر

استان اصفهان ۶۵هزار هکتر جنگل دارد که این جنگل‌ها در ۲شهرستان فریدونشهر با ۴۰هزار هکتار و سمیرم با ۲۵هزار هکتار قرار دارند. به گزارش همشهری، این جنگل‌ها طی سال‌های اخیر با توسعه فرسایش خاکی مواجه شده و در بخش‌های شمالی و شرقی استان، اراضی بیابانی و شنزار به نزدیکترین حد با جنگل‌ها رسیده است.

۲/۵میلیون درخت

۲میلیون و ۵۰۰هزار اصله نهال در گیلان غرس می‌شود. به گزارش ایرنا، میرحامد احتروی،مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری گیلان گفت: کاشت این تعداد نهال با لحاظ نهال‌های مربوط به زراعت چوب، جنگلکاری‌های جدید و در اختیار قرار دادن نهال به مردم و دستگاه‌ها در استان گیلان کاشته می‌شود.

خبرهای کوتاه

■ **آغاز پوشش مردمی «ایران سبز، هر ایرانی یک نهال» در کشور**

پوشش مردمی «ایران سبز، هر ایرانی یک نهال» در استان‌های مختلف کشور آغاز شد. به گزارش همشهری از سازمان جنگل‌ها، حسینعلی نریمانی، معاون اداره کل منابع طبیعی استان اصفهان مساحت مر حله نخست طرح پوشش مردمی ایران سبز، هر ایرانی یک نهال در استان اصفهان را ۵۰هکتار اعلام کرد و گفت: منطقه روشن دشت واقع در شرق کلاشهر اصفهان برای اجرای این طرح انتخاب‌شده است.وی گفت: پروژه یادشده با مشارکت اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری، سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهری اصفهان و بسیج سازندگی اجرا می‌شود. معاون فنی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان بابیان اینکه‌گونه گیاهی «بادام اسکوپاریا» برای کاشت در این طرح انتخاب شده است، گفت: این گونه گیاهی مقاوم به شرایط خشکسالی است و از منابع آبی خاک‌تذبه‌به می‌کند.نریمانی‌تا تأکید بر کشت گیاهان با نیاز کم آبی گفت: این گیاه برای شب‌های ملایم و دل‌نهمه‌مفید است و پایداری مناسبی در شرایط آب و هوایی اصفهان دارد. وی گفت: گروه‌های مردمی و جهادی، انجمن‌های زیست‌محیطی، کوهنوردان، ورزشکاران و نهادهای اجرایی به‌صورت داوطلبانه در اجرای این امر مفید و عام‌المنفعه حضور دارند.

■ **رویت ۲قلاده پلنگ‌نر و ماده در نیشابور**
سرپرست حفاظت محیط‌زیست خراسان رضوی از ثبت نخستین تصویر مستند از حضور ۲قلاده پلنگ ایرانی‌نر و ماده در کنار هم در پناهگاه حیات‌وحش حیدری نیشابور خبر داد و گفت: حضور این گونه قیالیز در منطقه مشاهده و ثبت شده است اما این نخستین ثبت تصویر مستند از حضور ۲قلاده پلنگ ایرانی‌نر و ماده در کنار هم در پناهگاه حیات وحش حیدری محسوب می‌شود که نشان از زادآوری این گونه ارزشمند در منطقه دارد. به گزارش ایسنا، مهدی اله‌پور در توضیح این خبر عنوان کرد: با تلاش محیط‌بانان پناهگاه حیات وحش حیدری، محیط‌بانان مجتبی خالقی پور با همراهی یکب موسوی عکاس حیات وحش ایران، پس از بررسی و گمانه‌زنی نمایه‌های حیات‌وحش، موفق شدند از ۲قلاده پلنگ ایرانی نر و ماده تصویربرداری کنند. مهدی اله‌پور با اشاره به اینکه پلنگ ایرانی جزو گونه‌های ارزشمند و در خطر انقراض حیات وحش ایران است و هم‌اکنون بزرگ‌ترین گربه‌سان کشور به شمار می‌رود، افزود: با توجه به‌وجود زیستگاه‌های مناسب حیات وحش در شمال شرق کشور، مناطق حفاظت شده خراسان رضوی از مهم‌ترین زیستگاه‌های این گونه ارزشمند در سطح جهان محسوب می‌شود.

■ **تمای پروانه‌های حمل چوب، الکترونیکی صادر می‌شود**
تمای پروانه‌های بهره‌برداری و حمل چوب،الات به‌صورت الکترونیکی و از طریق سامانه صادر می‌شود و هیچ مجوزی، به‌صورت دستی صادر نمی‌شود.به گزارش سازمان جنگل‌ها،علی جعفری مدیرکل دفتر فناوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری این سازمان اعلام کرد: مردم می‌توانند با اپلیکیشن‌هایی که در این خصوص طراحی شده است، تخلفات را به ما گزارش دهند. جعفری همچنین خاطر‌نشان کرد: پروسه قطع، بهره‌برداری و حمل چوب در ختان از طریق این سامانه قابل مشاهده و بررسی است و کسی اجازه ندارد خارج از این سامانه مجوزی برای قطع درختان صادر کند.

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۸/۰۸

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

زیست بوم

جدال مکتوب بر سر بافت تاریخی شیراز

نامه‌نگاری با رئیس‌جمهوری در ماجرای تخریب یا نجات بافت تاریخی شیراز شدت گرفت

از سفر او به شیراز ممکن بود به تخریب بناهای ارزشمند تاریخی این شهر بینجامد. پس از این سفر بود که دکتر غلامحسین معماریان، استاد معماری دانشگاه‌علم وصنعت و دکترای معماری از دانشگاه منچستر انگلستان با ارسال نامه‌ای به رئیس‌جمهوری نسبت به پاکسازی بافت تاریخی شیراز نظیر آنچه در انجام پروژه‌های توسعه‌ای اطراف حرم مطهر رضوی(ع) که به پاکسازی بافت تاریخی مشهد طی سال‌های گذشته منتهی شد، هشدار داد و از رئیس‌جمهوری خواست با قدرت در برابر تخریب بافت تاریخی شیراز ایستادی کند.

چندی بعد، امام جمعه شیراز، تولیت آستان مقدس شاهچراغ(ع)، مسئولان آستان مقدس سیدعلاءالدین حسنین(ع)، استاندار فارس، ۱۳ نماینده فارس در مجلس، رئیس شورای شهر شیراز و شهردار شیراز پای نامه‌ای را امضا کردند که خطاب به رئیس‌جمهوری مخالفان تخریب بافت تاریخی شیراز را «به وارونه جلوه دادن مطالبات مردم و مسئولان شیراز در خصوص طرح پیرامون حرم‌های مطهر» این شهر متهم می‌کرد.

مسئولان استان فارس و شهر شیراز در نامه خود که نسخه‌ای از آن به دفتر مقام معظم رهبری نیز ارسال شد، اعلام کردند: «طرح‌های اجرا شده در بافت تاریخی شیراز نه‌تنها شباهتی به طرح اجرا شده در مشهد مقدس ندارد، بلکه دقیقاً در راستای احیای جریان اصیل زیارت و بازگرداندن زندگی مجاری‌بن به آنان و اجرای طرحی در خور جایگاه رفیع سومین حرم اهل‌بیت(ع) در ایران اسلامی است.»

امضاکنندگان این نامه خطاب به رئیس‌جمهوری نوشتند: «اگر اجرای مجتمع تجاری موجب سرشکستگی باشد، موجب سرشکستگی چه کسانی است؟ آنها که وظیفه داشتند و جلوگیری نکردند با آستان‌های مقدس که از ابتدا به صراحت مخالفت خود را با اجرای آن اعلام نموده بودند؟»

مسئولان شیراز البته به نامه مورخ ۸/۸/۱۴۰۰ متولیان طرح توسعه

محمدباریکانی
دبیر گروه زیست‌بوم

میراث فرهنگی

نگرانی‌ها از آغاز پروژه تخریب بافت تاریخی شیراز به دفتر رئیس‌جمهوری کشید و سیدابراهیم رئیسی در چند روز گذشته در برابر یک نامه از سوی سیاسیون برای موافقت با طرح تخریب بافت تاریخی شیراز و چند نامه از سوی متخصصان برای جلوگیری از تخریب و نجات بافت تاریخی شیراز قرار گرفت.

تخریب بافت تاریخی شیراز از سال‌های گذشته با پروژه‌های عمرانی نظیر احداث خیابان و صحن‌سازی برای آستان‌های مقدس و طرح توسعه حرم شاهچراغ(ع) در ۵۷ هکتار از این بافت ارزشمند تاریخی دستخوش تخریب شد.

طی سال‌های گذشته وزارت میراث‌فرهنگی به هیچ‌عنوان کنار تخریب‌کنندگان بافت تاریخی شیراز قرار نگرفت و در دفاع از بناها و خانه‌های تاریخی ارزشمند ثبت ملی شده و واجد ارزش‌های ثبت ملی به اعتراض در برابر طرح‌های تخریبی برخاست. خانه‌های بافت تاریخی شیراز از دوران سلجوقی تا دوره قاجار احداث شدند و در سال‌های گذشته علاوه‌بر تخریب ۹خانه تاریخی ثبت ملی شده در این بافت قرار است ۲۰۰خانه تاریخی دیگر تعیین تکلیف شوند تا بماندن یا خاک یکسان شوند.

مخافان و موافقان تخریب بافت تاریخی

سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری حالا در برابر درخواست‌هایی قرار گرفته است که در یکی از آنها به امضای امام جمعه و مدیران استانی شیراز و تولیت آستان مقدس حضرت شاهچراغ(ع) و شهردار و نماینده مجلس، از او خواسته شده است با طرح توسعه ۵۷هکتاری حرم شاهچراغ(ع) موافقت شود و در چند نامه دیگری به امضای متخصصان معماران و انجمن‌های دانشجویی حوزه معماری از او خواسته‌شده در برابر طرح تخریب ۵۷هکتار از بافت تاریخی شیراز که ۲۰۰خانه تاریخی دیگر را در خود جای داده است، ایستادگی کند.

طرح تخریب ۵۷هکتار از بافت تاریخی شیراز در ۲سال اخیر به‌دلیل اعتراض‌های صورت گرفته از سوی برخی دستگاه‌ها نظیر شورای‌عالی معماری و شهرسازی و وزارت میراث فرهنگی متوقف شده بود، اما حالا با سفر چندی قبل عزت‌الله ضرغامی و برگزاری جلسه‌ای با او به‌منظور اقناع وزیر میراث‌فرهنگی برای موافقت با تخریب بافت تاریخی شیراز و پس از آن استوری مشهور ضرغامی در کنار کودکان در بافت تاریخی شیراز و استفاده از عبارت بافت فرسوده شیراز خیرساز شد.

دوستانران میراث‌فرهنگی نگران موافقت وزیر میراث‌فرهنگی با تخریب بافت تاریخی شیراز و چشم بستن او بر اتفاقی بودند که پس

از تخریب بافت تاریخی شیراز و چشم بستن او بر اتفاقی بودند که پس

زهرا رفیعی
خبرنگار

محیط زیست

تلخ‌ترین حقیقت اکوسیستم‌های تالابی این است که حقابه‌های زیستی‌شان در هیچ سناریویی تامین نمی‌شود. اگر آبی به پهنه‌های خشک تالاب‌های دائمی رسیده است، ناشی از سیلاب‌هایی بوده که دیگر به کار شرب، صنعت و کشاورزی نمی‌آمده است.

تالاب‌ها به‌عنوان یکی از مؤثرترین بخش‌های اکوسیستم‌های آبی، در انتهای حوضه‌های آبریز قرار دارند و حقابه بیشتر تالاب‌های کشور از مسیر رودخانه‌ها و عمدتاً از محل ذخایر سدها تامین می‌شود. مسئولیت مدیریت منابع آبی با وزارت نیروست و مسئول احیا و حفاظت از تالاب‌ها سازمان حفاظت محیط‌زیست است. حد فاصل حوزه فعالیت این ۲ نهاد، یعنی از پایاب سدها تا ورودی تالاب‌ها محدوده‌ای است که حقابه تالاب‌ها از آن برداشت شده و کسی مسئولیت آن را نمی‌پذیرد. علی‌سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست مستند از حضور ۲قلاده پلنگ ایرانی‌نر و ماده در کنار هم در پناهگاه حیات‌وحش حیدری نیشابور خبر داد و گفت: حضور این گونه قیالیز در منطقه مشاهده و ثبت شده است اما این نخستین ثبت تصویر مستند از حضور ۲قلاده پلنگ ایرانی‌نر و ماده در کنار هم در پناهگاه حیات وحش حیدری محسوب می‌شود که نشان از زادآوری این گونه ارزشمند در منطقه دارد. به گزارش ایسنا، مهدی اله‌پور در توضیح این خبر عنوان کرد: با تلاش محیط‌بانان پناهگاه حیات وحش حیدری، محیط‌بانان مجتبی خالقی پور با همراهی یکب موسوی عکاس حیات وحش ایران، پس از بررسی و گمانه‌زنی نمایه‌های حیات‌وحش، موفق شدند از ۲قلاده پلنگ ایرانی نر و ماده تصویربرداری کنند. مهدی اله‌پور با اشاره به اینکه پلنگ ایرانی جزو گونه‌های ارزشمند و در خطر انقراض حیات وحش ایران است و هم‌اکنون بزرگ‌ترین گربه‌سان کشور به شمار می‌رود، افزود: با توجه به‌وجود زیستگاه‌های مناسب حیات وحش در شمال شرق کشور، مناطق حفاظت شده خراسان رضوی از مهم‌ترین زیستگاه‌های این گونه ارزشمند در سطح جهان محسوب می‌شود.

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۸/۰۸

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

پنجشنبه ۹ دی ۱۴۰۰
شماره ۸۴۰۱

۱۵

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۸/۰۸

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

نداده، درس عبرتی برای متولیان امر نشده و همچنان به‌دنبال مداخلات بزرگ‌مقیاس در محدوده حرم و تخریب تاریخ و فرهنگ شیراز هستند. آخرین طرحی که برای این بافت ارزشمند تاریخی برنامه‌ریزی شده است، ایجاد یک صحن بزرگ بین حرم شاهچراغ(ع) و حرم سیدعلاءالدین حسین(ع) است که با تخریب ۵۷هکتار (۵۷۰هزار مترمربع) از بافت تاریخی و از بین رفتن صدها خانه ثبت ملی و ارزشمند همراه خواهد بود. تخریب موارث فرهنگی و تاریخی این سرزمین توسط هر جایگاه، سازمان یا مقام مسئولی، خیانت به فرهنگ، تاریخ و هویت این سرزمین است.»

این اتحادیه در نامه خود از رئیس‌جمهوری خواست: «هرچه سریع‌تر نسبت به توقف اقدامات مخربانه در بافت تاریخی شهر شیراز و حفاظت و مرمت بناهای ارزشمند آن و ترویج مفاهیم زیست مومنانه در جوار حرم مطهر شاهچراغ(ع) و گردشگری زیارت محور با تأکید بر حفاظت از ارزش‌های تاریخی و فرهنگی دستورات، اقدامات و پیگیری‌های لازم را میندول درمآید.»

جمعی از استادان دانشگاه و سردبیران نشریات تخصصی در حوزه معماری نیز هم‌زمان با بارسال نامه به رئیس‌جمهوری از رئیسی خواستند اجازه تخریب بافت تاریخی شیراز را ندهد. در این نامه آمده است: «در چند هفته گذشته تعداد زیادی از متخصصان معماری و شهرسازی ایران نگرانی خود را از طرح تخریب بیش از نیم‌میلیون مترمربع از بافت تاریخی شیراز به بهانه گذشتار حرم شاهچراغ(ع) ابراز کرده و در نامه ۱۸۰نفر از آنان به جنابعالی و حدود ۵هفتر دیگر به وزیر محترم میراث‌فرهنگی مخالفت‌شان را با اجرای این طرح اعلام کرده‌اند. از نگاه متخصصان معماری، این طرح تاکنون ضربات هولناکی به تاریخ شیراز وارد کرده و با ادامه آن قاجمعی‌ای تاریخی اتفاق خواهد افتاد. این شهر کهن از حوادث مختلف روزگار و حتی زلزله‌های مهیب سر برآورده ومیراث ۱۴۰۰ساله ارزشمندش را به ما سپرده، ولی نسل ما به جای امتدانداری، در جهت نابودی‌اش گام برداشته است. در چند دهه گذشته چندین هکتار از بافت تاریخی شیراز را از بین برده‌اند و اکنون نیز مسئولان رده بالای شهر برای اجرای کامل طرح و تخریب ۵۷هکتاری یکمدا شده‌اند و آن را در نامه مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۲۵ به جنابعالی اعلام کرده‌اند.»

امضاءکنندگان این نامه خطاب به رئیس‌جمهوری نوشتند: «نخستین لطمه بزرگ این طرح، پاک کردن بخش بزرگی از حافظه تاریخی ۱۴۰۰ساله شهر کهن شیراز است. در این طرح بیش از نیم‌میلیون مترمربع از داشته‌های فرهنگی و مادی شهر در جوار بارگاه حضرت شاهچراغ(ع) نابود خواهد شد. این نوعی هویت‌زدایی از تاریخ دوران اسلامی شهر شیراز است و اقدامی جبران‌ناپذیر محسوب می‌شود. دومین خسارت این طرح، غالب شدن تصمیمات سیاسی و مقطعی بر تصمیمات علمی و تخصصی است. این طرح از هر جهت مخالف و مغایر با اصول فنی و مبنای علمی متخصصان در پایان از رئیس‌جمهوری محسوب می‌شود و اجرای آن تحت هر نامی، چهره فرهنگی ایران را در جهانی که از کوچک‌ترین داشته‌های تاریخی‌اش حفاظت می‌کند و آن را در معرض دید دیگران می‌گارد، خدشه‌دار خواهد کرد.»

استادان معماری و متخصصان در پایان از رئیس‌جمهوری خواست‌اند باهدف جلوگیری از اجرای طرح ۵۷هکتاری بافت تاریخی شیراز و تجدیدنظر این طرح براساس مبانی مدون علمی و حفظ محله شرقی بارگاه شاهچراغ(ع) و مرزهای کنونی آن، دستور مقتضی صادر کند.

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۸/۰۸

محیط زیست، در این میان باتوجه به تغییر ساختاری که در وزارت نیرو ایجاد شده بود، با وزارت نیرو درخصوص حوضه‌های آبریز و حقابه‌ها جلسات مستمری داشته و دارد.

او در پاسخ به این سؤال که چقدر مطمئن هستید که حقابه‌هایی که در این سال‌ها تأمین نشده بعد از این تحقق یابد، می‌گوید: براساس بند ۴ این نامه قانون مدکور، وزارت نیرو موظف است که بعد از شرب، حقابه‌های زیستی را تامین کند. این الزام طبق این آیین‌نامه همچنان کافی‌السابق برقرار است.

آرژو راشفی‌زاده در رساره مسئولیت حفاظت از حقابه‌هایی که از پایاب سدها به سمت تالاب‌ها رهاسازی می‌شود، می‌گوید: براساس مصوبه چهارمین جلسه‌ستاد هماهنگی تالاب‌ها که فروردین امسال برگزار شد، استانداران موظف هستند که بر رسیدن حقابه‌ها از سدها به تالاب‌ها نظارت کامل داشته باشند و با هر گونه برداشت غیرمجازی برخورد قانونی انجام دهند؛ به‌طور مثال در استان خوزستان که مسئله کم‌آبی مشکک‌ترین را ایجاد کرده بود، وزارت نیرو خواسته‌ایم که در فصل‌های غیر زراعی که برای فرایندهای اکولوژیک در حیات‌وحش مثل تخم‌گذاری پرندگان، مؤثر و حیاتی است، حقابه‌ها رهاسازی شود.

به گفته‌مدیرکل حفاظت تالاب‌های سازمان حفاظت محیط‌زیست، تنها بخشی از حقابه تالاب‌های خوزستان تأمین شده‌و به‌طور کلی حقابه‌اکثر تالاب‌ها تأمین نشده است، اما به‌زودی گزارشی در مورد وضعیت حقابه‌ها در سال آبی جاری تهیه می‌شود و در اختیار مسئولان و مردم قرار خواهد گرفت.

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۸/۰۸

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

تصویر: مهرنوش کرمی

سوشا: می خواهیم تا ۴۵ سالگی بازی کنم

- مثل ۱۸ ساله ها تمرین می کنم و حاضرم با دروازه بان های لیگ برتر انگلیس رقابت کنم
- وحید امیری روزی که به نفت تهران آمد، ساتر کردن بلد نبود، این را جلوی خودش هم می گویم
- دوست دارم تجربیاتی را که در این سال ها به دست آورده ام، با آرامش و لیخند در اختیار استقلال بگذارم
- من متهم به تباخی نشدم. اگر اینطور بود پس چرا اتفاقی برایم رخ نداد و در تیمم ماندم؟ **۲۰۴**

ستاره صدر نشین؛ آقای شماره ۹

مهدی مهدی پور با یک سوپرگل زیبا هم درخشش این فصلش را تکمیل کرد و هم صدر نشینی استقلال را از گز ندر قبادور نگه داشت **۱۸۴**

۰ فولاد

۱ استقلال

۱ پرسپولیس

۰ سپاهان

۱ تراکتور

۰ ذوب آهن

۱ گیلان

۰ ایستقلال خوزستان

۱ صنعت نفت

۰ نفت تهران

۱ سایپا

۰ پارس

پنجشنبه ۹ دی ۱۴۰۰ | ۲۵ جمادی الاول ۱۴۴۳ | سال سی ام | شماره ۱ | ۸۴۰ صفحه

همیشه ورزش

باطل شد

طلسم اراک

پرسپولیس با بردن ال کلاسیکو شکل قهرمان هاشد و سپاهان سومین باخت متوالی اش را متحمل شد و در ناگامی هت تریک کرد

نگته بازی

ویلموتس معلم جغرافی بود؟

روزی نیست که بنده خدا در اگان اسکوپچ به جرم رساندن تیم ملی به جام جهانی محاکمه نشود. این بدبخت یک خطی کرده و با ۲۰۰هزار دلار، تیم ملی را به پاداش ۱۴ میلیون دلاری حضور در جام جهانی رسانده؛ حالا تا او را دق ندهند بی خیال نمی شوند. در تازه ترین اظهار نظر، جناب نادر فریادشیران فرموده اند: «تیم ملی با این بازیکنان، با یک معلم ورزش هم به جام جهانی می رسید.» شبیه این است که شما کلی زحمت بکشید و بهترین غذا را درست کنید، اما کسی که آن را می خورد به شما بگوید: «هر کسی را از خیابان پیدا می کردیم می توانست این غذا را درست کند.» این وسط فقط یک نکته باقی می ماند؛ آن هم این است که گویا مارک ویلموتس معلم تاریخ یا جغرافی بوده، چون دقیقاً با همین نسل طلایی گند زده بود!

نور ایرانگردی

در شرایطی که نزدیک به ۲ ماه از حضور ۲ بازیکن تاجیکستانی پرسپولیس در این تیم می گذشت، بالاخره با پرداخت طلب گابریل کالدرون امکان ثبت قرارداد آنها به وجود آمد. درست در همین زمان اما وحدت مصدوم شد تا برای چند هفته در دسترس نباشد. با این حال پرسپولیس ها امیدوار بودند بتوانند از منوچهر استفاده کنند، هر چند فدراسیون پیش از دیدار با سپاهان کارت بازی او را هم صادر نکرد. چرا؟ چون سرخپوشان به اوساگونابدهکار هستند و شرط جذب بازیکن خارجی هم تسویه با نفارت قبلی عنوان شده بود. به طور کلی از سر گذشت ۲ بازیکن تاجیکستانی پرسپولیس می شود یک سربال ۹۰ شبی بسیار سرگرم کننده ساخت. جالب اینجاست که آنها همچنان با تیم به شهرهای مختلف می روند و این مدت یک تور ایرانگردی درجه یک داشته اند!

گول نخور احمد جان!

احمد نورالهی در بازی این هفته با الظفره تک گل الاهلی را به ثمر رسانده است. گل او علاوه بر اینکه ۳ امتیازی بود، با یک ضربه از راه دور زیبا هم به ثمر رسید تا هافبک ایرانی حسابی مورد تمجید قرار بگیرد. کار تا جایی پیش رفته که مفسر شبکه اوبطبی اسبرت به نورالهی لقب «پیرلو» داده است. البته که اتفاق خوبی است و کلا احمد هم یکی از ستارگان آماده تیم ملی به شمار می آید. با این حال خوب است او گول این حرف ها را نخورد. همین رسانه های اماراتی بعد از درخشش مهدی قاندری در مسابقات شروع فصل کلی او را تحویل گرفتند، اما الان که مهدی کمی افت کرده، طرف را بردانند زیر تیغ. کلانه تعریف های اینها را خیلی باید جدی گرفت، نه انتقادهای شان را!

آمار بازی

متریکا

سپاهان طبق معمول بازی های این فصلش بیشتر از حریف صاحب توپ بود و بیشتر از حریف امتیاز گل ایجاد کرد اما در نهایت شکست خورد. آمارهای بازی مهم این هفته در متریکا نشان می دهند سپاهان با برتری ۵۵-۴۵ مالکیت توپ را در اختیار داشته، ۱۷ پاس داده که ۱۲ پاس بیشتر از حریف بوده و در مقابل ۱۶ شوت پرسپولیس ۱۶ شوت به سمت دروازه این تیم زده است. امید گل سپاهان هم ۱.۴۶ بوده، در حالی که پرسپولیس فقط به اندازه ۰.۸۵ امید گل ایجاد کرده است. با تمام این برتری ها در نهایت تعداد شوت های داخل چارچوب دو تیم ۲-۲ مساوی و نتیجه بازی یک بر صفر به سود پرسپولیس شد.

در بازی پرسپولیس و سپاهان، هافبک های دفاعی دو تیم بهترین بازیکنان تیم شان بودند. مسعود ریگی تنها بازیکن سپاهان بود که از متریکا نمره بالای ۷ گرفت و کمال کامیابی نیا هم بهترین بازیکن پرسپولیس و بهترین بازیکن میدان شد. کامیابی نیا علاوه بر گلی که زد ۵ تکلف موفق و ۴ قطع پاس داشت و ۱۲ بار هم در بازی گیری توپ به تیمش کمک کرد که آمار خیره کننده ای است. او با این عملکرد در متریکا نمره ۷.۶۲ گرفت و بهترین بازیکن زمین شد. در تیم پرسپولیس به جز کمال ۳ بازیکن دیگر نمره بالای ۷ گرفتند که دو نفر شان (ترابی و فرجی) بازیکن های تعویضی بودند. حامد لک هم با نمره ۷.۴۰ دومین بازیکن برتر پرسپولیس بود و یکی از بهترین روزهای فصلش را گذراند.

تیم گل گهر در حالی که امید گل مسی ها از ۰.۴۵ فراتر نرفت گل گهر در تعداد شوت هم برتری ۱۲-۶ داشت و شوت های داخل چارچوبش هم دوبرابر حریف بود؛ شوت برای گل گهر و ۳ شوت برای مس. مالکیت توپ ۵۹-۴۱ و تعداد پاس ها ۴۸۸ به ۲۹۲ به سود گل گهر بود اما نتیجه بازی در نهایت ۲-۲ مساوی شد و گل بازی را دو تیم به تساوی زدند. بهترین بازیکن این بازی مجید علیاری بود که هر دو شوت داخل چارچوبش گل شد و از متریکا نمره ۸.۰۸ دریافت کرد.

طلسم اراک باطل شد

پرسپولیس با بردن ال کلاسیکو شکل قهرمان ها شد و سپاهان سومین باخت متوالی اش را متحمل شد و در ناکامی هت تریک کرد

فرشاد فرجی به جای مهدی ششیری فشار را از روی پرسپولیس برداشت و سرخپوشان توانستند در دقایق زیادی، تسوپ را به زمین حریف ببرند و به خوبی بازی را اداره کنند. در نهایت، جنگ تیم های دوم و سوم جدول با برتری پرسپولیس تمام شد تا سرخپوشان شانه به شانه استقلال خودشان را برای قهرمانی نیم فصل امیدوار نشان دهند. پرسپولیس آخرین بار در لیگ هفدهم توانسته بود سپاهان را ببرد و آخرین برد این تیم در خارج از تهران به لیگ شانزدهم برمی گشت که شاگردان برانکو سپاهان را در اصفهان ۳ بر یک شکست دادند.

تراکتور در منطقه سقوط

به جز پرسپولیس که بازی بزرگ هفته را برد، تنها تیم برنده لیگ در بازی های همزمان ذوب آهن بود که یک هفته بعد از شکست مقابل پرسپولیس، توانست در تبریز تراکتور را ببرد و از جمع قهرنشین ها جدا شود. تیم مهدی تاراک بر زمین تراکتور با پانلانی آرمان قاسمی برنده

پرسپولیس که در این فصل بیشترین تغییرات را داشته بعد از مصدومیت شرفی دوباره به کمال فصل را برد تا قدم بزرگی برای رقابت در راه قهرمانی بردارد. پیروزی بر سپاهان برای پرسپولیس ها خیلی بیشتر از ۳ امتیاز داشت. تیم یحیی در این فصل حتی بعد از بردهایش نمی توانست کارشناسان را قانع کند که تیمی در حد و اندازه های قهرمانی است. اما بردن یکی از ۲ بازی بزرگ فصل مقابل یکی از مدعی جدی قهرمانی و کلین شیت در مقابل مهاجمان سپاهان که یکی از خطوط حمله برتر لیگ هستند، همه را قانع کرد که قهرمان ۵ ساله ایران امسال هم یکی از مدعیان جدی قهرمانی است. یحیی گل محمدی در مصاف با سپاهان باز هم زوج دفاع میانی را با سید جلال و علی نعمتی بست تا نشان دهد کاملاً به این زوج اطمینان پیدا کرده و فرشاد فرجی از برنامه های او خارج شده است. در سمت چپ هم علی شجاعی دوباره در ترکیب اصلی قرار گرفت و مسعود آقایی باز هم از ترکیب اصلی دور تر شد. پست هافبک دفاعی

ستاره صدرنشین؛ آقای شماره ۹

مهدی مهدی پور با یک سوپر گل زیبا هم درخشش این فصلش را تکمیل کرد و هم صدرنشینی استقلال را از گزند رقبا دور نگه داشت

یک ۳ امتیاز دیگر هم گرفت و ۲۸ امتیاز به قهرمانی نیم فصل نزدیک تر شد. این مسابقه دقیقاً با همان نتیجه روایتی قبلی مجیدی و نکونام در تهران تمام شد. فصل گذشته دو تیم در حالی به مصاف هم رفتند که مجیدی تازه سرمربی استقلال شده بود و نکونام بازی رفت را در اهواز از محمود فکری برده بود. مجیدی در آن بازی فولاد را با پانلانی ارسلان مطهری یک بر صفر برد تا شروع خوبی در دوره جدیدش داشته باشد. چند ماه بعد اما بازی دو تیم در فینال جام حذفی که در ورزشگاه نقش جهان اصفهان برگزار می شد با برتری باران نکونام در ضربات پنالتی به پایان رسید. نکونام و مجیدی در این سال هارگز رابطه خوبی با هم نداشته اند و برتری در این تقابل ها برای هر دوی آنها از اهمیت زیادی برخوردار است.

بازی دیشب همچنین پنجمین کلین شیت متوالی حسین حسینی را هم رقم زد تا استقلال تنها تیم این فصل باشد که در ۵ بازی متوالی گلی دریافت نمی کند. کلین شیت آبی پوشان در حالی رخ داد که آلومینیوم ارک در آلمان ۳ بر یک مغلوب صنعت نفت شده و استقلال را در رکوردهای دفاعی اش تنها گذاشته بود. آلومینیوم تا قبل از بازی های این هفته با ۵ گل خورده و بدون باخت در این رکوردها شریک استقلال بود اما دیروز همه رکوردهایش را از دست داد تا استقلال تنها تیم بی شکست لیگ بیست و یکم باشد.

یکی از سخت ترین کارها در لیگ برتر ایران بردن تیم های جوان نکونام است. سرمربی فولاد از زمان بازگشت به نیمکت تیمش هیچ مسابقه ای را نباخته بود اما بعد از ۷ بازی بی شکست بالاخره تسلیم تیم خوش رو حیه فرهاد مجیدی شد و با باخت یک بر صفر از تهران رفت تیم نکونام در ۷ بازی گذشته فقط ۲ گل خورده بود و در مقابل استقلال هم تا نیمه دوم بازی خودش را امیدوار به کسب یک تساوی بدون گل نشان داد اما یک شوت سرکش از آماده ترین بازیکن این روزهای استقلال، دروازه اهوای ها را در دقیقه ۵۸ باز کرد و بازی با همین یک گل به پایان رسید. فولاد بر خلاف تبحری که در دفاع کردن دارد در گلزنی تیم چندان موفق نیست و در این بازی هم فقط چشم به ضربات ایستگاهی و ارسال های پاتوسی داشت؛ از فضا یکی از همین ارسال ها می توانست به گل تساوی بازی منجر شود که ضربه یوحمدان باخوش اقبالی حسین حسینی و استقلالی ها از بالای دروازه به بیرون رفت. استقلال ۲۵ امتیازی، مسابقه سخت با فولاد را در حالی آغاز کرد که پرسپولیس هم دقایقی قبل با بردن سپاهان ۲۵ امتیازی شده و به تهدیدی جدی برای صدرنشین بدل شده بود. اما تیم مجیدی و گابریله پین با همان فوتبال پر حوصله و همان صلابت و استحکام دفاعی بازی های گذشته

درست مثل قدیم

سرگذشت جالب ۲ سرمربی قبلی تیم ملی در مقصدهای جدید

فدراسیون، رسانه ها و پیشکسوتان به گوش نرسد. عدم دعوت از چند بازیکن سرشناس و نیز کسب نتایج ضعیف و فوتبال تدافعی باعث اوج گیری انتقادهای از کیروش شده و خودش هم طبق معمول در مورد کمبود امکانات و ناتوانی فدراسیون در ترتیب دادن مسابقات تدارکاتی غر می زند. ویلموتس هم که ظاهراً بیشتر کلاهبردار است تا یک مربی فوتبال، در راجا کارابلانکای مراکش با عملکرد ضعیفش کار را به جایی رسانده که ممکن است به زودی قراردادش فسخ شود و عمامه هم به او غرامت بدهند. هر کسی نداند، ما ایرانی ها خوب درک می کنیم که ویلموتس به خوردن نان مفت و گرفتن حقوق بیکاری علاقه عجیبی دارد. البته در یافتی او از مراکشی ها در مقابل مایه ای که از فدراسیون فوتبال ایران گرفت، پول خرد هم حساب نمی شود!

کارلوس کیروش و مارک ویلموتس، ۲ سرمربی تیم ملی کشورمان پیش از حضور در آگان اسکوپچ روی این صندلی بودند. آنها دوران بلند و کوتاهی در تیم ملی داشتند، اما به دلایل مختلف اسم هر دوی آنها در رسانه ها ماندگار شد؛ داستان کیروش بیشتر مربوط به مسائل حاشیه ای و مدیریتی بود، ویلموتس هم طوری فوتبال ایران را تکه کرد که طبیعتاً حالا حالاها استاد را فراموش نخواهیم کرد. نکته جالب اما اینجاست که هر دوی این مربیان هم اکنون در تیم های جدیدشان رفتاری مشابه دوران حضورشان در ایران را در پیش گرفته اند و از همین جهت مورد توجه هستند.

کارلوس کیروش امروز سرمربی تیم ملی مصر است و البته روزی نیست که خبرهایی در مورد اختلاف شدید او با مدیران

برنامه بازی ها

لیگ برتر هفته سیزدهم

دوشنبه ۱۳ دی ۱۴۰۰

پدیده-سپاهان

نفت مسجد سلیمان-گل گهر

مس رفسنجان-صنعت نفت

هوادر-نساجی

آلومینیوم-استقلال

۱۵:۰۰

ذوب آهن-فجر سیاسی

پرسپولیس-تراکتور

فولاد-پیکان

۱۷:۰۰

لیگ برتر هفته چهاردهم

شنبه ۱۸ دی ۱۴۰۰

نساجی-ذوب آهن

فجر سیاسی-تراکتور

پدیده مشهد-پرسپولیس

پیکان-آلومینیوم

گل گهر-هوادر

۱۵:۰۰

استقلال-مس رفسنجان

سپاهان-فولاد

صنعت نفت-نفت مسجد سلیمان

۱۷:۰۰

جام حذفی یک هشتم نهایی

دوشنبه ۲۷ دی

آلومینیوم-سپاهان

خیبر خرم آباد-صنعت نفت

۱۴:۰۰

مس کرمان-فولاد

۱۶:۳۰

ذوب آهن-پرسپولیس

۱۵:۳۰

سه شنبه ۲۸ دی

نساجی-گل گهر

۱۴:۰۰

مس رفسنجان-پدیده

نفت مسجد سلیمان-خلیج فارس ماهشهر

۱۶:۳۰

پیکان-استقلال

۱۵:۳۰

مقدماتی جام جهانی-مرحله نهایی

پنجشنبه ۷ بهمن ۱۴۰۰

ایران-عراق

سه شنبه ۱۲ بهمن ۱۴۰۰

ایران-امارات

لیگ برتر ایران (جام خلیج فارس) - فصل بیست و یکم

رتبه	تیم	بازی ها	برد	مساوی	باخت	گل زده	گل خورده	تفاضل گل	امتیاز
۱	استقلال	۱۲	۸	۴	-	۱۷	۲	۱۵	۲۸
۲	پرسپولیس	۱۲	۷	۴	۱	۱۷	۸	۹	۲۵
۳	سپاهان	۱۲	۷	۱	۴	۱۵	۵	۱۰	۲۲
۴	آلومینیوم ارک	۱۲	۵	۶	۱	۱۱	۵	۶	۲۱
۵	مس رفسنجان	۱۲	۵	۳	۴	۱۶	۱۱	۵	۱۹
۶	پیکان	۱۲	۳	۴	۵	۱۴	۱۲	۲	۱۹
۷	فولاد	۱۲	۴	۵	۳	۸	۱۰	-۲	۱۷
۸	نساجی مازندران	۱۲	۳	۶	۳	۱۲	۱۳	-۱	۱۵
۹	گل گهر سیرجان	۱۲	۳	۴	۵	۱۱	۱۶	-۵	۱۴
۱۰	ذوب آهن	۱۲	۴	۲	۶	۶	۱۲	-۶	۱۴
۱۱	هوادر	۱۲	۳	۴	۵	۶	۸	-۲	۱۳
۱۲	صنعت نفت آبادان	۱۲	۳	۴	۵	۷	۱۰	-۳	۱۳
۱۳	تراکتور	۱۲	۳	۲	۷	۱۰	۱۴	-۴	۱۱
۱۴	فجر سیاسی	۱۲	۲	۵	۵	۹	۴	-۴	۱۱
۱۵	نفت مسجد سلیمان	۱۲	۲	۵	۵	۶	۱۱	-۵	۱۱
۱۶	پدیده مشهد	۱۲	-	۳	۹	۳	۱۸	-۱۵	۳

واکنش روز

بودجه وزارت و کمیته را جدا کنید

صالحی امیری به مسئولان هشدار داد

امیررضا صالحی امیری، رئیس کمیته ملی المپیک از ادغام بودجه این کمیته با بودجه وزارت ورزش انتقاد کرد.او دیروز در نشست خبری گفت: «این تصمیم، خلاف منشور المپیک است. کمیته بین‌المللی المپیک به ایتالیا اخطار داده که بودجه آن باید از دولت جدا شود. بر اساس اساسنامه، کمیته ملی المپیک، نهاد عمومی غیردولتی و مستقل است. ردیفی که مجلس برای کمیته ملی المپیک قائل می‌شود، به‌عنوان کمک است. ما برای بهار باید ۱۰۰ میلیارد تومان بودجه داشته باشیم تا ارز تهیه کنیم. اگر وزارت ورزش بگوید نمی‌تواند پرداخت کند، ما هم باید اعلام کنیم نمی‌توانیم در رویدادها شرکت کنیم و چه‌کسی جوابگوی تبعات آن است؟ اگر مجلس این طرح را بپذیرد با ۲چالش مواجه می‌شویم، یکی اعتراض IOC و دوم امکان عدم حضور در رویدادهای بین‌المللی است. خواهش من این است که افراد اساسنامه را مطالعه کنند. اگر اصلاح انجام نشود مسئولیت هر اتفاقی بر عهده تصمیم‌گیرنده‌های آن خواهد بود.»

انتخابات کمیته ملی المپیک ۱۷اسفند برگزار می‌شود. پیش از این گفته شد حمید سجادی، وزیر ورزش هم قصد دارد در این انتخابات نامزد شود، اما صالحی امیری این موضوع را تأیید نکرد: «در چارچوب اساسنامه، هر کسی می‌تواند برای انتخابات نامزد شود و ارزیابی حقوقی برای حضور افراد در جمع و کمیته زمانی است که ثبت‌نام کرده باشند. براساس پیشگویی‌ها نمی‌توان قضاوت کرد. در جلسه هفته گذشته با سجادی، او این موضوع را تکذیب کرد.»

زیرپیک خم

محسن محمودصفری |خبرنگار

خطر لغو مسابقات کشوری

رقابت‌های کشتی آزاد قهرمانی کشور که نخستین مرحله مسابقات انتخابی تیم ملی محسوب می‌شود روزهای ۱۵تا ۲۴دی‌ماه به میزبانی گرگان برگزار خواهد شد. مسابقات کشوری بعد از سال‌ها رونق دوباره‌ای گرفته چون بسیاری از قهرمانان برای اینکه شانس‌ی برای ملی‌پوش شدن داشته باشند باید در این رقابت‌ها روی تشک بروند. طبق اعلام فدراسیون کشتی، نفرات اول این رقابت‌ها برای مسابقات قهرمانی آسیا می‌شوند. تنهانگرانی در آستانه آغاز رقابت‌های کشوری شیوع سوسیه جدید ویروس کروناست که بسیاری از کشورها را به حالت قرنطینه برده و البته برخی از رویدادهای ورزشی را به تعطیلی کشانده است. سوسیه اومیکرون در ایران هم دیده شده و به‌نظر پیک جدید ویروس کرونا مربوط به همین سوسیه خواهد بود. باید دید فدراسیون درصورت لغو رقابت‌های کشوری چه تمهیداتی را برای مشخص کردن نفرات اعزامی به مسابقات قهرمانی آسیا در نظر خواهد گرفت.

تیم اعزامی به آمریکا در اردو

علیرضا سرلک در وزن ۵۷کیلوگرم، محمد نخودی در ۷۹کیلوگرم، حسن یزدانی در ۸۶کیلوگرم، کامران قاسم‌پور در ۹۲کیلوگرم، مجتبی گلج در ۹۷کیلوگرم و امیرحسین زارع در وزن ۱۲۵کیلوگرم آزادکارانی هستند که به اردوی تیم ملی دعوت شده‌اند تا از شرایط آرمانی دور نشوند. این کشتی‌گیران مسافران قطعی آمریکا خواهند بود که قرار است اواخر بهمن‌ماه در مسابقه دوستانه مقابل کشتی‌گیران منتخب آمریکا در تگزاس روی تشک بروند. این گفتگر، مدال‌آوران رقابت‌های جهانی نروژ هستند که طبق چرخه انتخابی تیم ملی از شرکت در مسابقات کشوری معاف شده‌اند. از بین مدال‌آوران نروژ تنها امیرمحمد یزدانی به اردو دعوت نشده که دلیل آن هم تغییر وزن اوست. طبق قانون چرخه انتخابی، امیرمحمد یزدانی باید از مرحله اول انتخابی تیم ملی (قهرمانی کشور) کارش را در وزن جدید آغاز کند.

شاگرد فراموشکار

هفته گذشته حمله شاگردان سابق محمد بنا به این مربی نام‌آشنا شروع شد و حالا با گذشت حدود ۱۰روز آرامش نسبی بر فضای کشتی حاکم شده است. فدراسیون کشتی هم در مقابل این حملات تند و بعضا خارج از ادب که توسط یکی از شاگردان بنا انجام می‌شد واکنش جالبی داشت و تالمپیک ۲۰۲۴پاریس از محمد بنا برنامه خواست. در بین شاگردان بنا که حالا منتقد عملکرد او هستند یک نفر علاوه بر شکستن حرمت مربی خود به دفعات از الفاظ زشتی نسبت به محمد بنا در صفحه شخصی خود استفاده کرد. موضوع قابل تأمل این است که محمد بنا بعد از المپیک لندن درحالی‌که داشت در حق او اجحاف شده و درخواست کرد جایزه او را به شاگردش بدهند! البته به‌نظر خیلی از کارشناسان اجحافی صورت نگرفته بود ولی با اصرار محمد بنا بالاخره جایزه فر اول به این کشتی‌گیر داده شد که حالا در صف اول منتقدین بنا حضور دارد. انتقاد، حق پیشکش‌ورن کشتی است ولی خارج شدن از دایره ادب در هر ورزشی محکوم است و در کشتی که قهرمانان آن داعیه پهلوانی هم دارند به‌مراتب بدتر است.

بخشش، لازم نیست اعدامش کنید

چرا همین حالا بهترین زمان برای بازگشت طارمی به تیم ملی است؟

طارمی ۲۰شد

یک‌رده‌بندی آسیایی دیگر

سایت کنفدراسیون فوتبال آسیا هر وقت حوصله‌اش سر می‌رود یک نظر سنجی می‌گذارد و یکی دو ایرانی را داخل نظر سنجی می‌گنجاند تا کاربران ایرانی بسه رأی دادن ترغیب شوند. در این میان گاهی هواداران ایرانی و عربستانی را با نظرسنجی به جان هم می‌اندازد. سایت کنفدراسیون فوتبال آسیا به مناسبت پایان سال میلادی در گزارشی به رکوردداران حضور در لیست نامزدهای بهترین لژیونر هفته آسیا در طول سال ۲۰۲۱پرداخت که ایرانی‌ها هم در این لیست سهم زیادی داشتند. طی ۱۲ماه گذشته، در مجموع ۳۵نظرسنجی، ۱۵بازیکن از ۱۷کشور AFCحداقل یک‌بار در لیست هفتگی حضور داشتند که درخشش فوتبالبست‌های آسیایی - زن و مرد - در همه جا از بزرگ‌ترین لیگ‌های اروپا گرفته تا مسابقات در آفریقا و آمریکای شمالی در آن به چشم می‌خورد. در میان افرادی که بیشترین تعداد حضور در فهرست بهترین‌ها را داشتند نام لژیونر ایرانی هم دیده می‌شود. علی‌قلی‌زاده هافبک طراح شارلوا بلژیک و تیم ملی کشورمان با ۸بار نامزد شدن در طول سال ۲۰۲۱به‌عنوان بهترین لژیونر هفته آسیا در رده نیم بهترین لژیونرهای سال قاره کهن ایستاد. سردار آزمون ستاره تیم ملی کشورمان و عضو باشگاه زیت ۹بار نامزد شدن در رده هشتم، ال‌هیار صیادمنش مهاجم زوریا اوکراین با ۱۱بار نامزد شدن در رده چهارم و مهدی طارمی ستاره پورتو با ۲۰بار نامزد شدن برای کسب جایزه بهترین لژیونر هفته به‌عنوان بهترین لژیونر سال قاره کهن انتخاب شد.

آیا در مرحله نهایی جام جهانی هم نباید طارمی را به دوحه ببریم تا مجازات شود؟
آیا چنین جرمه‌ای با خطای صورت گرفته از طرف او تناسب و همخوانی دارد؟
مسلمانا اینطور نیست.
کسی حق ندارد فقط به‌خاطر یک کار نادرست، با آینده حرفه‌ای یک بازیکن مستعد بازی کند.

بهترین زمان برای اعلام خبر بازگشت

اگر اصل بخشش طارمی و رفع محرومیت او را قبول داشته باشیم، آنگاه به زمان مناسب برای اعلام این خبر می‌رسیم؛ جایی که به‌نظر می‌رسد از قضا همین حالا بهترین موعد ممکن بود. تیم ملی بدون طارمی ۲بازی مهم و حیاتی برابر لبنان و سوریه را با پیروزی پشت سر گذاشت و بارش را برای سفر به دوحه بست. در نقطه‌مقابل مهدی به‌خاطر آن حاشیه خودساخته در تیم باشگاهی‌اش دچار مشکل شد و ۱۱بازی پشت سر هم گل نزد. همه‌چیز در این معادله کاملا روشن به‌نظر می‌رسد و به نفع تیم ملی است. در نتیجه سرمربی امروز باید از موضع قدرت و اقتدار بازیکنش را به آغوش تیم ملی برگرداند و به او روحیه بدهد. در غیراین صورت مثلا اگر طارمی فقط برای مرحله نهایی جام جهانی دعوت شود، این مسئله حمل بر ضعف و نیاز تیم ملی خواهد شد.

ویرگول را در جای درست بگذار

درنهایت می‌رسیم به همان جمله مشهور «بخشش لازم نیست اعدامش کنید». حیف است اگر در مورد طارمی ویرگول را بعد از کلمه «نیست» بگذاریم و حکم به طرد همیشگی او از تیم ملی کشورمان بدهیم. امروز زمانی است که باید ویرگول را بعد از کلمه «بخشش» گذاشت و آشتی دوستی ایجاد کرد. به‌نظر می‌رسد پشامی که باید برای مهدی صادر می‌شد، به گوشش رسید و امیدواریم از این به بعد اتفاق مشابهی رخ ندهد.

بهرروزرسایی | به‌تازگی سرپرست تیم ملی فوتبال از بازگشت مهدی طارمی به این تیم در اردوی بهمن‌ماه خبر داده است. تیم کشورمان ماه آینده در ۲بازی خانگی باید به مصاف عراق و امارات برود و گفته می‌شود ستاره مغضوب در اگان آسکوچچ بعد از غیبت در ۲مسابقه برابر لبنان و سوریه، در این اردو به جمع ملی‌پوشان ملحق خواهد شد. پیش‌تر در زمان بازگشت تیم ملی از سوریه، وحید هاشمیان از اظهارنظر در مورد زمان بازگشت طارمی خودداری کرده بود. آن زمان هم نقل قولی از سرپرست تیم ملی منتشر شد مبنی بر اینکه طارمی برمی‌گردد، اما مجتبی خورشیدی خیلی زود آن را تکذیب کرد. با وجود این امروز آقای سرپرست از بازگشت طارمی خبر داده و عقب‌نشینی هم نکرده است. این یعنی ظاهرا موانع برطرف شده؛ به‌ویژه که مهاجم ایرانی پور تو اخیرا صفحه رسمی سرمربی تیم ملی در اینستاگرام را دنبال می‌کند که خودش نشانه پایان اختلافات‌است. به هر جهت خبر بازگشت طارمی به تیم ملی واکنش‌های متفاوتی به‌دنبال داشته است؛ برخی آن را به فال نیک گرفته‌اند و بعضی عقیده دارند تنبیه مهدی باید ادامه می‌یافت. با همه این تفسیر به‌نظر می‌رسد زمان فعلی بهترین موقعیت برای اعلام خبر بازگشت طارمی بود و اتفاقی که رخ داده، درست و به موقع بوده است.

باید برای همیشه قید طارمی را می‌زدیم؟

باید از کسانی که همچنان خواهان تداوم محرومیت مهدی طارمی بودند پرسید آیا منطقی است به‌خاطر اشتباهی به‌طور کلی قید یک بازیکن را بز نیم؟ فرض بر این است که بعد از ماجرای آن توبیت کدایی و خط خوردن مهدی از فهرست تیم ملی، او به اندازه کافی متنبه شده باشد. امروز که صعود تیم کشورمان به جام جهانی ۲۰۲۲ تقریبا قطعی شده، کار آسانی است که در بازی‌های تشریفاتی بعدی از مهدی استفاده نشود، اما این رویه را تا چه زمانی می‌توان ادامه داد؟

۲روز تا باز شدن پنجره

باشگاه‌ها و مدیران برنامه در آستانه نقل‌وانتقالات زمستانی به تکاپو افتاده‌اند

میلیون یورویی از منچستر سیتی به بارسلونا رفته و معارفه هم شده، ربطی به پنجره ندارد. این قرارداد هنوز در لالیگا ثبت نشده و تورس نمی‌تواند در ترکیب بارسلونا به میدان برود چون سقف دستمزد این باشگاه پر است و بارسلونا برای وارد کردن نام این بازیکن ابتدا باید از شر چند بازیکن خود رها شود. دقیقا همان اتفاقی که در ابتدای فصل رخ داد و پیش از تخفیف دادن چند بازیکن قدیمی در دستمزد دشان، بارسا نتوانست مجوز حضور بازیکنان جدید را از لالیگا بگیرد.

از شنبه، اول ژانویه ۲۰۲۲به‌طور رسمی پنجره نقل‌وانتقالاتی در لیگ‌های اروپایی باز می‌شود و این پنجره تا پایان ماه یعنی ۳۱ژانویه باز خواهد ماند. فعلا هنوز پنجره باز نشده اما اخباری از آن به بیرون درز کرده که البته بیشترشان بعدا تکذیب خواهد شد. لیگ برتر، لیگ یک فرانسه و بوندس لیگا از اول ژانویه نقل‌وانتقالات خود را آغاز می‌کنند و سری‌آ و لالیگا آروز دیرتر اما همه پنجره‌ها در پایان‌ماه میلادی بسته خواهد شد. اینکه برخی انتقالات صورت گرفته و به‌طور مثال فران تورس با قراردادی ۵۵+۱۰

آلاتاتا

روزی نیست که شایعه‌ای نقل‌وانتقالاتی درباره سردار آزمون به گوش نرسد. با توجه به آزاد شدن او در تابستان، به‌نظر می‌رسد زینت باید پیشدستی کند و او را زودتر بفروشد تا مبلغی به بودجه باشگاه اضافه شود. حالا پس از شایعه‌های مربوط به عدم توافقی با لیون و علاقه نیو کاسل به این بازیکن، احتمال انتقال آزمون به سری‌A مطرح شده است. اسکاکی‌اسپورت ایتالیا از آلاتاتا به‌عنوان مقصد احتمالی این مهاجم یاد کرده اما نوشته که باشگاه ایتالیایی در پرداخت دستمزد او مشکل دارد. دستمزد سالانه سردار آزمون در زینت ۳.۵میلیون یورو است و آلاتاتا ۲میلیون بیشتر نمی‌تواند بپردازد.

یوونتوس

آرسنال حاضر است در همین پنجره نقل‌وانتقالاتی ۸۵میلیون یورو برای خرید و لاهووچ به فیورنتینا بپردازد که ۱۵میلیون بیش از رقم درخواستی باشگاه ایتالیایی است. مشکل اینجاست که این مهاجم دوست ندارد به آرسنال برود و برای به‌دست نیاوردن جام‌ها بچنگد. یوونتوس یکی از گزینه‌های بهتر است. یوونتوس حاضر است برای به‌دست آوردن دوشان و لاهووچ، ماتپاس دلپخت را به فروش برساند. دلپخت کلاهی بود که بر سر یوونتوس رفت. این خرید گران‌قیمت در حد یک بازیکن مجانی هم برای یوه خوب کار نکرد. حالا مینو رایولا می‌خواهد همین کلاه را بر سر بارسلونا هم بگذارد. او در قرارداد این مدافع هلندی با یوهه بندی گنجانده که اگر بارسلونا را خواست بتواند با مبلغ ۷۵میلیون یورو قراردادش را فسخ کند. قیمت او ۲۰میلیون یورو اعلام شده. لاکازت هم برای پیوستن به یوهه ابراز علاقه کرده اما سن او مشکل ساز است. آرون رمزی با حقوق ۸میلیون یورویی‌اش یکی دیگر از معضلات باشگاه یوونتوس است. یوهه حاضر است او را قرضی به تیمی دیگر واگذار کند و بخشی از حقوقش را هم بپردازد. از نیو کاسل به‌عنوان یکی از مقصدهای احتمالی او و همه بازیکنان جهان یاد می‌شود. آرتور هافبک ۲۵ساله و برزیلی یوونتوس هم در آستانه انتقال قرضی به سه‌ویا است. بدنیست بداند باشگاه یوونتوس دیگر بازیکنی مثل کریستیانو رونالدو را نخواهد خرید. سیاست نقل‌وانتقالاتی باشگاه به این شکل تبیین شده: عدم‌خرید بازیکنانی که به سرعت ارزش خود را از دست می‌دهند (بازیکنان بالای ۳۰سال)، خرید بدون کمسیون بالا برای مدیر برنامه‌های بازیکن، نه به فسخ قرارداد، عدم‌تمدید عجولانه قرارداد و در نهایت عدم‌پرداخت حقوق بسیار بالا به بازیکن.

سوشا مکانی، گلر میوندالن نروژ می گوید: مثل ۱۸ ساله ها تمرین می کنم و حاضرم با دروازه بان های لیگ برتر انگلیس رقابت کنم

گل خوردی و متهم به تبانی شدی. درست است؟
 ن متهم به تبانی نشدم. اگر اینطور بود پس چرا اتفاقی برایم
 نداد و در تیمم ماند؟ این داستان‌ها توسط برخی افراد درست
 که متهم را به گول دادند و ترجمه همان متن را در برخی رسانه‌ها

فکر می‌کنی همه اکنون شایسته‌ترین دروازه‌بان
رفتن درون دروازه تیم ملی چه کسی است؟
شایسته حضور در دروازه تیم ملی می‌دانم، دوست
شایسته دروازه‌بانی بیابردی و عملکردم را از لحاظ
سپید... در چند سال گذشته بررسی کنی، زیاد است.
نویسم که در هر سال کشورها، به سبایت‌ها یا بیج‌ها
نشان آمار بازیکنان را بالا ببرند ولی در فوتبال نور
چون ندار. در قسمت روز قوی است و شاید حتی
برآمد بهتری است. به نظر من فوتبال‌بازان داشته باشند.
آن پول دارد و آمار فیک خرید.

[illegible]

جدول ۱۴۰۱

افقی:

- ۱- بیماری - دروازه‌بان تیم ملی فوتبال اسپانیا
- ۲- اندیشه‌ها - بنای مشهور در پاریس به یاد پیروزی‌های ناپلئون - سنگین‌ترین حیوان
- ۳- کله - جناح - لشکر - مخاطب - دراپویی
- ۴- خجستگی - قسمتی از پا - عنوانی برای سرباز آموزشی
- ۵- به یکبارہ ... لاترغ - قلوبا - بر پنبه پیوسته
- ۶- پرندۀ ای خوش‌آواز - سر کرده - سازمان همکاری‌های اقتصادی
- ۷- طبابت - پیغمبر - گوشه‌ای در دستگاه شور
- ۸- تعجب - زانه - موش خرما - ظرف - پلاستیکی - برای نگهداری مایعات - مشک
- ۹- زاله - زندانیان - زیبایی و آراستگی
- ۱۰- غزال - آشوب، غوغا - حمل‌کننده بار
- ۱۱- داستان بلند - قائم به ذات - مخفف بدر
- ۱۲- از فرزندان آدم - حوا - یار همایون - دم‌جله باید کشت
- ۱۳- مورانه‌داری - بدهی - هم‌رزم گاندی - خدای دوشیز

اعداد ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یک‌بار دیده شود. پاسخ‌ها در ادامه آمده است.

سخت

۴		۵							
	۹					۸			
				۷		۳		۹	
	۷		۵					۱	
۸		۸		۹					
		۶		۴					
۲		۵		۳					
	۶				۷				
				۵		۴			

b	t	j	s	a	v	y	l	v	a
l	v	a	o	b	a	a	a	s	s
s	a	v	a	l	v	a	b	a	a
t	l	y	b	v	s	a	a	t	a
a	a	s	a	a	l	v	v	b	a
a	v	b	a	v	a	l	s	t	a
v	b	a	s	a	v	a	a	t	l
a	s	s	t	a	a	b	v	y	v
v	a	l	v	a	b	s	a	a	a

[illegible]

٣	٧	٩		١	٢
٤	٧			٥	
	٤	٥	٣	٧	
٩			٥		١
٥	٤			٣	٧
٨		٤			٤
	٢	٨	٤	٥	
١			٤		٨
٤	٨		٧	٢	٩

[illegible]

نمایی از فیلم بدون قرار قلبی ساخته پوروز نعمتی

ملاحظات معمول، کنایه‌های مر سوم

ترکیب کم‌ستاره فیلم‌های بخش مسابقه جشنواره چهلم فجر واکنش‌های متفاوتی را برانگیخته است

مسعود پویا
روزنامه‌نگار

فیلم‌هایی که نرسیدند، پروانه نگرفتند یا مورد توجه هیأت انتخاب قرار نگرفتند، غایبانی که در مواردی بیشتر از حاضران خبر ساز شدند و در نهایت مسابقه‌ای که تعدادی از حاضرانش چندان شناخته شده نیستند، طبیعی بود که چنین ترکیبی با واکنش‌های گسترده‌ای مواجه شود. به‌خصوص اینکه درباره تعدادی از فیلم‌های جشنواره امسال تا قبل از اعلام اسامی آثار پذیرفته شده در بخش مسابقه، خبر چندانی منتشر نشده بود و در یکی، دو مورد اساسا با فیلم‌هایی کاملا گمنام مواجه بودیم؛ فیلم‌هایی که خیلی‌ها حتی از ساخته شدنشان هم خبر نداشتند.

جشنواره فیلم فجر در چهل سالگی اش بیشتر به جوان‌ها روی خوش نشان داده است و تا توجیه به اینکه هنوز فیلمی دیده نشده (چه آثار پذیرفته شده و چه غایبان) فعلا بهتر است به سلیقه هیأت انتخاب جشنواره احترام بگذاریم. هر چند حاشیه‌ها از لحظه اعلام اسامی آن قدر پر رنگ بوده که متن را تحت تأثیر قرار داده است. جشنواره فیلم فجر به‌عنوان مهم‌ترین رخداد سینمایی کشور، همیشه مورد توجه رسانه‌ها، مردم و سینماگران بوده و طبیعی است که نسبت فیلم‌های حاضر و غایب حساسیت و حرف و حدیث وجود داشته باشد. اعضای هیأت انتخاب می‌گویند به اسامی کاری نداشته‌اند و فیلم‌ها را بر اساس شایستگی‌هایشان برگزیده‌اند. شرط گرفتن پروانه نمایش برای راه یافتن به مسابقه، نشان می‌دهد مدیران سینمایی دولت سیزدهم همه جوانب را برای برپایی جشنواره‌ای با حداقل چالش و دردسر در نظر

گرفته‌اند. جشنواره چهلم، جشنواره دوران گذار است؛ این را نباید فراموش کنیم.

روزگار جوانی

ترکیب زیادی جوان فیلمسازان حاضر در جشنواره چهلم، با فیلم‌هایی که خیلی‌ها حتی از ساخته شدنشان خبر نداشتند، واکنش‌هایی طبیعی و قابل انتظار را برانگیخته است. همانطور که حضور پدران در قامت تهیه‌کننده فیلم پسران (حاتمی کیا و شاه‌حاتمی) حاشیه‌هایی را به‌دنبال داشته. باز همینطور حضور فیلم‌های فرزندان (نامایند سابق و فعلی مجلس و چند مورد دیگر از نسبت‌های فامیلی که بیشتر در فضای مجازی محل کنایه زدن شده است. مطابق معمول بحث غایبان جشنواره هم داغ است و به سباق سال‌های گذشته جوری درباره فیلم‌های راه نیافته به جشنواره صحبت می‌شود که انگار تمامی‌شان از دم شاهکارند. نام مطرح و شناخته شده کارگردان‌های خارج از جشنواره در تقابلی با فیلمسازان کمتر شناخته شده که خیلی‌هایشان ناخستین فیلم‌شان به فجر خواهند آمد، قرار می‌گیرد تا نتیجه‌ای مشخص گرفته شود. این وسط پای قصد و غرض‌هایی هم می‌تواند وسط باشد و گاهی هم از داخل هیأت انتخاب صحبت‌های پوروز افخمی درباره «طبقه متوسط») مجموعه اینها کنار چند اظهار نظر خوش بینانه درباره فیلم‌های راه‌یافته به جشنواره (که تعدادشان در مقایسه با واکنش‌های انتقادی کمتر است) بازخورد‌های فجر چهلم را تا اینجا می‌کار ساخته‌اند. بعد است تا شروع جشنواره تغییر چندانی در موضع‌گیری‌های چه مثبت

و چه منفی ایجاد شود. تنها چیزی که می‌تواند این کار را انجام دهد، کیفیت فیلم‌هاست. همه این داستان جشنواره آفازده‌ها و حضور پررنگ دولتی‌ها و قارایی و... را فقط عیار فیلم‌های حاضر در جشنواره می‌توانند کم‌رنگ کنند. جشنواره امسال روی کاغذ خیلی پرستاره نیست ولی تاریخ فجر جشنواره‌های کم ستاره‌تر را هم به‌خود دیده است. این نخستین جشنواره‌های دولت سیزدهم است و معمولا نخستین جشنواره‌های هر دولتی، ترکیبی محافظه کارانه از سلیقه مدیرانی که صندلی‌هایشان را ترک کرده‌اند را بازتاب می‌دهند. در ابتدای راه معمولا حساسیت‌ها و ملاحظات می هم هست. فعلا به‌نظر می‌رسد با فیلم‌هایی که نرسیدند یا بیرون ماندند می‌شد جشنواره پررونق‌تری برقرار کرد. به هر حال این ترکیب ۲۲ فیلمی محصول سلیقه هیأت انتخاب (از بین فیلم‌هایی که دیده شده) و طبیعتاً برخی ملاحظات مدیریت فرهنگی (با کنار گذاشته شدن به اجبار یا به صلاحت چند فیلم) است. می‌شد این سفره متنوع‌تر و جذاب‌تر از اینها باشا ولی به هر دلیل نشده. در فاصله سسی و چند روز مانده به شروع جشنواره، احتمالا گروهی از منتقدان و سینمایی‌نویسان هم چندتایی از فیلم‌های پشت خط مانده را می‌بینند و هم برخی از فیلم‌های حاضر در جشنواره را (سازمان اوج به فیلمش بیرون مانده از همین الان وعده اکران خصوصی فیلمش را داده است). درباره فیلم‌های دیده نشده چیز زیادی نمی‌شود گفت جز حرف‌های درگوشی و غیررسمی که فقط به درد جنجال‌ها و خبرسازی‌های ژورنالیستی می‌خورد.

چشم انتظار پدیده‌ها

شاید از همین ترکیب کم ستاره هم فیلم‌ها و پدیده‌های غافلگیرکننده‌ای بیرون آمد. مثل حدود ۲ دهه پیش که در غیبت بزرگان، فیلم‌های فیلمسازان آن موقع تازه نفس، حال جشنواره و مخاطبانش را خوب کرد. مثل شبی که «شب‌های روشن» به نمایش درآمد و «نفس عمیق» جوان‌های سینمایی نويس را شيفته خود کرد. یا آن سالی که در روزهای آخر یک جشنواره ناامیدکننده «تنها دو بار زندگی می‌کنیم» از راه رسید و چشم‌ها را خیره کرد. فیلم فجر همیشه محل کشف نام‌های تازه هم بوده است. اغلب نام‌های آشنای همین جشنواره امسال هم (تحقیقا همه‌شان، جز مسعود کیمیایی که تنها کارگردان اصلی همچنان در صحنه است.) روزی به‌عنوان چهره‌های گمنام یا کمتر شناخته شده وارد فجر شدند و از همین جابه شهرت رسیدند.

جشنواره دوران گذار

هر چه هست در تولید فیلم‌های جشنواره امسال، مدیران فعلی دخالتی نداشته‌اند (از فیلم‌های مسابقه فقط فیلم مهدویان پروانه ساختش توسط دولت فعلی صادر شده) ولی مسئولیت انتخاب به هر حال به پای آنها نوشته می‌شود. اینکه تعداد فیلم‌های بخش خصوصی کم است، اینکه فیلم‌های بیرون مانده از اغلب آثار پذیرفته شده، شناخته‌شده‌تر هستند و می‌شود این ترکیب را جذاب‌تر و کنجکاو برانگیزتر چید، همه نکاتی هستند که ذیل شرایط، مذذورت‌ها و سیاست‌های مدیریت فرهنگی باید تحلیل شوند. این جشنواره‌ای است که با حرف‌های تولید شده در دوره مدیران قبلی ولی با سلیقه و نگاه مدیران جدید برگزار می‌شود. با همان ملاحظات معمول که نتیجه‌اش هم همان کنایه‌های مرسوم است.

تدابیر کرونایی ویژه در ساندنس

با شیوع سویه اومیکرون و پروس کرونا و افزایش میزان مبتلایان در آمریکا مسئولان جشنواره ساندنس تدابیر ویژه‌ای را به منظور پیشگیری از ابتلای حاضران در این جشنواره به ویروس کرونا اتخاذ کرده‌اند، برای حضور فیزیکی در این جشنواره تمام افراد از جمله کارمندان، داوطلبان، عموم مردم، هنرمندان و اصحاب رسانه و خبرنگاران باید دوز سوم (دوز یادآور یا بوستر) واکسن کرونا را تزریق کرده باشند و گواهی واکسناسیون را همراه خود داشته باشند. برنامه‌های این جشنواره ضمن رعایت پروتکل‌های مربوط به محدودیت پذیرش تماشاگر در سالن‌های جشنواره و سالن‌هایی که اختصاص به نمایش فیلم‌های جشنواره ساندنس دارند، برگزار خواهد شد.

شانس دوم

«شانس دوم» جدیدترین فیلم رامین بحرانی نیز به‌عنوان یکی از فیلم‌های مطرح این دوره از جشنواره ساندنس به نمایش در خواهد آمد. در این فیلم داستان صاحب یک پیتزافروشی به نام رچارد دایوس روایت می‌شود که رسورانش در حال ورشکستگی است. او برای نجات از ورشکستگی دست به ابتکاری می‌زند و یک سلیقه ضد گلوله می‌سازد و برای اینکه نشان دهد که این سلیقه کارآمد است، ۱۹۲ گلوله به آن شلیک می‌کند. با این ابداع او یک شرکت بزرگ که میلیون‌ها دلار هزینه آن شده راه‌اندازی می‌کند و نزد پلیس نیز اعتباری ویژه پیدا می‌کند. در «شانس دوم» که بیشتر حالت یک فیلم مسندند را دارد تا شکل یک فیلم درام، صعود و سقوط یک فرد در جامعه‌نشان داده شده است.

بلند انتخابی دوره پیش از همه‌گیری، کاهش نشان می‌دهد. البته برای جشنواره ساندنس در سال ۲۰۲۲، فهرستی مرکب از فیلم‌های درام و مستند انتخاب شده‌اند. اغلب فیلم‌های منتخب فهرست ساندنس در دوره شیوع کرونا ساخته شده‌اند که این مسئله نشانگر آن است که فیلمسازان توانسته‌اند در دور‌های که یک بحران عظیم بهداشتی سینما را تهدید می‌کند با اتخاذ شیوه‌ها و راهکارهای جدید به فیلمسازی ادامه دهند.

ادب‌و هنر

فرشاد شیرزادی

روزنامه‌نگار

ابوالفضل جلیلی، کارگردانی مولف است. ۳۰دهه پیش کتاب «تمام کودکی‌ام در یک چمدان گذشت» او برگزیده شورای کتاب کودک ایران شد. فیلم «مسیر معکوس» وی، بهار امسال (۱۴۰۰) برنده ۲ جایزه از جشنواره معتبر فیلم شانگهای چین شد. او باز یگران ایران را فاقد مطالعه مستمر ارزیابی می‌کند و دست آخر می‌گوید: «مردم ما کتاب می‌خوانند، اما در اینستاگرام» یا او که جزو معدود کارگردانان موفق است که اعتراف می‌کند، مطالعه کمی دارد، درباره کتاب و کتابخوانی گپ زده‌ایم.

آخرین کتابی که خوانده‌اید چه بود؛ فلسفه، ادبیات داستانی، تاریخ، روانشناسی یا دین؟ به چه حوزه مطالعاتی بیشتر علاقه‌مندید؟ باید اعتراف کنم که کلاچندان کتابخوان نیستم. اگر اجازه بدهید، دلپیش را هم خواهم گفت. وقتی در خارج از ایران ورکشاپ برپای می‌کنند، به من می‌گویند نزد دانشجویان نگو که فیلم نمی‌بینی و کتاب نمی‌خوانی. آنها همواره این پرسش در ذهنشان هست که چطور جلیلی فیلم نمی‌بیند، اما موفق است و اینکه می‌گویم کتاب نمی‌خوانم، به این معنا نیست که این روش را قبول دارم.

درجایی گفته‌اید به قول ششریعنی اگر می‌خواهی از بند جهل، خرافه و دیکتاتوری رها شوی، بخوان و بخوان و بخوان.

(لیخند) باور کنید از دکتر شریعتی فقط کتاب «کوبر» را خواندم، اما این را که می‌گوید اگر می‌خواهی اسیر هیچ دیکتاتور یا نیشوی بخوان و بخوان و بخوان، بسیار قبول دارم. به‌نظرم باید آگاه بود تا اسیر نشد. این اسارت البته می‌تواند همه چیز باشد؛ درجایی دیکتاتوری، درجای دیگر عشق‌های کاذبی، هوای نفس و... خواندن بسیار عالی است، اما قرار شد ابتدا پاسخی بدهم؛ اینکه چگونه مطالعه نمی‌کنم، اما موفقم. باور کنید کم می‌مدام می‌اندیشم. معمولا وقتی کتابی می‌خوانید یا فیلمی می‌بینید، وقتی از سینما خارج می‌شوید، می‌گویید دارم به آن فیلم فکر می‌کنم. این ویژگی در من قدری پررنگ‌تر بوده و هست. به‌دلیل اینکه در کودکی در خانواده‌ای مذهبی بزرگ‌شدم، برخی از فیلم‌ها و ژانرهای خاصی را حرام می‌دانستند. البته من هم به تبع آنها هنوز دین بر برخی فیلم‌ها را حرام می‌دانم. اما روشنفکرانی با آدم مهم و علاقه‌مندافتم؛ درباره کتاب، از کودکی معتقدم که انسان فطرتی دارد. به گمانم وقتی خدا انسان را از گل می‌سرسرت، یک دیگ کنارش بود و ملاقه‌ای در دست داشت. در یکی از آن دیگ‌ها معرفت بود، در دیگری ترس و دیگری نهم، فکر و... به تعبیر من یک ملاقه می‌ریخت سر آن کسی که سرشته بود و او را راه می‌کرد و خودش هم می‌رفت بی کلمات، من اما با تعمق شخصیت‌شکل گرفته است؛ نه اینکه آدم روشنفکری‌ام یا آدم مهم و علاقه‌مندافتم؛ نه، اتفاقا اصلا اینطور نیست. آدمی‌ام که والله خودم را صفر می‌دانم. هر کشوری هم که می‌روم عنوان می‌کنم که می‌سوادترین کارگردان روی زمینم، اما باز فکر می‌کنم و چون به اندیشیدن عادت دارم و عادت کرده‌ام که شب در جای خلوت زیاد به آسمان نگاه کنم یک نوع ارتباط که تأکید می‌کنم، همه می‌توانند بگیرند، داشته باشم، به این نتیجه معقول و منطقی می‌رسم که من کجاهستم و چقدر کوچکم. اینکه به فرض آسمان چیست و معنای اینکه جهان لایتناهی است یعنی چه؟!

برای یک کارگردان و فیلمساز چقدر ضرورت دارد مطالعه کند؟ زمانی که زلزله بم اتفاق افتاد، تلویزیون را نگاه می‌کردم. دیدم همه دارند گریه می‌کنند. هیچ‌کسی تعمق نمی‌کرد. چشم می‌دیدم، اما ذهن کار نمی‌کرد. همه می‌گریستند. به چند نکته رسیدم. گفتیم خیلی‌ها دلشان برای آنها نمی‌سوزد، ناراحت نیستند که آنها نیز او را مانده‌اند، اینها گریه خودآرام‌کننده‌ای است که می‌گوید خدا را شکر که برای من چنین اتفاقی نیفتاد؛ زلزله بم که اتفاق افتاد، ما را به تلویزیون بردند و گفتند که پیام دهید که مردم کمک کنند. به من هم تأکید کردند چرند نگویم و تذکر دادند که برنامه زنده است. گفتیم اگر نمی‌خواهید اصلا نمی‌روم. گفتند که نه، برو و ابراز همدردی کن و بگو مردم کمک کنند. ما ۲فر بودیم؛ یکی روزشکار و دیگری من. گفتیم من حرف خودم را می‌زنم. در عالم، فکر و خیالات خودم بوم. در همان موقع گفتیم الان دیگر کمک نکنید. هم اکنون آنقدر کمک کرده‌اند که حسینه‌ای ارشاد شده است از کمک‌های شما، شامل خوراکی و پوشاک و همه چیز. این خوراکی‌ها فاسد می‌شود تا به آنها برسد. هم اکنون کمک نکنید، بلکه آرام آرام این مهم را محقق کنید. بچه‌ای که پدر و مادرش را از دست داده و عسال دارد، تا ۲۶ سالگی نیاز به کمک دارد. الان هول نزدیک و هیجان‌زده نشوید. بعد اینکه، چرا سیاستمداران ما هیچ‌کدام نمی‌روند آنجا؛ چون به‌نظر من هنرمن باید هر درد و مطلبی را حس کند

عارفی با ۲چهره

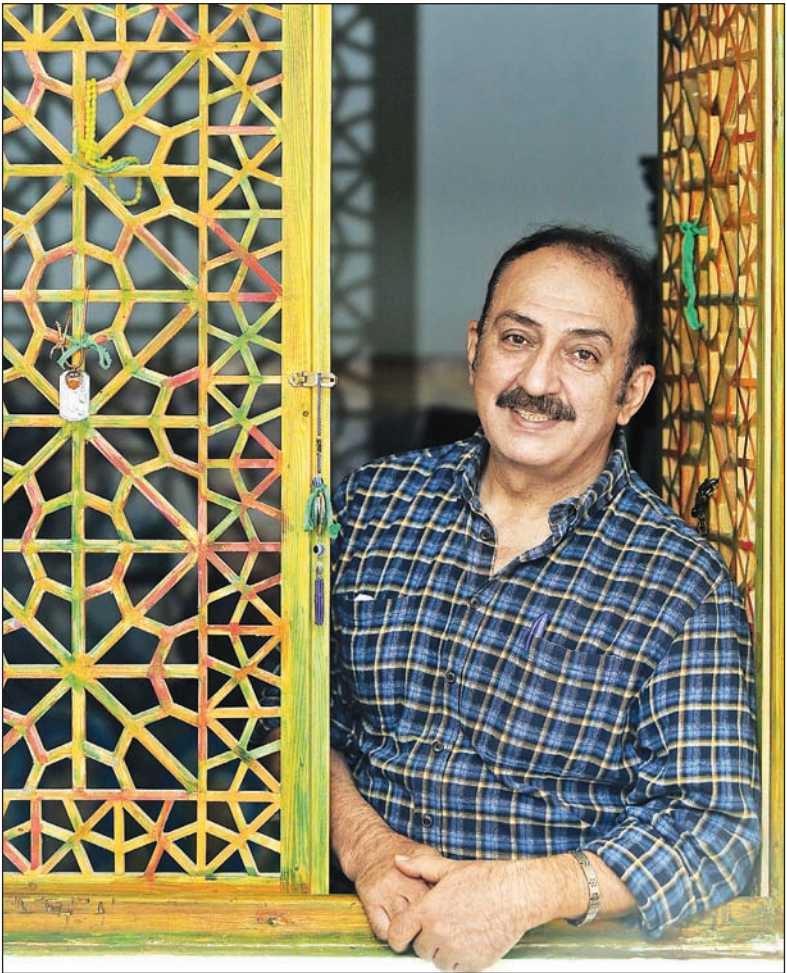
«عارفی با ۲چهره» با زیرعنوان «سیری در آثار و احوال محمود شبیستری» نوشته صمد موحّد به تازگی از سوی نشر ماهی منتشر شده است. محمود شبیستری، عارف نامدار قرن هشتم، علاوه بر منظومه گلشن راز که زبانزد اهل حکمت و عرفان است، منظومه دیگری به نام سعادت نامه دارد که چندان شناخته شده نیست. کتاب شامل دو بخش است: در بخش اول کتاب نویسنده به تحلیل آرا و عقاید شبیستری در منظومه «سعادت نامه» می‌پردازد و نشان می‌دهد شبیستری در این منظومه در کسوت متکلمی اشعری و متشرعی صوفی مشرب نمود می‌یابد. در بخش دوم کتاب نویسنده شبیستری را از راه دقیق شدن در منظومه «گلشن راز» تحلیل می‌کند؛ منظومه‌ای که در آن شبیستری سروده‌های عطار را با تعلیمات ابن عربی در یک جا جمع کرده است. صمد موحّد، همچون برادرش استاد محمدعلی موحّد به‌دلیل تسلط بر آثار فهرن کهن، توانایی بالایی در تحلیل و بررسی این آثار دارد. این کتاب ۲۴۴صفحه‌ای با شمارگان هزار نسخه، به بهای ۴۰هزار تومان منتشر شده است.

تازه‌های نشر

گفت‌وگویی متفاوت و کتابی با ابوالفضل جلیلی، کارگردان سینما

مطالعه استعداد نمی‌خواهد، انگیزه می‌طلبد!

عکس: همشهری آنلاین پوروز

اعتقاد من یعنی تارکوفسکی، برگمان، فلینی و کوروساوا. ما فیلم کاریم و نه فیلمساز؛ چون مطالعه و آگاهی چندانی نداریم. نهایتا داستانی را درجایی گیر می‌آوریم و آن را مصوری می‌کنیم. **اوایل دهه ۶۰ به فرض کتابی با ترجمه نجف دریابندری هزار نسخه تیراژ داشت، جلوتر که آمدیم شد ۲هزار نسخه و در سال‌های بعد ۲هزار نسخه و این روزها هم از هزار نسخه کمتر شده و به ۵۰۰ تا ۳۰۰ نسخه رسیده است. چه حسی نسبت به ۳۰۰ نسخه شدن تیراژ کتاب دارد؟**

آن ۳۰۰ نسخه را هم برای خالی نبودن عریضه چاپ می‌کنند. موقعی که بچه بوم، پدرم که کارمند دادگستری بود مرا به دادگاه‌ها و نزد آدم‌های قانلق می‌برد و می‌گفت با این آدم‌ها آشنا شو و آنها را بشناس. اینها را ببین که فردا بزرگ شدی گول نخوری. برای مثال، من در همان کودکی با «مهدی‌بلبل» ملاقات داشتم. بزرگ‌ترین گانگستر خاورمیانه یا دادکتر حسن صدر که نویسنده دادگستری بود نویسنده کتاب «علی‌ع» (مرد نامتناهی) و چندین کتاب دیگر. پدرم مرا نزد آدم‌های مختلف می‌فرستاد، به عشق اینکه بروم و یاد بگیرم و قانات نشوم. او تأکید داشت که با روحانی، وزیر وکیل آشنا شو تا خوب سخن گفتن را بیاموزم و آینده درخشانی داشته باشم. به پدرم در همان سن و سال گفتم، من هم اکنون تابلونویسی می‌کنم. از سال‌های نوجوانی شروع کرده بودم به تابلونویسی و پول خوبی هم درمی‌آوردم. تقریبا دوبرابر پدرم که حقوق می‌گرفت، درآمد داشتم؛ به پدرم در همان زمان گفتم که نگران آینده من نباش، من خیلی پول دارم. پدرم گفت پول داشتن با آدم بودن فرق دارد. تو باید آدم بشوی و بلد باشی با مردم چگونه رفتار کنی. پولدار شدن با آدمیت فرق دارد. یک موقع پدر خانواده می‌خواهد که فرزندش آگاه و دانشمند شود که فردا آینده خودش و پدرش را خودواده را به بهترین وجه حفظ کند. اما زمانی پدری می‌خواهد فقط ثروت زندگی کنی، می‌گوید دل کن، دانایی و دانش را می‌خواهی چه کار کنی. برو پول دربیاز که درنهایت، این موضوع به مسئولان فرهنگی ارتباط دارد. اگر مسئولان بخوانند مردم آگاهی داشته باشند و آنها را آگاه کنند، آنها را آگاه می‌کنند و می‌دانند چگونه آنها را کتابخوان بار بیاورند. البته معتقدم که مردم ما مردمی کتابخوان‌اند، اما شیوه مطالعه کتاب متفاوت است و آنها به فرض در اینستاگرام کتاب می‌خوانند؛ چرا که در اینستاگرام هر کس می‌تواند آنچه را دوست دارد، مطالعه و پیدا کند و بخواند، اما برخی مسئولان دوست دارند مردم آنچه را خودشان دوست دارند بخوانند. مردم هم وقتی چند کتاب خاص همیزی می‌شود، اعتمادشان سلب می‌شود. مردم همه دنیا نیاز به آگاهی دارند و جست‌وجو کنند. چنین نیست که می‌گویند آمار مطالعه در ایران پایین است. خیر، معتقدم مردم در ایران کتاب کاغذی را کم می‌خوانند، اما در عوض راجعه به مذهب هم کتاب‌های خوبی مطالعه می‌کنند. در همین اینستاگرام هم می‌توانید ببینید که مردم مباحث مذهبی را همچنان دنبال می‌کنند.

کلاین وواکتر

کتاب «کلاین و واکتر، سیدارت گشت و گذار» اثر «هرمان هسه» را علی‌اصغر حداد به فارسی برگردانده است. کتاب شامل دو داستان با عنوان: «کلاین و واکتر و سیدارتا» و یک مجموعه یادداشت درباره سفرهرمان هسه به کوهپایه‌های آلپ به نام گشت‌گذار است. هرمان هسه، این کتاب را داستان خرده بورژوازی نامیده بود که «به جهان ماجراجویی کشیده می‌شود، جهان بدی و خطر، عرصه‌ای نامن و ناآشنا، و در این عرصه از دست می‌رود». سیدارتا هم حاصل کند و کاو طولانی مدت هسه در فلسفه و مذهب هندوست. گشت‌گذار نیز، مجموعه‌ای است به راستی حاصل گشت و گذارهای هسه در طبیعت کوهپایه‌های آلپ. این مجموعه در نقاشی طبیعت در قالب کلام هم نامیده‌اند. هرمان هسه، زاده ۲ژوئیه ۱۸۷۷ و درگذشته ۱۹۶۲ میلادی، ادیب، نویسنده و نقاش آلمانی - سوسیالیست و برنده جایزه نوبل سال ۱۹۴۶ ادبیات بود. نشر ماهی این کتاب ۲۴۸صفحه‌ای را با شمارگان هزار نسخه، به بهای ۶۰هزار تومان منتشر کرده است.

۲۰۲۱؛ سال چرخش قدرت به نفع فرانسه

کناره‌گیری آنگلا مِرکل - صدراعظم بانفوذ پیشین آلمان - از قدرت، بعد از ۱۶ سال، نه تنها آغاز فصلی نو در کشور خودش است که خلائی در اروپا به‌وجود آورده که پُر کردن آن، از عهده هر کسی بر نمی‌آید. مِرکل در ۱۶ سال صدراعظمی‌اش، عملاً رهبر اروپا بود و اتحادیه اروپا را بحران به بحران جلو آورد و به نقطه بنایات آموزش رساند. حالا غیبت او، ثبات و یکپارچگی اتحادیه اروپا را به خطر انداخته و ایسن بلوک، به کسی نیاز دارد که نقش رهبری مِرکل را ادامه دهد. از میان گُزینمه‌ها احتمالاً هیچ‌کدام به اندازه اماتول مِکرون ظرفیت و البته جاه‌طلبی لازم را ندارد که جانشین مِرکل شود. رئیس‌جمهور فرانسه، بعد از بر گزیت تا آنجا که می‌توانست خود را به مِرکل نزدیک و هماهنگ کرد و بیشتر از هر رهبر اروپایی دیگری، بر طبل استقلال اروپا در صحنه جهانی کوبیده است. استقلال اروپا از آمریکا، در سال‌های اخیر به یکی از اهداف بلند پروانه مِکرون تبدیل شده و رئیس‌جمهور فرانسه هر بار با جدیت بیشتری در حرف و عمل به آن می‌پردازد.

فرانسه ۳۰۷ دیگر ریاست دوره‌ای اتحادیه اروپا را بر عهده خواهد گرفت و مِکرون در سمت رئیس دوره‌ای این اتحادیه، احتمالاً بیش از پیش، این ایده را پیگیری خواهد کرد. او برای ایسن کار، انگیزه‌های ملی و شخصی می‌دارد. پیمان همکاری‌های امنیتی - نظامی استرالیا با انگلیس و آمریکا که باعث شد استرالیا قرار داد چند ده میلیارد دلاری توسعه زیر دریایی‌های اش توسط فرانسه را لغو کند، چنان ضربه‌ای به فرانسه وارد

کرد که فرانسوی‌ها این اقدام آمریکا را خنجر از پشت زدن خواندند و به دستور مِکرون، سفرای این کشور از استرالیا و آمریکا به پاریس برگشتند. از نظر پاریس، این بحران به خوبی ثابت کرد که اروپا چارای جز استقلال از آمریکا ندارد و باید به دنبال جایگاه خود در عرصه جهانی بگردد. با وجود جاه‌طلبی‌های مِکرون، از نظر برخی از کارشناسان، او توانایی پر کردن خلأ مِرکل را ندارد. اول از همه که به‌زودی باید در انتخابات ریاست‌جمهوری فرانسه شرکت کند؛ جایی که از سوی راست‌های افراطی و محافظه‌کاران میانه‌رو به‌شدت تهدید می‌شود. علاوه بر آن، مِکرون نمی‌تواند انتظار داشته باشد که به این‌زودی‌ها پیوندی همچون رابطه‌ای که با مِرکل داشت، میان او و صدراعظم جدید آلمان شکل بگیرد. صدراعظم آلمان، اولاف شولتز فعلاً درگیر تشکیل دولت و همه‌گیری کرونا در آلمان است و آنقدر دردمسرها‌ی داخلی دارد که نمی‌تواند جاه‌طلبی‌های اروپایی مِکرون را همراهی کند. در سندن انتلاف حزب شولتز با ۲ حزب دیگر آلمان برای تشکیل دولت، صراحتاً به مسئله «استقلال اروپا» اشاره

شده و ممکن است حتی وقتی مشکلات داخلی در آلمان برطرف شدند، شولتز نه در قامت یک متحد مِکرون که به عنوان رقیب او در اتحادیه اروپا یا به میدان بگذارد. با وجود جاه‌طلبی‌های مِکرون برای پر کردن جای مِرکل و تبدیل شدن به رهبر اتحادیه اروپا، این احتمال جدی وجود دارد که اتحادیه اروپا، در غیاب مِرکل، وارد دوره‌ای از بی‌ثباتی در رهبری و به جای درخشیدن در صحنه جهانی، تابعی از روابط ملاحظم و رقابتی چین و آمریکا شود.

تنش‌ها و حتی جنگ‌ها هنوز به کلی از میان نرفته است اما برای کسانی که با تحولات منطقه غرب آسیا طی دست‌کم یک دهه گذشته آشنا هستند روشن است که سال ۲۰۲۱ در این منطقه سالی کم تنش بود؛ ۳۶۵ روزه‌ی که در آن نه‌تنها جبهه جدیدی از نبرد و درگیری گشوده نشد، بلکه بسیاری از تنش‌ها و بحران‌ها خاتمه یافته یا در مسیر پایان قرار گرفت. آغاز ماجرا با پایان محاصره قطر بود؛ بحرانی ۴ساله

۸۰۴میلیارد دلار

با وجود رشد قابل توجه اقتصاد امارات طی سال گذشته، عربستان سعودی و قطر در پنجمین روز از سال ۲۰۲۱ رسماً داخلی، همچنان بزرگ‌ترین اقتصاد عربی در سطح خلیج فارس و خاورمیانه به شمار می‌رود.

پایان خصومت با قطر به‌معنای آمادگی کشورهای عربی برای کاهش تنش با مهم‌ترین متحد دوحه در غرب آسیا، یعنی ترکیه بود. از اینجا مذاکرات و تماس‌های کشورهای مانند مصر، امارات و سرانجام عربستان سعودی با ترکیه آغاز شد. با بگزنان منطقه‌ای که طی ۱۰ سال گذشته و مخصوصاً پس از سقوط دولت محمد مرسی در قاهره، دشمنان خونین هم بودند و در چندین جنگ نیابتی علیه یکدیگر صف کشی داشتند حالا بر سر میز مذاکره نشستند و به جای حملات رسانه‌ای، از منافع مشترک سخن گفتند. نقطه اوج این روند بدون شک سفر محمد بن زاید، ولیعهد ابوظبی به آنکارا و ملاقات حضوری او با رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور

جهان

۲۰۲۱؛ سال مصاحه در غرب آسیا

ترکیه بود. دومین چرخش قلب نمای کشورهای عربی به‌سوی ایران بود. با تحولات ایجاد شده در سطح جهان و منطقه غرب آسیا، بسیاری از کشورهای عربی که طی سال‌های گذشته مواضع منفی نسبت به ایران اتخاذ می‌کردند، حالا یکی پس از دیگری برای از تباط قنویت روابط با تهران ابراز آمادگی کردند. در اینجا نیز امارات پیشگام بود. سفر شیخ طحنتون بن زاید، مد اوّل دستگاه امنیتی امارات و برادر ولیعهد ابوظبی به تهران مانند بمب در سطح رسانه‌های جهان عرب صدا کرد. از این مهم‌تر اما مذاکرات مستقیم ایران و عربستان

سعودی، پس از نزدیک به ۵۵ سال قطع روابط دیپلماتیک به میزبانی بغداد بود. مقامات ۲ کشور در سال میلادی گذشته تا تأیید خبر این مذاکرات بارها از آمادگی خود برای کاهش تنش بزرگ‌ترین اقتصاد عربی در سطح خلیج فارس و خاورمیانه به شمار می‌روند.

می‌رفت فرایند مصاحه بزرگ در غرب آسیا، تغییرات بزرگی هم در ۲بحران نظامی این منطقه، یعنی سوریه و یمن به‌دنبال داشته باشد، اما این دو بحران در سال ۲۰۲۱ نرسیده و تحریم‌های سزار هم با شدت اقتصاد این کشور جنگ زده را تحت فشار قرار نداد است. از سوی دیگر نبرد مارب میان انصارالله با سعودی عربستان سعودی با شدتی بیشتر از قبل ادامه دارد، مذاکرات آتش بس از قبل آغاز شده و سازمان ملل بی‌نتیجه‌مانده و صنعا نیز، در معرض شدیدترین بمباران‌های هوایی توسط جنگنده‌های سعودی قرار دارد.

اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۱ روندی رو به بهبود داشت، اما با سرعتی کند و ضعیف. صندوق جهانی پول با بررسی داده‌های کلان اقتصادی درباره تورم، بازارها، سرمایه‌گذاری و مصرف، چنین تصویری از پایان سال ۲۰۲۱ داشت، اما تا پیش از کشف سویه‌ی اومیکرون، شناسایی سویه‌ی اومیکرون در شرایطی که نرخ واکسیناسیون جهانی به سطحی قابل‌قبول رسیده، امید به عادی شدن روند زندگی در جهان و احیای اقتصاد را ناامید کرده است. اگرچه هنوز بر آورد

۲۸هزارمیلیارد دلار

ارزش تجارت جهانی که سازمان ملل پیش از کشف سویه پیش‌بینی‌هایی که کمی پیش از ظهور اومیکرون منتشر شده‌ایا تحلیلاً آینده اقتصاد جهان را رو به بهبود توصیف کرده‌اند. براساس گزارش ارزش تجارت جهان در سال ۲۰۲۰ محاسبه شده است

جدی رویه‌رو کرد و اختلالی طولانی‌تر از حد انتظار را در این چرخه ایجاد کرد؛ اختلالی که ارمغانش برای بسیاری از کشورهای جهان افزایش قیمت کالاها، مصرفی کلیدی و افزایش تورم بوده‌است. این وضعیت فشار مالی بر خانوارهای فقیرتر را افزایش داده و خطر آشوب اجتماعی را بالا برده است. براساس گزارش صندوق جهانی پول در سال ۲۰۲۱ چشم‌انداز اقتصادی جهان براساس پیش‌بینی‌های این صندوق رشد اقتصادی جهان در این سال ۵٫۹ درصد بوده‌است. اما این پیش‌بینی در زمان پیش از کشف سویه‌ی اومیکرون انجام گرفته و بازگشت محدودیت‌های کرونایی می‌تواند بر میزان رشد اقتصاد جهانی تأثیر منفی

داشته باشد. علاوه بر این، شدت مختل شدن روند رشد برای همه کشورهای جهان یکسان نیست. کشورهای کم‌درآمد و درحال توسعه در سال ۲۰۲۱ آسیب‌های شدیدتری از همه‌گیری کرونا دیده‌اند و با وجود اومیکرون، احتمال شدت گرفتن این آسیب وجود دارد. اقتصادهای پیشرفته هم از این آسیب‌های احتمالی در امان نیستند. اختلالات ایجاد شده در بخش‌های صنعتی در سراسر جاری باعث شده تا احیای بازار کار در بیشتر کشورهای جهان از روند احیای بخش تولید فاصله زیادی گرفته و عقب بماند.

صندوق جهانی پول تا پیش از ظهور اومیکرون معتقد بود بازیابی و احیای اقتصاد جهان در کوتاه‌مدت همچنان ادامه‌دار خواهد بود. به گفته این صندوق در نیمه اول سال ۲۰۲۱ رشد تولید ناخالص ملی بالاتر از حد انتظار بوده است که نشان از تداوم سازگاری اقتصاد با استانداردها و محدودیت‌های مرتبط با همه‌گیری دارد. با این همه، این روند در نیمه دوم سال ۲۰۲۱ به‌واسطه افزایش ابتلا،

اختلال در زنجیره تأمین کالا و کاهش سرمایه‌گذاری کندتر شد. در مجموع، داده‌های موجود از وضعیت اقتصاد جهانی نشان از تداوم روند بهبود اقتصاد دارند؛ روندی که سویه اومیکرون می‌تواند به‌واسطه ممنوعیت‌ها و محدودیت‌های جدید، منجر به توقف یا حتی وارونه شدن آن شود. در حقیقت هرچه میزان گسترش اومیکرون در جهان افزایش پیدا می‌کند، جهت‌گیری پیش‌بینی‌ها نسبت به یکماه پیش بدبینانه‌تر می‌شوند. سازمان ملل متحد در گزارش چشم‌انداز تجارت جهانی آذرماه خود، ارزش تجارت جهانی سال ۲۰۲۱ را ۲۳٫۱ درصد بالاتر از سال ۲۰۲۰ پیش‌بینی کرده بود که به گفته کارشناسان اقتصادی، انتظار می‌رود این رقم به‌واسطه اجرای محدودیت‌های جدید کاهش پیدا کند.

حدود ۲سال است که بحران جهانی پناهجویان تحت تأثیر همه‌گیری کرونا قرار گرفته است. اما در سال ۲۰۲۱ تعداد افرادی که از فقر و درگیری از کشور خود گریخته‌اند به‌صورت نگران کننده‌ای افزایش یافته و این نشان می‌دهد که این وضعیت پناهجویان در اروپا منتشر می‌شود اینگونه تداعی می‌کند که اروپا کانون بحران پناهجویان و آوارگان است اما براساس آمار کمیسرای عالی پناهندگان سازمان ملل (UNHCR)، بار اصلی در این بحران بر دوش کشورهای در حال توسعه و مناطق همسایه کشورهای جنگ‌زده یا درگیر بحران است. ۸۵٫۵ درصد از ۴ میلیون نفری که آواره دیگر کشورها شده‌اند، به کشورهای همسایه پناه برده‌اند.

بنابراین اروپا سهم چندانی از این ماجرا ندارد. براساس آمار رسمی سازمان ملل، ترکیه بیش از هر کشور دیگری در داخل مرزهای خود پناهی برای آوارگان بوده است. بیش از ۳ میلیون و ۵۰۰هزار آواره، در این کشور وجود دارند. طبق آمار غیررسمی ای ایران بیشترین آواره را در خود جـا داده. ایران دست‌کم میزبان ۴ میلیون افغان است که طی سال‌های اخیر به‌دلیل جنگ و فقر از کشورشان خارج شده‌اند. حدود ۵۰۰ هزار نفر از این افراد طی ۴ماه اخیر، بعد از سقوط کابل به ایران پناه آورده‌اند. اردن پذیرای حدود ۳ میلیون پناهجو است، درحالی‌که لبنان کوچک میزبان یک میلیون و ۵۰۰هزار پناهجو است.

آلمان به‌عنوان سخاوتمندترین کشور اروپایی خانه یک میلیون پناهجو است. در حالی که انگلیس، با یک دهم این آمار، با اجرایی بسیار کوچک‌تر رویه‌رو است. با این حال، برخی سیاستمداران انگلیسی به دروغ می‌گویند

۲۰۲۱؛ سال تشدید بحران پناهجویان

که این کشور را پناهجویان تسخیر کرده‌اند و خصومتشان با مهاجران روبه افزایش است. با این همه، طبق آمار دولتی در انگلیس طی سال ۲۰۲۱ بیش از ۲۳ هزار و ۵۰۰ پناهجو، یعنی ۲برابر آمار سال ۲۰۲۰، با عبور از کانال منشی خود را از فرانسه به انگلیس رسانده‌اند. این آمار ۲برابر آمار سال ۲۰۲۰ است و از یک جیش در شمار پناهجویان اروپا حکایت دارد. در سراسر مدیترانه همچنان مسیر اصلی برای پناهجویان از آفریقا و خاورمیانه به‌سمت اروپاست؛ افرادی که یا از جنگ گریخته‌اند یا در جست‌وجوی زندگی بهتر هستند. آمار کمیسرای عالی پناهندگان سازمان ملل نشان می‌دهد در سال ۲۰۲۱، حدود ۸۱هزار و ۷۰۰ نفر برای رساندن خود به اسپانیا، ایتالیا، مالت، یونان یا قبرس در عبور از مدیترانه خود را به خطر انداخته‌اند. در این میان، ۲ هزار و ۴۳۰ نفر در سال ۲۰۱۶ حدود ۳۸۰ هزار و ۳۰۰ نفر آمار کاهش چشمگیری داشته است. در سال ۲۰۱۶ حدود ۳۸۰ هزار و ۳۰۰ نفر در سال ۲۰۱۷ حدود ۱۷۸ هزار نفر به اروپا رسیدند. طی ۳سال بعدی، این تعداد کاهش بیشتری داشته است؛ از ۴۱ هزار و ۴۰۰ نفر در سال ۲۰۱۸ به ۹۵ هزار و ۷۰۰ نفر در سال ۲۰۲۰. اما در سال ۲۰۲۱، بعد از گذشت

۵سال این روند نزولی مسیر معکوس به‌خود گرفت. در ۱۱ امـاه سال ۲۰۲۱ حدود ۱۴ هزار نفر بیشتر از تعداد کل سال ۲۰۲۰ به اروپا رفت‌اند. کارشناسان معتقدند افزایش موج حرکت پناهجویان به‌سمت اروپا را می‌توان به‌عنوان ناگرم وضعیت بحران‌های جهان در نظر گرفت. به‌عنوان مثال، اینکه ۲۵ درصد از کل پناهجویانی که در سال ۲۰۲۱ به اروپا رفته‌اند، اهل تونس بوده‌اند، نشان‌دهنده مشکلات اجتماعی و اقتصادی در این کشور است.

حمله به کنگره آمریکا

آمریکایی‌ها سال ۲۰۲۱ را با یک واقعه بی‌سابقه آغاز کردند. هواداران دونالد ترامپ که حالا نسـام بازنده رقابت انتخابات ریاست‌جمهوری بر پیشانی‌اش نقش بسته بود، روز ششم ژانویه به خیابان‌های واشنگتن آمدند و در حمایت از او تجمع کردند. همزمان با برگزاری نشست نمایندگان کنگره برای تأیید انتخابات، هزاران نفر به سمت ساختمان کنگره حرکت کردند و در سایه بی‌تدبیری مقام‌های امنیتی پایتخت، توانستند خود را ابتدا به محوطه داخلی و سپس ساختمان‌های اصلی برسانند. دونالد ترامپ از هفته‌های پیش، شرم‌زانیه را روز تسویه حساب اعلام کرده بود. او از طرفدارانش خواسته بود که در این روز به واشنگتن بروند و در اعتراض به نتیجه انتخابات تجمع کنند. در جریان یورش طرفداران ترامپ به ساختمان کنگره، ۵نفر از جمله یک مأمور پلیس کشته شدند. رسیدگی به پیونده ترامپ، اطرافیان و هوادارانش در مورد این حادثه همچنان ادامه دارد.

مردم علیه کودتای میانمار

ارتش میانمار در آوریل فـوریه قدرت را در دست گرفت و به‌مدت یک سال اعلام حکومت نظامی کرد. فرماندهان ارتش علت این حرکت را بروز تخلفات گسترده در انتخابات به نفع حزب لیگ ملی دموکراسی به رهبری انگ‌سان سوچی عنوان کردند. این حزب ۳ماه قبل از آن توانسته بود با کسب ۸۳درصد آرا در انتخابات پارلمانی به پیروزی برسد. در پی کودتا، خانم سوچی نیز بازداشت شد. کودتا به اعتراض‌های گسترده خیابانی مردم و سپس درگیری میان آنها با نیروهای پلیس و ارتش منجر شد. در جریان این درگیری‌ها دست‌کم ۷هزار و ۱۷۸ نفر کشته و ۷هزار و ۳۵۵ دستگیر شدند.

به گل نشستن کشتی اورگیون

کشتی شید پیکر کانترینبر «اورگیون»، هنگام عبور از کانال سوئز، بر اثر باد شدید از مسیر خارج شد، به گل نشست و به‌صورت آریب راه کانال را بست. در پی این حادثه که در تاریخ ۱۵۰ ساله کانال سوئز بی‌سابقه بوده، بخش مهمی از تجارت جهانی مختل شد.

۲۰۲۱؛ سال بحران‌های پیاپی

بود. در سال ۲۰۲۱، بحران‌های جهان فقط محدود به کرونا نبود. در جایی، آتش جنگی ۲۰ساله خاموش شد اما در جایی دیگر، آتش چندین جنگ خاتمان سوز شعله‌ور شد تا مردم جهان همچنان بی‌پناه، اسیر دست جنگ‌سالاران و سیاستمداران باشند. آتش به جان جنگل‌ها هم افتاد تا هشداری باشد برای بحران تغییرات اقلیمی که تماماً ساخته دست بشر است. اگر امروز جهان‌گیری ویروس کرونا زندگی را به کام همه تلخ کرده، فردا راه گریزی از بحران آب‌وهوایی نیست. در سال ۲۰۲۱ابتدا میلیون‌ها هکتار جنگل در آتش سوختند و اندکی بعد، هزاران خانه طعمه سیلاب شدند. جهان ۲۰۲۱، بیش از پیش به ساکنان زمین یادآوری کرد که زندگی‌شان در هم تنیده است. چه جنگ و آوارگی باشد، چه کرونا باشد و چه تغییرات آب‌وهوایی، بحران‌های امروز گوشه‌ای از جهان می‌تواند در گوشه دیگر، زندگی دیگران را هم تحت تأثیر قرار دهد.

نیز در این حملات نابود شدند. ارتش اسرائیل طی این مدت زیرساخت‌های شهری غزه را نیز به‌طور جدی هدف حملات قرار داد. بسیاری از ساختمان‌های بلندمرتبه این منطقه از جمله ساختمان محل استقرار رسانه‌های خارجی نیز به‌طور کامل منهدم شدند.

سلامت‌تانیاهو به پایان

رژیم صهیونیستی در سال ۲۰۲۱ برای چهارمین بار طی ۳سال شاهد برگزاری انتخابات پارلمانی بود؛ رخدادی که در تاریخ ۵۷دهای این رژیم سابقه نداشته است. انتخابات ماه مارس اسرائیل، باز هم پیروز قطعی نداشت اما نتیجه‌اش ائتلاف مخالفان بنیامین نتانیاهو علیه او، و پایان کارش بعد از ۱۲ سال حضور در قدرت بود. پارلمان اسرائیل ۱۲۰کرسی دارد و تشکیل دولت با ثبات که بتواند ۴سال دوام بیاورد، به ائتلافی شامل دست‌کم ۶۱کرسی نیاز دارد. نتانیاهو توانست ۵۹کرسی از پارلمان را به‌دست بیاورد. نتفالی بنت، رئیس حزب یمینا در پی توافق با یائیر لاپید، رئیس حزب آبی سفید، جانشین نتانیاهو شد.

سقوط کابل، بازگشت طالبان

در نیمه تابستان ۲۰۲۱، نیروهای طالبان پس از ۲۰سال بار دیگر قدم به خیابان‌های کابل گذاشتند. شهر بدون مقاومت تسلیم شد. روند تسلیم شهرها در افغانستان از چند هفته قبل آغاز

در روز دهم می ۲۰۲۱، پس از حملات محدود راکتی نیروهای حماس به سمت سرزمین‌های اشغالی، ارتش رژیم صهیونیستی یک حمله هوایی تمام‌عیار را علیه باریکه غزه آغاز کرد. حمله حماس پس از چند هفته تنش میان فلسطینی‌ها و رژیم صهیونیستی بر سر یک محله در بخش اشغال شده بیت‌المقدس شرقی اتفاق افتاد که به زد و خورد میان فلسطینی‌ها و نیروهای امنیتی اسرائیلی منجر شد. حماس به اسرائیل برای عقب‌نشینی از این محله هشدار داده بود.

به گفته مقامات وزارت بهداشت دولت حماس در غزه، در ۱۱روز حمله هوایی صهیونیست‌ها حداقل ۳۰ فلسطینی از جمله ۶۵کودک و ۹نفر کشته شدند. هزار و ۱۰هواد مسکونی

وصل می‌کند و به این ترتیب مسیر آسیا به اروپا را کوتاه‌تر می‌کند. کشتنی اورگیون در ورودی کانال از سمت دریای سرخ به گل نشست که باریک‌ترین بخش کانال به شمار می‌رود و رفت‌وآمد کشتی‌ها در آنجا یک‌طرفه است. این کشتی پس از یک عملیات عروزه با به‌کارگیری ناوگان قایق‌های بدک کش و شناورهای لایروبی، بار دیگر شناور شد. در این عملیات یک نفر هم کشته شد.

اعتراض‌های ضدژانوی در آمریکا

همزمان با برگزاری درگاه قتل جورج فلوید، جوان سیاهپوست آمریکایی، قتل یک جوان آفریقایی تبار دیگر به‌دست نیروهای

میانگین دمای زمین از زمان شروع عصر صنعتی ۱٫۲ درجه سانتی‌گراد بالا رفته و اگر دولت‌ها برای مهار جدی گازهای گلخانه‌ای کاری نکنند، روند گرمایش ادامه خواهد یافت. آتش‌سوزی جنگل‌ها در سال ۲۰۲۱ فقط محدود به آمریکا نبوده و جنگل‌های زیادی در این سال از استرالیا گرفته تا روسیه، خاورمیانه، اروپا و کانادا نابود شدند.

■ **حضرت امیر المؤمنین علی:**
یا کدamenti، اساس هر خیر و خوبی است.

■ **آذان ظهر:** ۱۲:۰۷ ■ **غروب آفتاب:** ۱۷:۰۰
■ **آذان مغرب:** ۱۷:۲۰ ■ **نیمه شب شرعی:** ۲۳:۲۲
■ **آذان صبح:** ۵:۴۴ ■ **طلوع آفتاب:** ۷:۱۴

روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

■ صاحب امتیاز: **مؤسسه همشهری**

تولید: پشتیبانی‌ها، منابع‌دای‌ها

■ پنجشنبه ۹ دی ۱۴۰۰ ■ سال سی‌ام ■ شماره ۸۲۰۱

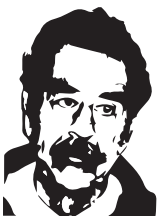
همشهری

صفحه آخر

چه آسان می‌نمود اول غم در پایه بوی سود
غلط کردم که این طوفان به صد گوهر نمی‌ارزد

حافظ

تقویم / رویداد

**اعدام صدام حسین
دیکتاتور سابق عراق**

آنهایی که خاطرات تلخی از ۸ سال جنگ تحمیلی دارند و با پوست و گوشت و استخوان آن روزهای ناگزیر را درک کرده‌اند، تصویر تحقیر شده صدام در قاب تلویزیون را هم خوب به یاد دارند. صدام حسین، دیکتاتور سابق عراق پس از حمله آمریکا و متحدانش به عراق در سال ۲۰۰۳ مقام خود را از دست داد. او در ۱۳ دسامبر ۲۰۰۳ توسط نیروهای آمریکایی در حالی که خود را در یک فحره کوچک در نقطه‌ای دورافتاده مخفی کرده بود دستگیر شد. او پس از آنکه توسط دادگاه به اتهام جنایت علیه بشریت از جمله کشتار ۱۴۲ تن از مردم دجیل در سال ۱۳۶۱ مجرم شناخته شد، در ساعت ۶:۰۷ به وقت محلی در تاریخ ۹ دی ۱۳۸۵ به دار آویخته شد. مراسم اعدام در اردوگاه عدالت در شهر کاطمین در شمال عراق برگزار شد. این مرکز سابقاً محل حضور سران اطلاعات نظامی بود. این اردوگاه بعدها با نام اردوگاه بانزای شناخته می‌شد که در آن شهروندان عراقی زیادی توسط ماوران صدام شکنجه و کشته شدند. صدام از سال ۱۳۵۸ تا ۱۳۸۲ که نیروهای ائتلاف بین‌المللی به رهبری آمریکا به عراق حمله کردند، رئیس‌جمهور عراق بود. هفته‌نامه اکونومیست او را یکی از بزرگ‌ترین دیکتاتورهای انتهای سده ۲۰ و روزنامه نیویورک تایمز او را یکی از بی‌رحم‌ترین حاکمان خودکامه در تاریخ معاصر توصیف کرده‌است.

پروازهای کوویدی

یک‌ماه است که محدودیت‌های هوشمند برای آنهایی که مسافر هستند در حال اعمال شدن است. فرقی هم ندارد که بخواهید سفر داخلی بروید یا خارجی، در هر دو صورت برای خرید بلیت چه برای سفرهای هوایی، چه زمینی و چه ریلی، باید با کارت واکسن داشته باشید یا تست منفی PCR که البته برای سفرهای خارجی هر دو مدرک لازم است. با همه اینها اما انگار برخی از آژانس‌های مسافرتی و ایرلاین‌ها این پروتکل‌ها را نادیده می‌گیرند و مسافران را بدون کارت واکسن یا تست منفی کرونا پذیرش می‌کنند. به گفته مسافران، آژانس‌ها بیشتر در پروازهای داخلی این دستورالعمل‌های بهداشتی ابلاغ شده را رعایت نمی‌کنند. این در حالی است که حسن خوشخو، مدیرکل دفتر نظارت بر فرودگاه‌ها، شرکت‌ها و مؤسسات هوانوردی سازمان هواپیمایی کشوری گفته که رعایت این پروتکل‌ها برای همه الزامی است و با متخلفان برخورد جدی می‌شود. او همچنین اضافه کرده که همه بخش‌های مختلف صنعت

فاطمه عباسی

پروازهای کوویدی

آقای گلی جناب خان و رفقا

برعکس تماشاگر نماهای مثلانگلستان که بطری و سنگ به زمین پرتاب می‌کنند طی یک رسم باشگاهی بعد از بازی ناگهان صدها هزار عروسک را به سمت زمین فوتبال پرتاب می‌کنند؛ رسمی که اندک‌اندک به سایر باشگاه‌های فوتبال هم سرایت کرد. تماشاچی‌های پادشاه حتی وقتی تیم‌شان از حریف شکست می‌خورد عصبانیت خود را اینگونه نشان می‌دهند. نشان به آن نشان که در سال ۲۰۱۹ میلادی رئال بتیس در آخرین بازی سال خود به مصاف اتلتیکومادرید رفت و با نتیجه ۱ بر ۱ یک‌هم شکست خورد.

همین شکست و مصادف شدن آن با کریسمس و نیاز بچه‌ها به عروسک و اسباب‌بازی کافی بود تا بهترین تماشاگر نماهای جهان از زمین سبز ورزشگاه خانگی خود زمینی فرش شده از عروسک‌های هزاررنگ بسازند؛ زمین رنگارنگی که بهشت هر کودکی بود. در این روزهای سرد سال یادمان باشد هر یک از ما هم ممکن است برای «گیگلی» محله‌ای دور یا نزدیک یک «قای همساده» باشیم که ما را به چشم «فامیل دور» می‌بیند. بنابراین هر چه «دینی» درونمان می‌گوید برعکس‌اش را انجام دهیم تا مثل بازیکن‌های فوتبال زنان کشور حتی پیش از سوت شروع بازی، گلی کاشته باشیم.

دیروز جناب خان، فامیل دور، گابی، جگر و چند شخصیت نام‌آشنای ما ایران‌ها در آخرین تمرین اعضای تیم ملی فوتبال زنان برای شرکت در جام ملت‌ها حضور داشتند. جناب‌خان برعکس همیشه ساکت بود، فامیل دور با آن بینی عروسکی‌اش هیچ حرفی درباره «در» نزد و هیچ کس به جیگر (که اصلاً هم ممنوع‌التصویر نیست) نگفت خر. فوتبالیست‌ها که با مربیگری ایراندوست اردوی ۱۰ روز‌های را در جزیره کیش به اتمام رسانده بودند برای کودکان خانواده‌های بی‌ضاعت عروسک خریده بودند و تمام آنها را با خود سر تمرین آورده بودند. حتی برخی از آنها بهترین عروسک‌شان را آورده بودند تا بهترین‌شان را هدیه بکنند. همین دورهمی عروسک‌ها در تمرین دختران فوتبالیست ایران زمین بهانه خوبی است تا به علاقه تماشاگرهای اسپانیایی فوتبال به عروسک‌ها هم بپردازیم و داستان باران عروسک در استادیوم‌های اسپانیا را نقل کنیم. از زاویه دید کودکان بی‌ضاعت اسپانیا تماشاگر نماهای این کشور و به‌خصوص تیم رئال بتیس بهترین تماشاگر نماهای جهان هستند. آن‌هم فقط به یک دلیل ساده و محکمه‌پسند. تماشاگر نماهای استادیوم‌های اسپانیا

اول آخر

توقفا! تخریب خانه‌های قدیمی تهران ممنوع است... عکس: همشهری / منا عادل

من

دسترس بودنش باعث شد که زمستان و لباس زمستانی به خاطره‌ای دور تبدیل نشوند. دیگر کسی در خانه پلیور و جوراب پشمی نبوشید. لباس‌های چهارفصل سال یکسان شد. پتوهای روی مبل باز نشسته شدند و جایشان را داندن به بالش‌های رنگی بی‌استفاده. به جای آنها پتوهای تزئینی بلااستفاده آمدند و روی مبل‌ها قرار گرفتند. انگار این مبل‌ها بودند که سردشان می‌شد و باید تن پوشی می‌پوشیدند. زمستان‌ها، هر چند دیگر آن ابهت برقی قدیم را ندارند اما سرما و سوز خشک کماکان هست. سوخت زیادی مصرف می‌شود تا دمای خانه‌ها را بهاری کند در حالی که دمای آسایش انسان بین ۲۰ تا ۲۲ درجه است. اگر دمای خانه در این حد باشد، مجبور می‌شویم کمی بیشتر لباس بپوشیم. شاید هم با پلیور‌ها و جوراب‌ها آشتی کنیم و آن پتوهای رنگی به خانه برگردند؛ پتوهایی که نرم و خوشایند روی پوست کشیده می‌شدند و اگر فرزندی با پدرش سر شوخی داشت، پای یخ‌زده

پتو و زمستان‌های گازوئیلی

در تمام سال‌هایی که هنوز گازکشی فراگیر نشده بود، خانه‌ها با گازوئیل یا نفت گرم می‌شدند. اگر منبع خانه کوچک بود یا منبع بدکی نداشت در حد فاصل خالی شدن منبع تا پرشدنش باید چند روزی سرما را تحمل می‌کردیم. من هنوز به روشنی یادم هست حتی زمانی هم که گازوئیل داشتیم، به جای همه خانه فقط بخش‌هایی از خانه را گرم می‌کردیم و زندگی را متمرکز می‌کردیم در آن بخش‌ها. هنوز یادم هست که جلوی تلویزیون که می‌نشستم هر کی پتویی برای خودش داشت که بکشد روی تن‌اش که یخ نکند. یادم هست که از سرمای خانه پناه می‌بردم به دانشگاه و دلم برای مادرم می‌سوخت که مجبور بود توی خانه یخ‌زده بماند. گاز که آمد، زمستان‌های سرد فراموش شدند. ازان و در

گربینویچ

دو چرخه‌های مک دونالد

شعبه‌های رستوران‌های زنجیره‌ای مک‌دونالد به جای صندلی دوچرخه‌های ثابتی در شعبه‌ها نصب کرده‌اند که مشتری‌ها می‌توانند هنگام صرف غذا کالری بسوزانند. به گزارش آدیتی سنترال مشتری‌ها از میزان کالری غذایشان آگاه می‌شوند و می‌توانند به دوچرخه‌ها تنظیماتی ارائه کنند که کل کالری غذا یا بخشی از آن را بسوزانند. این طرح اگر چه در ابتدا با انتقادهایی روبه‌رو شد اما اکنون مورد توجه مشتری‌ها قرار گرفته است. همچنین دوچرخه‌های یادشده با اتصال به یک منبع تولید برق، انرژی لازم برای روشن بودن دستگاه‌های داخل رستوران را هم تأمین می‌کنند.

انسداد حساب بانکی مادر ترزا

گروه‌های تندروی هندو که بارها سازمان مبلغان خیریه مادر ترزا را متهم کرده بودند سرانجام موفق شدند حساب‌های بانکی خیریه او را ببندند. به گزارش ایندپندنت، این در حالی است که خیریه او یکی از بزرگ‌ترین سازمان‌های امدادی هند است و برای مردم فقیر هند امکاناتی تهیه می‌کند. این اتفاق پس از آن روی داد که در تعطیلات آخر هفته، چندین گروه تندرو هندو جشن‌های کریسمس مسیحیان در بخش‌هایی از این کشور را به هم زدند؛ از جمله این مناطق ایالت پرجمعیت اوتار پرادش بود که در ابتدای سال آینده، انتخابات مهم مجلس ایالتی آنجا برگزار خواهد شد. گروه‌های تندرو هندو که بیشتر آنها به حزب نازانداموری، نخست‌وزیر این کشور، یعنی حزب «بهاراتیا جاناتا» وابسته‌اند، بارها سازمان مبلغان خیریه مادر ترزا را متهم کرده‌اند که در پوشش فعالیت‌های مددکاری و فراهم آوردن خوراک، پوشاک و سرپناه برای فقیران هندو، به‌دنبال تغییر کیش آنان از آیین هندو به مسیحیت‌اند. مادر ترزا یکی از راهبه‌های مشهور جهان بود که در بسیاری از کشورهای جهان خیریه‌های بزرگی تأسیس کرد.

این غم که مراست، کوه قاف است

[فریدون صدیقی / روزنامه‌نگار

همه می‌دانند که حال روزگار، چهار فصل نیست و هر چه هست پاییزان است و حالا که زمستان سرد و درد است، اومیکرون هم به نایب‌از کرونا سرخوشانه آمده و زندگی کاملاً مجنون است؛ یعنی کلاغ‌ها بی‌قرار از گرسنگی، گوشت چون برنج شرمده از گرانی، کار، بیکار و بیکاری بسیار پرکار است. راست این است که زندگی در این دوره و زمانه، زندگی کردن را فراموش کرده است؛ پس برطبل جدایی‌ها می‌گوید؛ آن‌سان که دوری جستن از یکدیگر تبدیل به عادت شده است. دروغ گفت چون آن قیافه حق به جانب، خود دروغ بود. البته اولش راست بود از بس که آراسته و با وقار ظاهر شد. وقتی گفت از این لحظه، دوست داشتن حرفه من است چون روز و شب من فقط با حضور شما، موضوع زندگی است. خب هر کسی جز شما بود، حتماً باور می‌کرد چه پرسد به خاتم «شین»؛ پانوی دل خستهای که ۴ سال پیش تر، از دواج اولش را در دست طلاق گذاشته بود تا به قول خودش مهرش حلال و جانش آزاد شود. اما از آنجا که ما صورت‌ها را می‌بینیم و نه قلب‌ها را پس طبیعی بود خانم شین بار دیگر بپذیرد بالاخره مرد خوب هم پیدا می‌شود، خصوصاً وقتی که روانشناسی به او گفته باشد؛ یادت باشد تنهایی، بدترین دشمن امید است. همین شد که خانم شین دوباره گل به‌سر شد. ما هم خوشحال‌تر از بهار پیش پای او و آقای داماد گل‌بیز شدیم. اما وقتی چشم در چشم داماد شدیم در دوردست‌های نگاهش، دروغوبی سرک می‌کشید. پس من طاعت نیاردم و به هم‌راهم گفتم امیدوارم در هر کار خیری، شری نهفته نباشد. هم‌راهم گفت با حرف مفت زدی و من لال شدم و این آیها پلار بود. هنوز پاییز ناتمام بود که معلوم شد دروغ، آغاز دزدی است. آقای داماد یک تپه‌کار حرفه‌ای است؛ دروغوبی که کارش درزدن دِل‌ها و سپس ایپمال کردن آنهاست. پس خانم شین خانه‌اش می‌شد؛ یعنی مرخصی بدون حقوق از اداره‌اش گرفت و از آن پس گل‌های خانه پدری را آب می‌داد. روزی سه بار همه جا را دستمال می‌کشید. حتی جعبه دستمال را دستمال می‌کشید. سوپ جوی می‌پخت و با مداد چشم، روی آینه می‌نوشت؛ چشم‌ها و گوش‌ها دشمنان من هستند، چون دوباره فریب خورند. مادر شین می‌گوید که البته این روزها حالش رو به بهبودی است چون دارد خود را آماده تحصیلی می‌کند، می‌خواهد دکتری مدیریت بگیرد. شعرهای سهراب و فروغ را با صدای خودش ضبط می‌کند؛ یعنی دارد دستی به سروصورت احوالش می‌کشد. دوباره حال دوستانش را می‌پرسد چون تازه فهمیده است زندگی در هر لحظه‌ای آغاز زندگی است.

برعشق توام
نه صبر پیدااست، نه دل
بی‌روی توام
نه عقل بر جاست، نه دل
این غم که مراست
کوه قاف است، نه غم
آن دل که تورااست
سنگ خارااست، نه دل

روزگار غریبی است برای بی‌شماران، دروغ گفتن کسب‌کار پروتقی است؛ یعنی دروغوبی قلمرو مدیریت آنان است و مثل همه دروغ‌گویان دزد هستند؛ به دروغ عاشق می‌شوند و پس از کلاهبرداری مثل دود ناپدید می‌شوند. راست این است که در روزگار کم و بیش بلشت، هنر پیشه‌ها واقعا هنر است و به‌نظر می‌رسد هنرمندترین راست‌گویان هم، هنرپیشه‌ها هستند مثل همین آقای شهاب حسینی، مثل خانم لیلا حاتمی. آنان موفق‌ترین دروغ‌گوهای هستند که می‌توانند هر چه را که می‌گویند باور کنیم. اصلاً گویا روزگار طوری شده است که همه ما کم‌وبیش مثل شهاب و لیلا دروغ‌گو شدیم چون دزدی اعتماد مردم، حرفه پررونقی است و در این میان تنها راست‌گویان، عاشقان هستند که کشتگان واقعی‌اند. آقای عاقلی می‌گوید: پس لطفاً راست بگوید تا حقیقت آشکار شود و من می‌گویم بهترین لذت زندگی خوردن بستنی‌نانی با مردمانی است که به زندگی احترام می‌گذارند و آب را گل نمی‌کنند. خانم عاقل همراه او می‌گوید: کسی که دروغ می‌گوید شک‌نکنید دشمنش را در آغوش گرفته است. شاید حق باوست من دشمنانی را در آغوش گرفته‌ام اما فقط به یکی از آنان دروغ گفته بودم پس چرا آن دو دیگری که با هر دو صادق بودم دشمن می‌بودند؟ هم‌راهم می‌گوید لابد دروغ‌ها تو فراموش کرده‌ای! کاش می‌شد راست بگویم به فتاری تا فریب قفس را نخورد. راست بگویم به لیلی تا مجنون نشود. راست بگویم به مردم تا فرهاد نشوند و راست بگویم به گل تا پژمرده نشود و به دل که نشکند!... حتی راست بگویم به کرونا، یعنی هاسک بز نیم و فاصله اجتماعی را رعایت کنیم تا زنده‌ماندن را از ما دریغ نکنند. این را همه فرشته‌ها هم می‌دانند.

آمدی، روزگار عاشق شد
چند بار دست در زلف یار عاشق شد
باز هم دامن تو چین افتاد
باد، دیوانه‌وار عاشق شد

* شعرها به ترتیب: رودکی و غلامرضا بروسان

یوک مارک

وقتی نیچه گریست

بگذار از راهبی بودایی برایت بگویم
که سال پیش او را در انگادین ملاقات کردم. زندگی محقری داشت. نیمی از ساعات بیداری‌اش را به تفکر می‌پرداخت و گاه هفته‌ها را بدون رد و بدل کردن کلامی با دیگران می‌گذراند. غذایش ساده بود: یک وعده در روز، هر چه گدایی کرده بود، گاه تنها یک سیب. ولی درباره آن سیب چنان می‌اندیشید که انگار از شدت قرمزی، پرابی و تردی در حال ترکیدن است. در پایان روز، با شور و هیجان، در انتظار غذایش بود.

دیالوگ

همه چیز برای فروش

آخ‌گاه خسته نبودم
اکبر... نمی‌دارن مثل

آدم زندگی کنیم. آدم آه بخواد حرف نزنه، از هر کس و ناگس حرف بشنوه، به یکی چیزی نگه چون کد دست آدم می‌ده، با یکی دهن به دهن نشه چون کارت پیشش گیره که دیگه باید سر شو بذاره بمیره. آخ‌گاه خسته نبودم اکبر... بد موقعی امری سراغم. حالا که قراره زندگیت خراج بشه، بذار واسه داشت بشه. همه چیز تو بفروش، آدم تنها خوشبخت نیست نباید حسرت کاری که می‌شد یکنی و نکردی تا آخر باهات باشه.

پنجشنبه

